16 Mart 1972 günü saat 10.30'da işyerimde çalışmakta olduğum sırada (Türkiye Elektrik Kurumu) ziyaretçim geldiği söylendi ve dışarıya çağırıldım. Orada bekleyen iki kişi polis olduklarını kendilerini Ankara Emniyet Müdürlüğüne götürmem gerektiğini söylediler gerekçe hakkındaki sorularımın cevapsız bırakıldı. Montumu ve çantamı almama bile müsaade edilmeden otomobile konularak Bursa Şubesine götürüldüm. Burada sebebini öğrenmem için bir müddet bekletildim. Ne bir şey söyleyen ne de orada olmamın nedeni açıklayan 1-2 saat sonra odaya iki kişi daha geldi (Önce bir kişi vardı) bir sorguya başladılar. 6-7 saat aralıksız sorular devam etti. Ve bir müddet önce verdiğim cevaplardan kesinlikle kolumuz olacaktır!" Konuşmamak için bizim başka yöntemlerimiz de vardır!" diyerek işkence tehdidine başladılar. Aşırı fiziki olarak zayıflığımı, işkenceye dayanamayacak olabileceğimi de belirtmekten geri durmuyorlardı. Çaresizlik karşısında işkence tehditleriyle sorgular devam etti. Saat 04'e doğru "sabahı yarın görürüz" diyerek sorguya bıraktılar. O gece sabaha kadar sigara hariç bir ihtiyacımı dahi müsaade edilmeden işkence altında oturttular. Ertesi gün saat 9.00'dan 17.00'ye kadar nöbetçi polis memuru .....

geçe sabaha kadar süçaü. Hatta sen işaretini zaten müsaade edilmeden iskemle üzerinde oturtuldum. Ertesi gün saat 9.00'dan 17.00'ye kadar nöbetçi polis memurunun odasında bekletildim. Bütün gün boyunca ben ondan çok mesuliyetli davranmalıyım, bir kimse binasında ilişilmemiş, normal işlerine devam edebilecekti. saat 17.00'de iki sivil gelip "Bizimle gelecaksin." dediler. Nereye gideceğimi, babamın kim olduğunu sordum ama onların yüksek emniyet sorumlularından aldıkları ve seyahat serbestliğini bildiğim bir otomobile bindirildim. Araba park yerinden hareket etmeden iki polis daha sonra bir gözaltı görüntü tabldot oldu ve uzun bir süre yol aldık. Ayrıntıları hatırlıyorum: Bir otomobil bodrum katına girinceye kadar gözlüğümüz takılı olarak 4-5 kapının bulunduğu ve sıkılıkla iki askerin beklediği 7-8 metrelik bir koridorda gözaltı odalarına. Beni iki bir askerden ve ve sonra bulunduğu buçuklere bir odaya sokuldu. Odada bir yatak, bir masa ve bir kaç is-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

kimle vardı. Yatağın yanındaki radyatöre uzun bir zincir bağlanmıştı. Odanın küçük penceresi beyaza boyanmış, ayrıca sık bir tel örgüyle kaplanmıştı. Benimle odadaki kız arkadaşlardan biri şikayetçi oldu. Öbür arkadaşı göstererek tanıyıp tanımadığımı sordular. Tanımadığımı söylediğimde "Tabii tanımazsın, biz onu değiştirdik, bu hale soktuk. Direnirsen senin de kadrin bu olacak." diye tehdit ettiler. Daha sonra beni odada yalnız bıraktılar. Bu arada odaya giren ve yarbay diye çağrılan biri (odada bulunanlar birbirlerine yarbay, albay, binbaşı, yüzbaşı diye hitap ediyorlardı) bana "Burada sana çok kötü işkenceler yapıyorlar. Sakın direnme. Ne derlerse kabul et" diye tavsiyede bulundu. O sırada dört kişi daha geldi. Sorguya başladılar. Yarım saat kadar sonra yeni gelen biri: "Hâlâ konuşmadı mı? Ne uğraşıyorsunuz? Yatırın sırtını!" diyerek işkence emrini verdi. Masa dışarı çıkartıldı. Ceketimi çıkarttırıp yere yatırdılar. İki metre eye yakın ve bilek kalınlığında iki sopadan birine kollarımı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

kun ve bilek kalınlığında iki sopadan birine koltuğunu iki yana açarak, diğerine ise ayaklarını birleştirerek kalçatlarla bağladılar. Ayaklarındaki sopayı iki kişi havaya kaldırıyor, başka iki kişide koltuğundaki sopaya basıyorlardı. Bu hazırlıktan sonra ayak tabanlarına coplar vurmaya başladılar. Devamlı kişiler ediyor (Bu diğer kişilerin cesaretini tekrarlamak istemiyorum) "Konuş" diyor ve vuruyorlardı. Bir ara geldi. Sonunda " Falaka korkusu gönlüne sen konuşmamış" diyerek sağ elimin birinci parmağıyla sağ ayağımın bir parmağına bağladıklarını bir kaç dakika elektrik vermeye başladılar. Akımın durdurulduğu sırada bir kıpırdanış olduğunu sopalarla bir kıpırdanıyor ve yere düşüyordum. Bu hareketi önlemek için sopalara basıyorlardı. Elektrik verdikleri sırada ayaklarıma devamlı su döküyor ve böylece elektriğin iletkenliğini arttırıyorlardı. gece yarısına doğru elek.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

tik vermeği kesip kaldırdılar. Odanın içinde koşmamı istediler. Ben koşmamakta direttikçe meydan dayağına başladılar. Çıplak vücuduma rastgele yumruklar, kafamı duvarlara çarpıyorlardı. Ayağa kalkıp ellerimi açtırıp avuçlarımı çoğaltıldılar. Bir yerden elleşim hiçbir şey tutmayacak kadar şişti ve bileklerime kadar açıldı. Sabaha karşı bir yer göstermem için gözlerimi bağlayarak dışarı çıkarıp arabaya bindirdiler. Şehir içinde gözlerimi açtılar. Uzun zaman dolaştık. Sabah tekrar gözlerimi bağlayarak geri getirdiler. Kapıdan girer girmez gözlerimi açmadan "şeref bize yalan söyleyin dolaştırmışsın ha..." diyerek ineğe olduğum merdivenden aşağıya ittiler. Bir duvara çarptım. Gözlerimi açıp ayağa odaya soktular. Odada yoğun bir küfür yağmuruna tutuldum. Kilodan çıkartmamı söylediler. Direnince "Parçalamamızı mı istiyorsun" diyerek saldırdılar. 6-7 kişi sırasında daha fazla direnmek olanaksızdı. Kilotun çıkartılıp tekrar falakaya yatırıldım. Ölüm uykularımın altını çoğaltıldılar, bir müddet sonra çıplak terk ettiler. Bunu, arkadaşlara birkaç kez tekrarladılar ne kadar sürdüğünü hatırlayamıyorum. Sonra kalkıp yatağa otur-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

polisteye götürdüler. Orada üzerlerimizdeki elbiselerimizi aldılar, bir müddet sonra açıla teşadüf ettiler. Benim, arkadaşlarla bir kaç kez tokuşturduklarını ne kadar sürdüğünü hatırlayamıyorum. Sonra koğuşa götürüldüm, bu arada kılıçlarını çıkarmama müsaade edilmiyordu. Bunlar da sokağımda tabancalarını dayayarak öldürmekle tehdit ettiler. Beni öldürmemin onlar için çok kolay olduğunu, bundan kimsenin onlara hesap sormayacağını, sanılsa dahi kâfi miktarda kolay olduğunu söylüyorlardı. Karşıyaka vapur deniz yolu bir arabama altına atarak trafik kazası süsü verirsiniz gibi. Bundan da sonra ellerimizden bağlı bir odaya götürdüler, yatırdılar. Bir kaç saat sonra bağlarımızı kalın zincirle birleştirmi başkadılar. Bundan sonraki bir hafta boyunca devamlı manen iskence altında tutuldum, geceleri odanın zincirli kapısını açmak bizi içeri girişine iskenceye hazır olmamı söylüyorlardı. Bir, gece, gündüz aynı şekilde devam ediyordu. Böylece beni, devamlı bir yeniden iskenceye çekme tehdidi altına sokuyorlardı. Aynca iskence yaptıkları diğer arkadaşların seslerini dinletiyor ve onlara yaptıkları iskenceyi seyretmeğe zorluyorlardı. Orada bulunduğum süre içinde Kemal Kobaklı, Ferdane Çuhadaroğlu'nun iskencelerine şahit oldum.

Türkiye Elektrik Kurumundaki Ülkü Akgül
Ü. Akgül

1950 doğumlu Sağmalcılar Cezaevinde Tutuklu

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

17-18 Mart gecesi saat 1 30 civ kapı çalındı ve tekmelerle çalındı. Evde misafir olarak
gelen annemde vardı. Ne olduğunu anlayamadan kapıları açtık açtık. İçeriye
silahlı, çelik yelekli, asker-sivil giyimli birçok kişi girdi. Işıkları yakıp evi aradı-
lar. Sorularına cevap alamayınca tamsan kayışıyla falakaya yatırdılar. Coplarla kafa
larıma vuruyorlardı. Bağırmıyayım diyede ağzımı bağladılar. Bir yandan bana
vuruyor bir yandanda manevi işkence altında anneni seviyeye çekiyorlardı. Fa-
lakadan sonra bonyaya götürdüler ve zıplamaya zorladılar. Direndikçe kafa
diyorlardı. Çeşitli işkenceler yapacaklarından sözediyorlardı.

Daha sonra evden çıkardılar. Bir jipe bindirdiler. Yolda hakaret ve küfür-
leri sürdürdüler "kurşunlayacağız seni, ve komünistler tarafından vurul-
duğunu söyleyeceğiz" diyorlardı. 45 dakikaya yakın bir süre sonra siyahbir
arabaya bindirdiler. Başıma bir pardesü atıp görmemi engellediler. Yarım
saat kadar sonra dar bir koridorda gözlerimi açtılar.

Bir odaya soktular, bu yataklı masalı normal bir oda gö-
rünümündeydi. Hiçbir şey sorma gereğini duymadan gözlüklü, orgi-
nal birini göstererek "Sayın şu askerle yatacaksın" dediler.
Ancak daha sonra kalabalık dışarı çıktı. Sadece içlerinden biri
kaldı. Coplar üstüme soldurmaya, mantonun düğmelerini çözmeye ça-
lıştı. Direndim. Direndikçe kızdı ve en öğrenç en adi cümlelerle
küfür etmeye, hakaretler yağdırmaya başladı. Daha sonra
bitişik odaya götürdüler. Önce yere otturtular. Daha sonra
iki uzun sopayı getirttiler. Ellerimi ve ayaklarımı bağlattırdı.
Ayaklarının bağlı olduğu sopayı iki kişi kaldırdı. Bir kişide
coplar omuzlarıma, kollarıma, bütün vücuduma vuruyorlar-
dı. "Falakaya alıştık. Daha başka işkenceler yapalım" diyerek dilleri-
ni kaldırdılar. Belden aşağıdaki bütün giyeceklerini çıkartı-
rak soydular. Ve coplar tecavüz ettiler. Ne yaptıklarını bilmiye-
rum. Ben bağırdıkça daha çok tekrarlıyorlardı bu hareketi.
Bir suyla ayıldım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

di. "Falakaya alıştı. Daha başka
~~ve~~ kaldılar. Belden aşağıdaki bütün giyeceklerimi çıkarıp
rak soydular. Ve sopla tecavüz ettiler. Ne yaptıklarını bilmiyo-
rum. Ben bağırdıkça daha çok tekrarlıyorlardı bu hareketi.
Kendimden geçmişim. Üzerime dökülen pis sarı bir suyla ayıldım.
Geceende yedi-sekiz kişi kahkahalarla gülüyorlardı. Orada
bulunan askerlerde seyretsinler diye getirmişlerdi. Bu durum
ne kadar sürdü bilmiyorum. Bir ara saatin 6.30 olduğunu
söylediler. Ve daha sonra kaldırdılar ve falakaya çözdüler.
Sonra dar koridorun bir köşesinde tekrar zıplatmaya zorla-
dılar beni. Daha sonra işkencenin yapıldığı odaya aldılar
ve prangaya vurdular.

Bir süre sonra bir kaç arkadaş getirdiler (ülkeli) tanıyıp tanımadığımı sordular "tanımıyorum" diyince ziyadeleri çözüp beni bir hücreye götürdüler. Gündüz hücrede mayken dayağına çektiler. Dört-beş kişi biri girip biri çıkarak bütün vücuduma sopala vuruyorlardı. Ağzımdan burnumdan kanıyordu. Yüzüm, ellerim kan içindeydi. Sonunda öyle bir duruma gelmiştimki işkence yapanlardan biri:

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

"Git çabuk yüzünü yıka, bu ne hal? Saçlarını düzelt" diye bağırmaya başladı. Elini yüzümde zorla yıkattılar. Hücreye geri getirildiler. Kalem-kağıt vererek herşeyi yazmamı istediler. Yazıp verdiklerimi beğenmeyen biri tokatlamaya başladı. "Bitişik odada kaç arkadaşın (ülkeyi Akgöl'den söylediğimizde) askerle yatıyor. Söylemezsen serüde götüreceğiz. Sen nerede olduğunu biliyormusun? Burası ne hükümete nede askeri bir yer değil istediğimiz herşeyi yapmakta serbestiz. Ilkin annenide getireceğiz" diye tehdit ediyordu. "Cinsiyet organına elektrik vereceğiz, ondan sonra çocuğunda olmaz" diye gülüşerek kendi aralarında. Çıktıktan sonra bir bankın başka eşya bulunmayan ve ışıklandırılmayan hücrede yalnız bıraktılar. Gecenin sürekli işkence sesleri arasında geçmesi çok zordu. Son sorgum yapılırken ümit yitirdiğim dediklerini bir "bitirirlik kendimi bu kez kaybedecektim diyordu. İşkence yapıyor, arkadaşlarda sohbet etmeye kalkışıyorsunuz diye cevap verince çok kızdı. "İşkence ve denmez burada işkence falan yapılmaz sen gelirken merdivenlerden duştun Mahkemede böyle şeyler söylüyorsunuz bizim için bir şey ifade etmez. Önemi yok. Ama böyle söylentiler çıkarmak sizin için kötü sonuç verir" dedi. Sorgudan sonra gözlerim bağlanarak Ankara Emniyet Sarayı 1. Şube'ye getirildim. Orada 60-65 yaşlarında cemil öğretmen (Soyadını bilmiyorum) müteakiben 3. şubeye getirildiğinde iki arkadaş kadına girmeden yürüyemiyordu.!

Daha sonra Ülkeş Akgöl'le beraber Mamak Muhabere Okuluna nakledildim.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Orada 60-65 yaşlarında [illegible]
unite götürüldü. 5. Şubeye getirildiğinde iki arkadaş kolunu
girmeden yürüyemiyordu. !

Daha sonra Ülkes Akşit'le beraber Mamak Muhabere Oku
luna Oradonda Ankara Yıldırım Bölge'ye götürüldüm.
İstanbul Sıkıyönetim komutanlığı tarafından 14. Nisan 1971de
tutuklandım. İki ay sonra "ihtilalcılar meri" kararı kalktı ve Annem
le görüşebildim. Beni götürdükleri sonra evde korkak kaçak
lar. Evde devamlı olarak oturan asker-sivil ve polisler anne
me devamlı hakaret etmişler ve başına vurmuşlar. O zaman
dan beri annemde kanser hastalığı (umut yorluk) başlamış.

Hala Soğanlıda cezaevinde bulunmaktayım.

Soğanlıda Cezaevi
Siyasi Tutuklu

Feridane Yurtseven
1953 Bingöl doğumlu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

7 Mart 1972 günü saat 16²⁰ sıralarında 1. Ordu ve Sekizinci Kolordu komutanlığı Kocaeli'nde karargahımında bulunduğu Selimiye kışlası önünde, beni Ankara'dan getiren minibüs, bilmediğim bir yöne hareket etti. 15513 bir yerde 34 A2 034 plakalı bir pikaba, üstü kapalı vaziyette bindirdikten sonra kalkıştılar. Gözlerimi bağlıklarından nereye gittiğimizi anlayamadım. Ancak sorguya değil, işkenceye götürüldüğümü çok geçmeden öğrendim. Araçtan indirilip odaya alındığımda vücudumun gelişi güzel her yerine tekme, yumruk ve tokatla vurmaya başladılar. Hem vuruyorlar hem de "Seni subay yaparsın omuzuna bu rütbeleri takacaklarını sanı, avradını s..keyim" diye sövüyorlardı. Şaşırmıştım. Ne olduğunu anlamadan bu kez de vahşi çığlıklar atarak kulağıma ve parmak uçlarıma elektrik cereyanı verdiler. Korkunç bir kabustu. Karşımda sorgulamayı yapacak savcı beklerken, bir şeyi insanlıktan nasibini almayan sadistlerle karşılaşmıştım. Bir süre sonra fetmin olmuş olacaklarki, işkenceye son verip beni Merkez komutanlığına gönderdiler ve orada bir hücreye kapattılar. Hüc-

... gazete, kitap okumak ve hatta yüksek sesle düşünebilmek bile kesinlikle yasaktır. Dilekçe verecek hakkımız bile yoktu. Bir gün yeniden o kahredici yolculuk gözüktü. Hapishane'deki hücremden alınıp, gene gözlerim bağlı olarak MİT'in işkence evine götürüldüm. Saat 14 sularında bir odada elbiselerimi çıkartıp, yırtık ve kan lekeleri ile püsürmüş bir pijama giydirdiler. Gene hiç birşey sormadan bir kese kâğıdını akbabalar gibi cop ve kırbaçla üstüme saldırdılar. Sakınmak, [illegible] darbelerinin acısını azaltmak olarak sözde "Hakkında herşeyi bildiğimiz gelmiş" diyorlardı. Sonra işkence ekibinden biri kabaca sakalımı çekiştirip "komuta merkezi, Genelkurmay başkanı Doğmaç ve İstanbul Sıkıyönetim komutanının kesin emri var, sizi öldürüp yok edeceğiz. Kimsenin umurunda değilsiniz. Hepinizin kökünü kazıyacağız. Bir gün Allah da bizim komutan da ... Anayasa falan sistemimiz artık! Konuş gebertirsin." diye tehdit ediyordu. Bilmediğim şeyleri söylememi, bazı isimleri suçlayacak beyanlarda bulunmamı istiyorlardı. Sustum. Bunun üzerine beni bir sandalyeye bağladılar. Ellerim ve ayaklarım

TÜRKİYE SOSYAL TARİH AKADEMİSİ VAKFI

zincirlenmişti. Tuzlu su sürdüler. Kulağımdan ve ellerimden yeniden elektrik akımı verdiler. Bellerin bağlı olduğu yere sürekli tuzlu su dökü yorlardı. Saat 20°° de. yorulup bıraktılar. Bir odaya kapa tıldım. Odada sadece beton zemine uzatılmış, ıslak bir yatak ve küçük su dökmek için kullanılan bir lavabo vardı. Yatağa sırtüstü yatırdılar. Dönmek, hareket etmek yasaktı. Sabaha kadar sık sık odama gelip istedikleri gibi konuşmazsam ertesi gün öldürüleceğimi söylüyorlardı. Cop ve tamça darbesiyle sabah olduğunu anladım ve yeniden işkence odasına götürüldüm. Bu kez erkeklik organıma elektrik verdiler. Orada bir falakaya yatırıyorlardı. Elektrikli işkence o kadar yaygınlaşmıştı ki, ölmek kurtulmak gibi yüceliyordu. Kimi zaman yüzümün acayipleştiğini, carpıldığını hissediyordum. Erkeklik organım ve ayak larım kopacakmış gibi oluyorlardı. Kimi zaman vücudumun büzüldüğünü, tastopatlak olduğunu sanıyordum. Devamlı cereyandan sol kulağım yırtıldı. Ve beni revire kaldırıp tedavi ettiler! Yani kulağımı yorgan iğnesi ve ipliklerle diktiler. Yeniden odaya atıldım. Yemek olarak sürekli bayat mercimek ve bulgur veriyorlardı. Hit'de kaldığım sürece devamlı sırtıma cop ve kırbaçla vurdular. Ayağa kalkabilecek duruma gelin ayağa ka-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ni hissediyordum. Erkeklik organım ve ayaklarım kopacakmış gibi oluyorlardı. Kimi zaman vücudumun büzüldüğünü, tıstıpatlak olduğunu sanıyordum. Devamlı cenyandan sol kulağım yırtılıdı. Onu beni revire kaldırıp tedavi ettiler! Yani kulağımı yırtan öğrenci ve üç kişi ile diktiler. Yeniden odaya atıldım. Yemek olarak sürekli bayat mercimek ve bulgur veriyorlardı. HİT'de kaldığım süreçe devamlı sırtıma cop ve kırbaçla vurdular. Ayağa kalkabilecek duruma gelinceye kadar bekletti'ler ve sonra sarıklarla birlikte ve kulağım dikişli olarak beni savcılığa yolladılar. Aydınlatmadan, cipten inerken başımı çarpıp, kulağıma yara-lodım şeklinde bir de zabıt imzalattılar.

Hüsamettin Ölçer

Emekli Hava Yüzbaşısı

Selimiye Askeri Cezaevinde Tutuklu

Not: Tarafımızdan, aslına uygun olarak, kopya edilmiştir. Kendisi el yazısıyla yazılı orijinali yanımızdadır. Ancak, elyazmaya göndermek bugün için mümkün değildir.

Nihat Ahmet

Sağmalcılar cezaevinde tutuklu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

5/1/1973

ADI: SALIH ZEKI YADA

HALEN SIKIYÖNETIM SAVCILIĞINCA TUTUKLU

3 Mart 1972 tarihinde izinsiz Emniyet müdürlüğünde ifademin bir kısmını verdiler. Diğer kısmını İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliğinde verdim. O saatlerde ilçeli değilmiş İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığında olduğu için 5 Mart sabahında Selimiye kışlasına getirildim. Burada, savcılığa ifade vereceğimi beklerken, 7 Mart günü kışladan iki polis memurunda İstanbul Emniyet Müdürlüğüne götürüldüm. Kısa bir müddet sonra, gözlerim kapalı olarak, askeri bir kamyonete bindirildim. Kolumdan tutularak bu kamyonetin içine itilmiş ve ortaya doğru, esmer, zayıf bir şahıs "Orospuçocuğu, yakında şanımın ahını göreceksin" dedi. Kamyonetin her iki tarafında ikişer asker, ellerinde son model silahlarla oturuyordu. Bu sırada karşıma bir kişiyi daha oturttular. Yol boyunca bu kişinin yalnız nefes alıp verişini duydum.

Gelindiğim yeri gözlerimle göremedim. Ancak, girişte ağaç yapraklarının kamyonetin brandasına sürtünüşünü duydum. Daha sonra getirildiğim hücreden bir okulun olduğunu, çocukların gürültüsünden ve ezan seslerinden de yakınlarda iki cami olduğunu saptayabildim.

Kamyonetten inecegim, ayağım takılmasın diye ellerini gözlüğüme götürdüğüm sırada, vücudumun her tarafına şiddetli tokat girdiler. Bu esnada beraberce getirildiğimiz kişinin kardeşim olduğunu gördüm. Bir za alınmadık küfürlerle birlikte çavuş gibi tekmelediler, üzerimde tepindiler. Gözlerimi tekrar kapattık- ları için ne tarafıma döndüysem savunmasız kaldım ve tekmelerin darbesini daha şiddetli gördüm. Beni tekme liyenlerden biri "Esoğlu esoğlu paramı ödüne, paramı verdik. Avradına sıktığımın oğlu. Kanın suya bir çekver lesini görelim pezevenkler" diye çok kötü küfürler etmeğe başlıdı. Elim kelepçeli, gözlerim kapalı en ufak bir savunmadan bile yoksunum.

Gözlerimi hücrede açtılar. Bir buçuk saatlik müddetçe yalnız bu hücreyi gördüm. Hücreye getir gelince üzerime patlak gözlü bir faşist saldırdı. Kasıklarıma doğru attığı tekmeleri güçlükle savuştu rdum. Bu ve daha evvel tekmeleyenler MIT'in işkencecileri olsa gerek. (İşkence esnasında da gözlerimi açma dılar. Arkasından uzun boylu bir ihtiyar geldi, elbiselerimi çıkarmamı emretti, gösterilen pijamayı giydim. Ellerimi coplarımın zincirle bağladı, üzerinde ne varsa aldı. Hücre, yukarıda pranga lar asılı, duvarları son derece nemli ve soğuk, insanın başını sokamayacağı kadar bir pencereli, içmek için çeşmeden bozma lavabo, lava bonun borusu delik (sıcak yemek konulan yere olduğu gibi sızıyor, iki gün aç olduğum için sıcaklı ekmek [illegible] zannında kaldım.) işte hücre böyle bir şeydi. Ayaklarım [illegible]

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

[illegible] kapısı açıldı. Kapı açılır açılmaz kalacağım müddetçe yatma bu hücreye girdim. Hücreye girer girmez üzerime patlak gözlü bir faşist saldırdı. Kasıklarıma doğ[illegible]attığı tekmeleri güçlükle savuştu-dum. Bu ve daha evvel tekmeleyenler MİT'in işkencecileri olsa gerek. (İşkence esnasında da gözlerimi açma-ttılar. Arkasından uzun boylu bir ihtiyar geldi, elbiselerimi çıkarmamı emretti, gösterilen pijamayı giydim. Ellerimi ayaklarımı zincirle bağladı, üzerinde ne varsa aldı. Hücre, yukarıda pencereler asılı, duvarları sonderecede nemli ve soğuk, insanın başını sokamayacağı kadar bir pencereli, içmek için çeşmeden bozma lavabo, lavabonun borusu delik (zaten delik yemek konulan yere olduğu gibi sızıyor, iki gün aç olduğum için sıtkı çıkmak yemek zamanında kaldım.) işte, hücre böyle bir yerdi. Ayaklarımı yattığım zaman uzatamıyorum. Yer yetişmiyor uzatmama. Yatacak sırık sıkıları yaş. Bu daracık yerde yemek yerken ellerimi olsun çözmüyorlar, yiyeceğini dudaklarımla alıyorum yerden, içeceğimi geleceğim mendebur yerde.

MİT'in bu işkence üssüne gelişimin ilk akşamı hücremin kapısını açtılar. Sivil, gözlüklü biri, yanındaki ere gözlüklerimi gözlüklerimi takmasını emretti. Sonra asker kolumdan tutarak bahçe gibi bir yere çıkardı beni. Bir-müddet yürüdük, adımlarımı zincirlerden dolayı zorlatıyorum, kısa kalıyor. Kapalı bir yere geldik, bir kaç basamak çıkarak işkence odasına geldiğimi hissettim. Beni sandalyeye oturttular. Birisi tam karşımda durarak soru yağmurunu tuttu. Sorduklarıyla bir ilgim olmadığını söyledim. Sıratım yumruklamaya başladı. Dudaklarım patlayıncaya, yüzüm kamaşığına dönünceye kadar vurdu. Bu kısımların da gerekli işlem bitince karın boşluğunu yumruklamaya koyuldu. Nefesim tıkanıncaya dek vurdu. Birkaç yüzüm ve boynum kandan yapış yapış olmuştu. Kendimi her savunmak isteyişimde zincirler elimi ve ayağımı kesiyordu.

Oda kalabalık, tahminime göre seksen'e yakın yedi-sekiz kişi sayılıyor. Atılan kahkahalara bakılırsa, bunlar eli kolu bağlı bir adamı dövmekten çok zevk alan kimseler. Birbirlerine rütbe derecelerine göre hitap ediyorlar. Beni yumruklayan yüzbaşıları. Dayak pastı bu kez ayaklarıma atılan tekmelerle devam ediyor. Ayaklarımın hasadını çıkardılar.

Şimdi grup manevi işkence üzerinde bütün hünerlerini döküyor. Aralarından bir kişi, teker teker saldırıyor. Biri "Karının aminı parça parça yaptık, götüyle aminın nerede olduğunu bir daha bulamaya cakasın. Memelerinin uçlarını kerpetenle alıyoruz; çocuğunun olursa sütünü çok rahat içer" diyor. Diğeri atılıyor: "Hele durdeşin, götü param parça oldu. İbne yaptık onu." Ve bunlara benzer daha bir sürü sözler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dedelerimiz Emperyalizme karşı ulusal kurtuluş savaşı vermiş bir ülkenin çocuklarıyız, bağımsızlığımızın, bu gün yapılan işkencelerden anlaşılacağı gibi, her türlü teminatı artık Emperyalizmle işbirlik halinde olan tekelci burjuvazinin eline geçmiştir. Bu sınıf ulusal kurtuluş savaşımızı ve bu savaşta ölenlerimizi kendi çıkarları için ayaklar altına almışlardır. Yeni ordu içindeki en ilerici subaylarımızı tasfiye edip, çeşitli yollarla kendine bağımlı bir yüksek rütbeli subaylar grubu yaratmışlar. Burada, şu an, bana işkence edenler, tamamiyle CIA'de el ele vermiş kimselerdir. Bundan eminim. Veya bağlı oldukları, emir aldıkları yer bu türden bir yerdir. Vatansever, milliyetçi bir subayın bu tür işlerle ilişkisinin olmayacağına içtenlikle inanıyorum. Türkiyenin az gelişmiş, yarı-sömürge bir ülke olduğu gerçeği aydınlarca malumdur. İşte bundan dolayı, işkenceleri yürütenler olsa olsa Hitler'in hortlatılmış taşlaklarından başka bir şey olamaz.

"Sen" dedi, "sen hiç cayrının tadını tattınmı?" Yüzbaşı. Sonra kulak memesine ve sol elimin küçük parmağına kıskaçlar geçirdi. Akımı azaltıp çoğaltarak elektrik şoku vermeğe başladı vucuduma. Şok verildikçe nefesim kesiliyor. Çatlayacağım. Elektronlar parça parça yapıyor vucudumu. Beynim patlayıp akacak sanki, kalbimde öyle keza. Kıllağıma ve parmağına su serpiyorlar. Akımın tesirini arttırıyor bu. Veya hassas olan bu kısımların yanık izleri alınasını istemiyorlar. Tarif edemiyeceğim acılar duyuyorum. Bu acıyı anlatabilmek için kelimeler hiç bir zaman görevini yapamıyacak. Edison veya elektrik üzerine çalışmış bir dizi fizikçi, bu durumu görüp, icadlarının neyde işlerde kullanıldığını görselerdi her halde insanlığa kazandırdıkları bu değerli enerji kaynağını bulmaya yeltenmezlerdi.

"Nasıl, oraspuçocuğu, eşeğinesek, iyi eğleniyormusun bari?", arkamdan biri haykırıyor. Akımın şiddetini yavaş yavaş arttırıyorlar. Ciğerlerim kaburga kemiklerini kıracak, ağzımdan kan gelmesini bekliyorum. Şoku aralıklı olarak kesip tekmelemeğe başlıyorlar. Elektrik şoku verilir verilmez sağ elimin tırnaklarını sol elimin üzerine sapl[illegible]yorum, ellerim kan içinde, insiyaki olarak oluyor bu, manı olmaya çalışıyorlar, devamlı ellerime sopayla vuruyorlar.

"Binbaşım başka figürler deneyelim" diyor yüzbaşı. Bu kez kıskacın birini elimin küçük parmağından alıp, ayağımın küçük parmağına kıstırıyorlar. Şok verildiğinde ayaklarım karnıma doğru kıvrılıyor ve o halde sanki kaskatı kesiliyorum, katılaşıyorum. Aldığım vaziyet uygulayı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"Nasıl, oraspuccocuğu, esaağlueşok, iyi eğleniyor musun bari?", arkamdan biri haykırıyor. Akımın şiddetini yavaş yavaş arttırıyorlar. Ciğerlerim kabuklu kemiklerini kıracak, ağzımdan kan gelmesini bekliyorum. Şoku aralıklı olarak kesip tekmelemeğe başlıyorlar. Elektrik şoku verilirken sağ elimin tırnaklarını sol elimin üzerine saplıyorum, ellerim kan içinde, insiyaki olarak oluyor bu, manı olmaya çalışıyorlar, devamlı ellerime sopayla vuruyorlar.

"Binbaşım başka figürler deneyelim" diyor yüzbaşı. Bu kez kıskacın birini elimin küçük parmağından alıp, ayağımın küçük parmağına kıstırıyorlar. Şok verildiğinde ayaklarım karnıma doğru fırlıyor ve o halde sanki kaskatı kesiliyorum, katılaşıyorum. Aldığım vaziyet uygulayıcılara çok eğlendiriyor. Gülüşmeler, kapla sataşmalar... Çatlayacağım, tahammül edilmez bir ızdırap. Ölmek kadar güzel bir şey tasavvur edilemez şu an. Ölmek, şiddetle arzuladığım kurtuluş.

Durdular, biraz ara vermek gerektiğini, dayanma gücümün son haddine vardığını anladılar. Daha çok elektrik vermek için, biraz erik nefes aldırmak. Bu arada birisi de ayağımdan pijamamı çıkarıyor. "Amcasını siktimin oğlu, seni sıksız bırakayım mı ya gör! Ceyranla yakacağım sikini." diyor. Kıskacı cinsel uzvuma takıyorlar. Şoku, önce, kesik kesik aralıkla ve az, sonra sürekli ve çok veriyorlar. Uyuz tatiklarımı büyük bir ıvırtıs çekiyor gibi. Çıldıracağım, hala nasıl yaşadığıma şaşıyorum. Uygun bir sinir krizi içindeyim. Şoku arttırıyorlar. Şimdide cinsel uzvuma su dökülüyorlar. Uygun şok. Bir ölebilsem, ah o fırsatı bir kez olsun elime geçirebilsem! Kalbim ha çatladı ha çatlayacak. Hücrelerimin her birinde patlayan küçük küçük bombalar ne olur beni öldürün artık. Her şok aralarında hatırladığım kadarıyla böyle sayıklayıp durdum.

Sıra tekrar kıskaç yerlerinin değiştirilmesine geldi. Solumdan alıp sağımda şok vermek istiyorlar. Az sonra yine kıskaçların yerleri değiştirilecek ve bu böyle sürüyor...

Şok bitti, kesiler yani. Zorla eğdiler. "Bak, tut bak sunu, bunu şimdi bacına daldıracam ha? Barsaklarını parçalayım mı, istermisin ha? Allahsız ibne! Seni ibne leştireyim mi len?" diyor yüzbaşı olanı. Arkadan sesleniyorlar: "[redacted]

TÜRKİYE SOSYAL ARAŞTIRMA VAKFI

[redacted]! Şimdide ibne olmak istemiyorsan söyle ulan! Kardeşini de sokmayalım mı? Ya, kanın halini bir gözününe getir bakalım. Bir diğerinde sikeler namusuna sokağına dayadı: "Beynini parçampara etmek lâzım pezevenğin. Ulan bak bu namlıyı kıçına sokup çıkarırım!"

İnsan hakları evrensel beyannamesi, demokrasi ve Avrupa, hani nerde bunlar!!! Türkiyedeki faşist, gerici hükümet ağzına bir soyler alacağı zaman işte bunlara eşdeğer olarak kullanıyor yalnız. Diğer taraftan işkence iddialarının halk oyunda yaygınlaşmasını sonucu sıkıyönetim komutanlığı bu hususta yaptığı açıklamadaki "tabanlara bir kaç sopa vurulduğunu" söylüyor: yalnızca. Bunu sizler nasıl değerlendirirsiniz!... işkenceyle, terörle demokrasinin bekası ikilemi.

Geçenlerde cezaevine Uluslar Arası Af Örgütünden bazı kimseler gelmiş, tutsaklarla görüştürmediler. Halkımızdan hiç kimseyi saklamaya çalışıyorlar. Dünya kamuoyunda hiç saymakta gayet rahat hareket edebiliyorlar. Emperyalizmin bu bunalım döneminde hiç kimsenin, hiç bir ulusun şüphesi olmasın, bu gün bize yapılanlar, yarın, bütün uluslara yönelticek tehdit işaretini de taşır.

İşkencecilerin, işkenceleri bitmez, onlar geceleri sıcak yataklarında yatarken, işkence yapacak kimse bulamazlarsa kendilerinde ister istemez sürdürürler bu alışkanlıklarını. Ama ben burada (Mir'te) son pazıla geldiler demekle, işkencelerin bittiğini söylemiş olmayacağım. Ayakkabılarımı, çoraplarımı çıkardılar. Bir tahtaya bağlayıp ayaklarımı havaya diktiler. Falaka başladı. Soktan sonra tabanlarıma vurulan darbeleri hissetmiyorum. Cayranın tesirinden her uzvum ayrı ayrı titriyor halâ. Bu orada kaldığım sürece devam edecek. Her tarafım lime lime. Hissetmediğimi anlayınca daha kalın sopalarla vuruyorlar tabanlarıma. Canım yanmaya başlıyor. Daha tesirli olması için daha kalın sopalar. Çok pena vuruyorlar. Tabanlarım parçalanıyor. Acımdan bağıramıyorum. Bağırmak istiyorum, ağzımı açıyorum, sesleyemiyorum bile. Onlar zannediyorlar ki vuruşlar tesirsizdir. Daha kuvvetli daha hızlı vuruyorlar bu kez de. Bitmiştim, cholle bir müddet bıraktılar. Ne kadar yattığımı bilmiyorum. Zorla ayağa kaldırdılar. Dizlerimin

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

başladı. Şoktan sonra tabanlarıma vurulan darbeleri hissetmiyorum. Cayranın tesirinden her uzvum ayrı ayrı titriyor hâlâ. Bu arada kaldığım süreç devam edecek. Hatırayım kime kime - Hissetmediğimi anlayınca daha kalın sopalarla vuruyorlar tabanlarıma. Canım yanmaya başlıyor. Daha tesirli olması için daha kalın sopalar. Çok pena vuruyorlar. Tabanlarım parçalanıyor. Acımdan bağıramıyorum. Bağırmak istiyorum, ağzımı açıyorum, sesleyemiyorum bile - Onlar zannediyorlar ki vuruşlar tesirsizdir. Daha kuvvetli daha hızlı vuruyorlar bu kez de. Bitmiştim, cellâdlar bir müddet durdular. Ne kadar yattığımı bilmiyorum. Zorla ayağa kaldırdılar. Dizlerimin üstüne dizilmiyorum, tabanlarım ayrı ayrı yanıyor basamıyorum. Sürükleye sürükleye dövmeye başlıyorlar. Bir taraftan da surtmaç basıncı hemen çözülüyorum - ifşâ kaldım - yakıp, yolaştırmaya çalışıyorlar. Ayaklarımın kolay kolay düzeleceğini pek zannetmiyordum.

Burada bana yapılanlar yüzlerce kişiye yapılıyor. Öyle arkadaşlarımız vardı ki, bunlar burralarda tam iki ay kaldı. Onların çektiği işkencenin haddi hesabı olamaz. Sağlarına sağlıklarına için onların elinden kaçtıkları hakkında bilgi alınıza geçecek yazılar okuyacak işkenceler yanlız bunlardan ibaret değil tabi.

Kadınlara yapılanlar ise ayrı - insanlığın en büyük utancı olsa gerek. İşkenceye hazırlık için, gebe kadınlardan çocuk aldırmak veya düşürmek için. Tecavüz etmek, akla hatta gelmeyecek tecavüz şekilleri. Bugün burralarda yatan kadınların çoğu iç kanamalardan ve çeşitli iç hastalıklardan mustaripler.

Bizim üzerimizdeki işkenceleri bizzat devam ediyor. Önceleri dört beş kişilerde kapalı tutulduk. Sonraları bir sınıf koğuşuna çıkardılar. Şimdi de akşamları hücre kapılarımızı kapatmaktadırlar. Böyle bir kanun mevcut değildir. Bu tamamen keyfîdir. Arada sırada mahkemeye arkadaşlarımızı münasip bir yere kusturup subayların emri üstüne askerliğe yoklatıyorlar.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Mehmet Yüksel

1

YAKALANIŞIM VE BANA YAPILAN İŞKENCELER:

2 Mart 1972 gece saat üçte, Ankara'daki evim, çelik yelekli ve tomsonlu ekiplerce basıldı. İki kolumdan tutulan silahlı kişilerce, beni bir odaya tıktılar. Az sonra İstanbul sıkıyönetim komutanının kardeşi ve Ankara Merkez komutanı Teyfik Türüng ve MİT (Milli İstihbarat teşkilatı) subayları, kapatıldığım odaya girdiler. Birtakım sorular sorarak, yarım saat kadar tekme-yumruk dövdüler. Yüzüm morardı, dudağım patladı. Dayaktan sonra, iki kolumdan tutup sürüyerek dört kat merdivenini indirdiler ve elli metre kadar ilerdeki askeri arabaya bindirdiler. Arabaya binene kadar tekmeliyorlar, durdurup durdurup dövüyorlardı. Bir yandan da "hadi kaçta vuralım seni" diyorlardı. Aynı şekilde dövüşek merkez komutanlığına getirildim. Burada beni odasına götürünce Teyfik Türüng, copla dövmeye devam etti.

Aynı gün, benden biraz sonra getirilen şoför İbrahim Dikmeoğluyla ikimizi, emniyet genel müdürlüğü birinci şube kısmına götürdüler. O geceyi, elimizden bankalara kelepçeli olarak, geçirdik.

3 Mart sabahı 1. şube baş komiseri olan Ümit Erdal ve birkaç MİT'çi tarafından, gözüm bağlı olarak bir arabaya bindirilip, işkence edileceğim MİT binasına götürüldüm. Gözlerim açıldığı zaman, kendimi beton zemini ıslak ve kan lekeli bir odada buldum. Beni getirenler

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

başıma iki silahlı komando dikenek gittiler. Az sonra, elleriinde işkence aletleriyle, tekrar geldiler. Aletler falaka ve elektrik vermek içindi. İşkencecilerin başında, bunada kendisine binbaşım denilen İ. şube baş komiseri Ümit Erdal, binbaşım denilen kısa boylu gözlüklü birisi, başka bir inf. yeni binbaşı, kısa boylu, kıvırcık saçlı bir albay ve bir yarbay bulunuyordu. Ayrıca beş altı kişi daha ve komando askerleri...

Küfür ve tehditlerle, beni yere yıktılar. Ayaklarıma falakayı geçirenek, sopa uçlarına uyacak şekilde havaya dikdiler. Ayaklarım havadayken, pantolonumu sıyırarak, getirdikleri elektrik kablosunun bir ucunu cinsel organıma, diğer ucunu ayak parmaklarıma bağladılar. Bundan sonra, bir taraftan falaka, diğer taraftan vücudumdan elektrik geçirenek, işkenceye başladılar. Bu fasıl yarım saat sürdü. Sonra beni ayağa kaldırdılar. Yere sıcak döktüler. Sıcak binenek suyun içinde dolaştırdılar. Bunu ayağımın parçalanmaması ve tekrar falaka çekebilmeleri için yapıyorlardı. Bir müddet sonra, aynı şekilde, tekrar işkenceye başladılar. Aynı gün, bu şekilde beş seans işkenceye tabi tutuldum. Burada kaldığım dokuz gün, sürecince, aynı şekilde sürekli olarak işkence gördüm. İlk iki gün uykusuz ve kıpırdamasız tutuldum. Gözümün kapandığı veya kıpırdadığım an, nöbetçinin copu başıma iniyordu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Burada kaldığım süre içinde, kadınlı erkekli, bir çok kişiye de işkence yapıldığına şahit oldum. Bunlardan Selâhattin Güleç'e 8(sekiz) saat aralıksız elektrik ve falaka işkencesi yapıldı. Bir süre coplarla vuruldular. Sonra yangın arabalarının sopalarını çıkardılar, onlarla vurdular. Daha sonra, gözümün önünde dışardan ince ağaç dalı getirip, bunlarla vurdular. Tam sekiz saat sürdü, bu. Bir tanesi bana gelerek Selâhattin için "bu adam sadist" dedi. Niye? dediğimde " konuşmuyor " diye cevap verdi(!) Sekiz saatin sonunda Selahattin'in, ayak, bacak, el, kol, sırt ve göğsü tanınmayacak şekilde şişmişti. Bundan başka isimlerini öğrenebildiğim, şoför İbrahim Çikmesoğlu'na, Üsteğmen Salih Yılmaz Veyisoğlu'na(ki, ikisini paralel cenyana bağladılar), Nasuh Mitat'a, Selâmi Şakirgil'e, TRT prodüktörü Yavuz Gökmen ve eşi Fisun Gökmen'e, Nurten Kaynarca, aynı şekilde işkence yapıldığına şahit oldum.

Selâhattin Güleç'e yapılırken, albay komando çağırın diye emretti. Beş dakika geçmeden, teçhizatsız sekiz-on kadar komando geldi. Bundan ve beni getirip, götürmelerindeki yol izlenimlerimden, bize işkence yapılan binanın, Bahçeli evlerdeki komando taburunun içindeki MİT binası olduğunu anladım.

Mehmet Yüksel

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SABRİ KARAOĞLU
SAĞMACILAR CEZA EVİ
SİYASİ TUTUKLU
BAYRAMPAŞA – İSTANBUL

(1)

23 Mart Perşembe günü akşamı saat 8.30'da Sağmacılar Demirkapı caddesi N. 72'deki diş kliniğinde polisler tarafından yakalandım. Polisler hemen üzerimi aradılar, küfürler ederek, tüfek dipçiğiyle vurmağa başladılar, burada yirmi dakika kadar dövüldüm.

Saat dokuzda diş kliniğinde dışarıya çıkarıldım, ve bir polis kamyonetine getirildim, kamyonetin içinde de polisler tarafından dövüldüm.

Sonra kamyonetten alınıp, başka bir polis arabasına konuldum, Emniyet müdürlüğüne getirilene kadar devamlı dövüldüm. Emniyet müdürlüğüne saat on sıralarında getirildim ve siyasi şubeye çıkarıldım, bir odada beş dakika bekletildim. Buradan şube müdürünün odasına getirildim, odaya girer girmez küfürler başladı. Bazı sorular sordular bilmediğimi söyledim, daha sonra tanımadığım bir şahsı getirdiler. Bunu tanıyormusun dediler tanımadığımı söyledim. Bana gösterilen şahıs ayakta duramıyacak haldeydi. Tanımadığım şahsı dışarıya çıkardılar, bana nasıl tanımazsın diyerek vurmağa başladılar, yere yatırıldım, bir polis cop ile devamlı başıma vuruyordu. Müdürün odasında yirmi dakika kadar dövüldüm, ağzım ve burnum kan içinde başka bir odaya getirildim, odada yirmiye yakın polis vardı, burada da küfür merasimi, ve arkasından falakaya yatırıldım, vurmağa başladılar, hareket etmemem için sandalyeyi üzerime koydular bir polisde sandalyeye oturdu. Başka bir polisde bağırmamam için ayakkabısının topuğunu devamlı ağzıma sokuyordu. Yirmi dakikada bir ayağa kaldırıyor, ve suyun içinde dolaştırılıyordum, bu arada polisler de çember yapıyorlar ve yumruk

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bevklerini tatmin etmek için yumrukluyorlardı. Sonra tekrar falakaya yatırılıyordum. Böylece sabaha yakın kalkamayacak bir hale gelince, ayaklarım patlamış bir vaziyette bir hücreye kondum. Su istedim su dahi verilmedi.

Konduğum hücrede bir arkadaş vardı, onadaişkence edilmişti.

Hücre iki buçuk metre boyunda, bir metre enindeydi. Yerde kan içinde bir yatak, pis bir battaniye tavanda kör bir ampul ve hücrenin devamlı sahipleri bitler vardı. Hücrede temiz hava diye bir şey söz konusu değildi. Hücrenin değişmeyen bir havası vardı işkence ve kan. Polisler devamlı gelip hakaret ediyorlar. Yanımızdaki hücrelerde doluydu devamlı inilti'ler geliyordu. Hücrelerde gündüzmü gecemi farkında değildik. Yürüyemeyecek halde tuvalete çıkarıldığımızda koridordaki polisler tekme ve yumruk atmak zevklerini hiç ihmal etmiyorlardı.

Tuvalete gidemeyecek arkadaşlar vardı. Polisler binbir küfürle kucaklarına alıp tuvalete getiriyorlardı. Tuvalete giderken gördüğüm arkadaşlar, yürüyemiyecek halde. Tuvaletlerin zemini kan lekelerinden renk değiştirmişti. Bağırtıların ve işkence seslerinin duyulmadığı geçe yoktu. İntahara teşebbüs edenler vardı. Gazete ve kitap verilmiyordu. Yirmi gün göz altında tutukluktan sonra tutuklandım ve ceza evine getirildim. Hapishaneye geldiğim zaman hala yürüyemeyen, hepsinin bir yerinde arıza olan arkadaşlar vardı. Arkadaşlar birbirimizi dahi tanıyacak halde değildik. Tek kişilik hücrelere konduk. Tutuklanıp hapishaneye getirildikten 8 gün sonra hapishaneden alındım ve gözlerim bağlı olarak meçhul bir yere getirildim. Tekrar sorguya çekildim ve işkence yapıldı. burada da bir hücreye kondum, ve zincire vuruldum.

Hücre rutubetli ve kanlıydı, bana giydirilen pijamalarda kan içindeydi ve betonun

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

üzerinde [redacted] bir yatak ve bir battaniye vardı. hücrenin köşesi ve yatağın içine dökülmüş saçlarla doluydu, ve akrepler duvarlarda geziyordu. geceleri işkence sesleri geliyordu. Buradan tekrar hapishaneye getirildim. Tutuklandıktan üç ay sonra ancak ailelerimizle görüşebildik. Tutuklandığımızdan buyana yani onbir aydır seksen kişi hala hücredeyiz.

YAKALANDIĞIM YER : SAĞMACILAR 6/1/1973

MESLEK : İşçi Sabri Karaoğlu

DOĞUM TARİHİ : 1950 Karaoğlu

BABA ADI : YUSUF

MEMLEKET : TRABZON

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Tüsun Gökmen

Ben Türkiye'nin yüksek idare mahkemesi olan Danıştay'ın raportörüyüm. Hakkımda tahkikat olduğunu için hakkımda soruşturma yapılması Anayasa ve Danıştay kanunu ve de Memurin kanunu göre Danıştay'ın yetkili organlarınca verilecek müsaadeye bağlıdır. Böyle olduğu halde kahvaltı olduğum bahçenin evinden ilk fırsatta bir yarbay ve bir sivil şahıs tarafından zorla alındım. Sivil şahıs beni kapıda bekleyen kırmızı bir minibüse bindirdi ve yarbaya "Ben teslim ediyorum" dedikten sonra yolda yolculuğu kaydı. Kendisinin Milli İstihbarat Teşkilatı görevlisi olduğunu söyleyerek ismini kaydetmek gerekçesiyle kimlik kartımı istedi. Gözleri bağlı olduğu halde bir binaya sokuldum küçük bir odada polaroid çekildi. Daha sonra bir merdivene çıkarıldım ve bir elimi sandalyeye koyduklarını hissettim. Bir süre ve evimde Danıştay kanunlarının sonra yabancı sakındıklarını, beni kendilerine ısrarımı, suçu sabitmezsem başka usullerle sabitleyeceklerini söylediler. Bir iki saat dayak söyle ikrar et! kurtulursun! diye ısrar ettiler. Kendilerine önce, kesinlik teminatım olduğunu beni sorguya çekmeye hakları olmadığını söyledim. Gülerek alay ettiler "biz kanun dinliyoruz tamamiyle seni öldürsek kimsenin haberi olmaz, olsa olsa birden bunu sorarsınız" dediler. Tekrar "söyle! ikrar et! diye sordular sonra başladılar. Benim evimde herhangi bir suçlandığından haberim olmadığını, aynı yıl için sürekli kazandım ayrılmak için mahkemeye müracaat etmiş olduğum için babamın evinde kalmakta olduğumu evinde bulmadığını söyledim.

"Peki sen konuşmuyorsun, şöyle bakalım" dediler. Başıma bir eski pantolon geçirip bulundum tahmini merdiven inilip bodrumda bir odaya sokuldu-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

...üzün süredir kocasından ayrılmak için mahkemeye müracaat etmiş olduğunu için babasının evinde kaldığını, oldüğünü evinde bilmediğini söyledim.
"Peki sen konuşmuyorsun, şöyle bakalım" dediler. Başıma bir eski pantolon geçirip kolundan tutarak merdiven inişip bodrumda bir odaya soktular. Bu odaya alışayım diye hiç tahammül edemediğim bir sağlı bir adam geldi. Bana hareket edecek kadının nerede olduğunu sordu. Tahmin edebileceğimi ancak uzun süredir kendisini görmediğimi söyledim. "Sen bilmiyorsun nerede olduğunu" dedi. Giysilerimi çıkarmamı söyledi, çıkardım. Yere yatırdılar ellerimi ve ayaklarımı geniş bir boşluk oluşacak şekilde sımsıkı bağladılar. Ayak bileklerimi de. Sağlı sollu iki kalın boşluklu pencereden boşluğu pantolonla sımsıkı sarıp, kalın bir yapının arkasına yerleştirilmiş bir urganla sıkıştırdılar. Ayaklarımın bağlı olduğu kolun ilk kişi kaldırdı bir boşluğu da sarmaya başladı. Tahammülüm. Sonra sırtımı yere itip ayak parmağımda bir tel bağladılar. Bir tel de elimin parmağına bağladılar ve üzerimden elektrik akımı geçirdiler. Kısa fasılalarla 4-5 kere cereyan verdikten sonra çözdüler ve "Şöyle konuşalım şimdi, kadın nerede" dediler. Tahmin bilmediğimi, çünkü kendisinden aylar uzaklaştığımı söyledim. O halde nerede olabilir bize arkadaşlarının adlarını yazdır" dediler. Bunlar içinde evini bildiğim var mı" diye sordular. Daha önce bile pek görüştüğüm bazı kişilerin evini bilmiyordum. Gece saat 04 de beni pencereyi açık bırakarak bir daha kımıldamadan beklemem için tehdit ettiler. Kadının eski arkadaşının evini bulmak için dolaşmaya başladılar. Bu sırada beş dakikada bir nöbetçi ile değişmek üzere iki kişi nöbet tuttu. Kadının eski arkadaşının evini öğrendiklerini bir başka arkadaşının evini sordular. Gece saat 05 de tekrar geri döndüler. Beni eski pozisyonda odaya koyarak "kadını bulmazsak seni parçalayacağız" diyerek

cepte" diye ekbitler sövmeğe pattılar. Odada sabaha kadar ağladım. Bizim bir sivil nöbetçi koydular. Bu nöbetçi adının Orman Köklü olduğunu söyledi. Bir pazarda tik vardı. Kendisinin subay olduğunu pazar pazarla burada bulunduğunu söylüyordu. Ertesi sabah tekrar sorguya başladılar. Hep aynı şeyleri soruyorlar ve bilmediğimi söyledikçe hakaret ve tehdit ediyorlardı. Kocam pazar günü basılan ahbabımızdan kendisinin arandığını duymuş ve Maltepe Komutanlığına giderek neden arandığını sormuş. Öğleden sonra kocamı da bulunduğum binaya getirdiler. Beni kocamla karşılaştırdılar ve "Bunları tanıyormusun söyle" diye söylediler. Kocam olduğunu söyledim "işte o da elimizde" diye güldüler sonra beni tekrar odama götürdüler ona işkence yapmağa başladılar. Çığlıklarını ve bağırmalarını bulunduğum odadan duyuyordum. Sinirim geldiğinden beni bana hiçbir yiyecek vermemiş idiler işkence seslerini ve bağırmaları dinlerken onunla yemek yemeğe "haydi ye" diye zorlamağa başladılar. Bir insanı işkence ederlerken yemek yiyemeyeceğini söyledim. "Canım sen kocandan ayrılmıyorsun, işte o dayak yiyor, acıyamıyorsun sen şimdiye kadar ezmeğe şimdi memur olmuş bizim" diye alay ederek yemek yedirmeğe çalışıyorlardı.

Sonra tekrar bulunduğum odaya telleri getirdiler ve yine beni bağlayarak elime ayağıma tellerini bağladılar. Elektrik akımı vermeğe başladılar. "Konuş söyle" diyorlardı. "Birşey bilmiyorum" deyince güldüler. Adının sonundan Ümit Erdal olduğunu öğrendiğim sanıyorlardı. Arayışının bulduk verirken "söyle Allahı inanıyormusun" diye soruyordu. Arayışının bulduk esasını getirdiği ülkemizde, sorgusuz ve işkence yapılmak pazar bir kanun bulduk nihayet.

Daha sonra "şayet konuşmazsın annen ve dört bu[illegible]
getirip [illegible]

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

[illegible] elektrik
[illegible] insanı, pek kirdiği ülkesinde, [illegible] ve işkence yapacak [illegible] bir kan bulmak
[illegible] nihayet.

Daha sonra "Şeyet konuşmazsa annesi ve dört bacak yavrusuyla çocuğunu
[illegible] pişenin önünde, sana yaptığımız işkenceyi onlara yapacağız" dediler. Bunu
[illegible] işitmek istemiyordum. En sonunda telsiz telleri başladılar vücuduma elektrik ver-
meye başladılar. Kalbimin sanki büyük bir [illegible] gibi
[illegible] her yerden yere sıçrıyordum. Basıncın parçalanmasını istiyorum sanki, sağa-
sından tutuyorlardı. En sonunda "daha direnmeyeceğim, yeter artık" dedim. Bana
ne yapmak istiyorsunuz?" diye sordular. "Onları yapmayın direnmeyeceğim" dedim. O zaman beyaz
sağlı pabuçlu "yürüyün" diye bir [illegible] "Bunu çöldeki arkadaşlarına
ne yapıyorsa" diye emir verdi. Çocuğuna ve annesine aynı işkenceleri yapacaklarını bi-
liyordum 5-6 saat. Neyse onları getirmediler. Daha sonra bir kağıt
bir ifade imzalatılacağını da söylediler. Daha sonra bir kağıt
[illegible] işkenceye yeni başlayanların getirildiğini anlıyordum.
Bir köşede oturmakta olan bir işkenceci, yeni bir [illegible] getirdiklerini, ve sonra "uyuş-
turmasın!" işitmeyeceğini söyledi. Daha [illegible] 3 gün 3 gece boyunca işkence
gören insanların bağırışlarını dinledim. Sonra [illegible] başlayıp odadan
çıkardılar. Emniyet müdürlüğünde 13 gün kaldım. Bu [illegible] bir odada kaldıktan sonra
12 Yıldırım Belge Askeri Cezaevine konuldum. Daha sonra İstanbul Selimiye Kışlasına
[illegible] 6 gün ele kaldıktan. Suçu [illegible] yaptıktan sonra [illegible]
hücreye ilk arkadaşla beraber koyuldık. Gece saat 9 da mahkemeye çıkarıl-
dım ve bana isnad olunan suçun ne olduğunu daha bildirmeden tutuklandı-
ğımı bildirdi. Bizim bina. O gece [illegible] hücrede kaldık rutubet öyle fazlaydı
ki sabahleyin üzerimizdeki elbiseler ıslanmıştı. Daha sonra da şimdi bulunduğum
değişik Sıkıyönetim Cezaevine getirildim. Tam 11 aydır suçumun ne olduğunu bile
dan mahkemeye çıkarılmayı bekliyorum.

Fusun Göknen

1969 depresi, Dursky raporları,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

22 Mayıs 1971 günü muayene olmak üzere gittiğim PTT Hastahanesinden 6 kişilik bir polis ekibi tarafından alınarak Emniyete getirildim. Saat 11'de I şahsı çağırılarak yetkili olan Hayg Oshanian'ın odasına sonra Hayg Oshanian'ın odasına çağrıldım. Karşımda kaygın, otuz değerinde bir kadına ve bir de güvenilirlerinin yanında, adımı ve nüfusumu sormaya yemin etmiş bir polis tarafından alındı ve daha sonra sözlüce kimliğimi belirtmeden öğrenmeye başladıktan sonra üzerime gönderilecek soruşturmaya ilişkin bir başlangıç bilgisi verdikten sonra, ekseriya bulunmuştur gibi cevap edilmesini isteyerek yapmıştır. Hayg Oshanian bu sırada bir yandan dosyalarına göz atıyor ve bir yandan sürekli konuşuyordu. Kendisini bir muhabiri olarak tanıttıktan sonra Ermeni Toplumu hakkında bir röportaj yapmak istediğini ve bu röportajın Ermeni Toplumu hakkında bir yanlış bilgi vermemesi için yapılan bazı konuşmalar üzerine bir yanlış bilgi Hayg Oshanian tarafından [illegible]

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

dular. Olunmalı istediğimizde "olunmaz gibi yapıp
Polisle yapılan hiçbirşey olunmaz" gerçeğiyle yü
zyüzeydiler ve sonrada ibrenin sonucu bekleyen o
yaldızlarını sıyırdılar. Sonra Örnek Zeki Müren gibi
olurum. Uyuşturucu için, çıplak ve sarışın. Kolumda
ki yara izini gördün, sırıtarak olarak kolunu sıvı
la ovuşturdu. Zorlukla eğiliyordum kahkaha
ilgiç duyuştu. Beşim yanımda ben de düşünü
geç kadar. döndü ve kendisine bıraktığım yü
zü sonra çıktılar.

B oğlumda kaldım. Başımda bir mü
zik bekleyen. polis memuru ibrenin olumlu
sonuç çıkacağını sanıyor.

Dışarı çıkmak için saat 01.30 sıralarında
ilgiç duyuşma kapısını silkeleyerek çıkardım
Birbaşı sesati olup tanıdık kişi beni yanı
mızda çağırdılar.

Ilgiç duyuşma odasına girdiğimde oğlumun
yüzünden daha, sarı elektrik ışık yansıyordu
Her zamanki gibi gülümsüyordu. Bende bir mü
kahkaha olduğu, 30 milyonda 1 milyonda
bir rastlanılır bir olaydı. Bir kısa süreyi kaybet
tiğim için rahatsız oldum. Bazen "şans
ya da dediğimiz olgunun duyum ötesinde
bir yerden geldiğini düşünüyorum. Hayır Mahkeme
gün, ...

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Binbaşı Necati; "Hayırlı geldi." diyerek bana [illegible] uzattı. "Allah, Biraz içince su değil, içki olduğunu anlayınca "bu su değil, pan" diyerek [illegible] Kardeşi benim su değil, ilaç olduğunu söyledim ve ona içmeye devam etti. Beraber otobüsümüz [illegible] Binbaşı Necatinin bana söylediği sözler şunlardır: "Bekaksın, yalnız bir evde oturacaksın, yemek [illegible] getireceğim. Sen, ayaklarını evinde asker elbisesiyle [illegible] tecrübi edecek." Ben ayrılacağımız [illegible] öğrenecekler. [illegible] çıkmasın, ne: Çok [illegible] olmamak kaydıyla [illegible] İsmail Tasdemir [illegible] bir sayıklama [illegible] [illegible] [illegible]

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

başlıyordum. Beni mutsuz edecek bir şey
karşımda dikil olacak herşeyi silmeğe çalışıyo
yordum. Annem = Kanıştık tesisi. Konuşmuyo
yorsa öğrenildiğinde ne olacak. Gerçek annemin
de dünyada böyle bir tesisi öğrenecek kişi o
annem yoktu.

Hastahanede, başımızda sürekli 2 kadın po
lis bekliyordu. Bir kadının adını söyleyen bize ka
bahçelerden birinden birkaçının ismini geçebilirim. Hasta
nede devamlı basın oldu. Kemal bey
çevrenin öğrenmesini istemiyordu. Kemal bey
Kemal ailemize yazdığımız mektupları okuyu bir
dilde ediliyordu. Bu memurun Fransız bir
Sb komiseri Lerayer (Yüz, Kemal, Kemal
yer ------), hapishane ve Pertikam, Kemal
Selma'dır. ve kendisini Hayalarpaşa'da
Hal'de öğrenebilirler.

Öğrenen mektuplarımızda öğrenebilmemiz
kendisi yazıtlarının ismini de vereceklerdir.
Mümkünse anlaştığımız şekilde emniyetteki öğ
fonksiyonu

Saygı selam — K. Deniz Özgen
Aynur Beşe

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kemal Kabakli

5 I 1973

(1)

Gece yarısı çelik yelekli polisler ve tomsonlu askerler kaldığım evi bastılar. Bu uzmanlaşmış bir ekipti ve başlarında Ankara merkez komutanı Tevfik Türeng vardı.

Beni evin bir odasına çekip yarım saat tekmeyle ve yumrukla dövdüler. İki kişi kollarımdan tutup diğerleri yumrukluyor, tekmeliyorlardı. Bu arada evi aramaya başladılar. Silah ve sol yayınlar arıyorlardı. Bana arkadaşlarımın nerede saklandıklarını soruyorlar ve hemen onları bulmam, yerlerini bildirmemi istiyorlardı. Bilmediğimi söylüyordum. Devamlı dövüp, sövüyorlardı.

Sonra ellerimi kelepçeleyip dışarıya çıkardılar. Üzerime ceket bile giymeme müsaade etmediler. Dışarısı çok soğuktu. Evin yakınında birçok askeri arabalar ve silahlı askerler vardı. Beni bir otomobile bindirdiler. İki yanıma birer adam oturdu. Gözlerimi bağladılar. Yol boyunca devamlı vurdular. Tabanca kabzalarıyla göğsüme, omuzlarıma vuruyorlardı. Darbelerden birisi çenemi sıyırdı.

Bindirildiğim otomobil sonra askeri ekipten ayrıldı ve beni MİT karargahına götürdüler. Gittiğim yer bir bodrumdu. Orada önce beni copla dövdüler. Bir koridorun köşesine yüzüm duvara gelecek şekilde bir sandalyeye kelepçeleddiler. Önümde bir masa vardı. Masaya bol miktarda kağıt ve bir kurşun kalem bıraktılar. Bütün bildiklerimi ve hayatımı yaz dediler. Koridorda nöbetçi tomsonlu komando askerleri vardı. Nöbetçilere "buna sigara, yemek, su, çay yok. Bunu unutmayacaksınızda" dediler

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ve çıktılar.

Uyumak istediğim zaman nöbetçiler dürtüp uyandırıyorlardı. Arkama dönmem yasaktı copu yiyordum. Bu arada verilen kağıtlara bir şeyler yazdım.

Beni oraya getirenler öğleden sonra geldiler. Yazdıklarımı okudular. Beğenmediler. Beni oradan alıp odalardan birine götürdüler. Odada İlker Akgöl isimli bir kız arkadaş vardı. Beni bir banka kelepçelediler. İlkerle yüzleştirdiler. Ben daha konuşmak için ağzımı açmadan yumruk tekme bana giriştiler.

O odadan alıp bir başka odaya götürdüler beni. Burası işkence yaptıkları odaydı. Beni orada çırılçıplak soydular. Yere yatırıp kollarımı bir sopaya bağladılar. Ayaklarıma da falakayı taktılar. 10 kadar vardılar. Birbirlerine teğmenim, yüzbaşım, binbaşım, yarbayım, albayım diyorlardı. Hepside sivil giyimliydi. Yalnız nöbetçiler askeri elbiseliydi. Nöbetçiler kollarıma basıp, bacaklarıma bağlı falaka tahtasını tutuyorlardı. Binbaşı dedikleri iri yarı, kumral biri (sonradan bunun İ. şubede baş komiser ve MİT'te binbaşı rütbeli olan Ümit Erdal olduğunu öğrendim) tabanlarıma kalın ve sert bir copla devamlı vuruyordu. Bu işi zevkle yapıyordu ve bu işte uzmandı. Bana devamlı sorular soruyorlardı. Bilmediğimi söylüyordum. Konuşmazsam beni öldürebileceklerini söylüyorlardı. Burası illegal bir yer seni buradan kimse arayıp bulamaz, soramaz diyorlardı. Dayak devam ederken odaya daha önce ya-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

kalanıp işkence görmüş arkadaşlarımdan Oğuzhan Müftüoğlu ile Ülker Akgöl'ü getirdiler. Onların yanında dövdüler. Ve onlara, kendilerine neler yaptıklarını bana anlatmalarını söylediler. Konuşmadıkları için dövdüler onları, yumruklad_ lar, tokatladılar. Daha sonra arkadaşları çıkarttılar odadan. Beni tabanlarım şişene kadar copladılar. Sonra sağ elimin serçe parmağı ile sağ ayağımın küçük parmağı arasından akım geçirdiler. Elektrik akımını kesik kesik veriyorlardı. Bu elektrikli, falakalı işkence benhalsiz düşene kadar de_ vam etti, yani akşama kadar. Sonra çözdüler beni. Giyin_ dim. Ayaklarımın şişmesini önlemek için, koridoru ıslatıp, beni koşturdular. Sonra sırtıma nöbetçilerden birisi bindi onunla koştum. Koşmalarımda koridorun iki yanında iki kişi vardı ve ben gidip geldikçe vuruyorlardı. Bu koş_ ma işide bittikten sonra ayaklarımı yıkayıp, ayakkabı_ larımı giydim. ve beni yine eski yerime, koridorun köşesine sandalyeye kelepçelediler. Önüme kağıt koyup tekrar yaz_ mamı istediler ve gittiler.

Bana hâlâ hiç bir şey vermiyorlardı uyutmuyor_ lardı. Kağıtlara bir şeyler yazdım. Akşam yemekten sonra tekrar geldiler. Yazdıklarımı okudular yine be_ ğenmediler. İşkence odasına götürdüler beni. Soydular. Yatırdılar falakaya. Vurdular ayaklarıma. Ben bilmiyo_ rum diye bağırıyordum. Bir ara bağırmayayım diye ağ_ zıma bastılar ayakkabılarıyla. Sonra elektrik akımı ge_ çirdiler üzerinden. Bu sefer telleri erkeklik organıma

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ve sağ elimin serçe parmağına bağladılar. Elektrik akı-
mını daha iyi geçirir diye cinsel organıma, üzerime su
döküyorlardı. Elektrik erkeklik gücümü köreltecek deyip
gülüyorlardı. Akımı daha uzun süreli geçiriyorlardı. Ve
elektriğin gerilimi öncekine oranla daha yüksekti, hisse-
diyordum. Sonra kıçıma cop sokmaya çalıştılar aptalca.
Zorladılar. Ve devamlı küfür ediyorlardı bu işkence
uzmanları. Bu işkenceler saatlerce sürdü. İyice bit-
kin düştüğümü dayanacak halim kalmadığını görünce
çözdüler. Ve tekrar koşturdular koridorda. Fakat yinede
şişti ayaklarım ve patladı.

Tekrar sandalyeye bağlayıp, bildiklerimi yazma
mı söylediler ve çıktılar. Yine bir şey vermediler ve
uyutmadılar. Ertesi günü bir arkadaşı getirdiler işke
nce odasına. Beni oraya götürdüler arkadaşla yüzleştirmek
için. Sana neler yaptık anlat dediler. Arkadaşa falaka
da dayak atıyorlardı. Amaçları beni de konuşturup mo
ralini bozmaktı. Ben istedikleri biçimde konuşmadığım
için. arkadaşı kaldırıp beni yatırdılar falakaya ve
bir süre dövdüler. Ayaklarım iyice patladı.

Uykusuz, yarı aç, işkence çığlıkları, bağırtılar ar
asında işkence edilerek 3 gün geçirdim o bodrumda. İş
kence uzmanları devamlı çalışıyorlardı. işkence ediyorlard
Namuslular, devrimciler ve halk savaşçıları devamlı getiril
yordu işkence odasına. Ve şimdide götürülüyordum. Ta ki
kurtuluşa kadar bu böyle sürecek. İşkenceciler deva

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

edecek işkencelerine. Devrimcileri yıldırma, çökertme, cezalandırma çalışmalarına. Ama boşuna uğraşacaklar. Zafer halkımızındır. Halkın kurtuluşu için savaşanlarındır. Yaşasın halkımızın emperyalizme ve oligarşiye karşı mücadelesi. Faşizme karşı mücadelesi.

Kurtuluşa kadar Savaş!

Kemal Kabaklı
Sağmalcılar Ceza evinde
Siyasi Tutuklu İSTANBUL

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Selâhattin Güleç

Geniş halk yığınlarının başbelâsı olan faşizme ve emperyalizme karşı devrimci görevimi yerine getirebilmek için bir süredir kaçıyor ve kendimi kamufle ediyordum. Kurdukları birkaç tuzaktan kaçmayı başarmış, canımı kurtarmıştım.

Birgün bir arkadaşımla buluşmak üzere bir köşebaşında verdiğim randevuya gittiğimde, arkadaşım yerine faşist güvenlik(?) kuvvetleriyle karşılaştım. Derhal tesirsiz hale getirildim. yakalandıktan ve tutsak olduktan sonra dahi sokak silâh sesleriyle çınlıyordu.

Derhal emniyet müdürlüğüne götürüldüm. Orada 10-15 dakika kadar kaldım. Bu arada -tahminen- emniyet müdürüne tanıtıldım.

- Eşkıyalık yaşsak vatanı parçalamaya utanmıyormusun.
- Kâfir olme. Gerçek vatan hainleri sizlersiniz ve bunun hesabını sizlerden soracağız.

Müdürün odasında giriş mahiyetinde epeyi sille-tokat-tekme yedim. Sonra gözlerimi kapadılar ve arabayla depo diye adlandırdıkları bir yere götürdüler. Depo'da gözlerimi açtılar. Bir yığın resmi giyimli erin yanında gene sayıları hayli kalabalık olan sivil giyimli faşist subaylar vardı. Sevinçliydiler.

- Soyun

Daha soymamı beklemeden üzerime çullandılar ve anadan

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bir yere götürdüler. Dep.'da çöplerini açtılar. Bir yerin resmi üniformalı erlerin yanında gene sayıları hayli kalabalık olan sivil giyimli faşist subaylar vardı. Sevinçliydiler.

- Soyun

Daha soyunmamı beklemeden üzerime çullandılar ve anadan üryan soydular beni. Ellerimi arkadan uyuncak bir sopaya sıkı sıkıya bağladılar yere yatırdılar ve ayaklarımı havaya dikerek falakaya soktular. Falaka başladı. Falakada özel olarak hazırladıkları kayışlık sopalarını kullanıyorlardı. Bu arada elektrik tellerinden birini ayağıma ve diğerini de elimin serçe parmağına bağladılar. Falakanın yanısıra vücudumdan elektrik akımı geçiyordu. Gene bu sıra özel olarak yetiştirilmiş ve beslenmiş biri elindeki sopayı makatıma sokmaya çalışıyor ve bu pis işi yapmama engel olmak için sağa-sola hareket ettiğimde yan tarafımda bulunan faşistlerden boynuna kadar boşluğuma "göğüs" kafesime tekme yiyordum. Bu arada bağırmamam için biri topukla ağzıma basıyordu.

Bu arada hiçbirşey sormuyorlar, sadece işkence ediyorlardı. Bu uyuncak bir süre devam etti. Sonra işkenceyi durdurdular, arkadaşlarımın yerini

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sordular. Bilmediğimi söyleyince bu sefer işkenceler daha şiddetli hale getirildi. Dövüyorlar, sövüyorlar, bağırıp çağırıp tepiniyorlardı. Şimdi süresini hatırlayamadığım fakat kendilerince sabunculu gördükleri ana kadar bu böyle devam etti. Elimi ayağımı çözüp ayakta kaldırdılar. yere su döktüler ve suda koşturdular. Bu arada sıçrama, eğilip kalkma, koşma gibi zorlu beden eğitimine tâbi tutulduk. Sonra sırtıma bir asker bindirdiler. Adelelerim iyice gerildiğinden askerle beraber birkaç defa yere düştük. Bu arada başka bir asker arkadaşına "Sen şimdiye kadar hiç eşeğe binmedinmi lan, düşürmesene" diyordu. Zavallı asker. Benim sırtımda iken kendi sırtındaki asalakları, parazitleri görmüyordu.

Sonra tekrar arkadaşlarımın yerlerini sordular. Bilmediğimi söyledim. Ameliyat tekrar başlamıştı. Her seferinde elektriğin voltajı dahada artıyor ve elektriğin diğer teli vücudumun çeşitli uzuvlarına bağlanıyordu. Bu sefer sıra kasıklarındaydı. Kesilen kıvılcık dalları sürekli olarak yenileniyor, tekmeler daha hınçla iniyordu. Boynuna sorıyorlar, bilmediğimi söylüyordum. Voltaj artıyor, tekmeler iniyor, ben yerde kıvranıyordum. Bir seans daha böyle geçti, kaldırdılar. Bu arada "Albay geliyor.. sesleri. Albay geldi. Önce payet babacan bir tavırla "Bak arkadaşlarının yerlerini söyle, seni serbest bırakalım. Burada bir illegal örgüt. Seni bırakırsak ve yurt dışına çıkarsak kimsenin ruhu dâhi duymaz. Haydi söyle evlâdım. gibi lâflar. Albay'a bilmediğimi söyledim. O babacan tavrı kaybolmuş gerçek kimliğini bulmuştu. "Şimdi senin ananı bacını getireceğim, bütün askerler üzerinden geçireceğim" diye bir tehdit savurdu. Sonra anama bacıma gıyaben küfür etmeğe başladı.. Bunlar utanç verici ve haysiyet kırıcı

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

örgüt. Seni bırakalım ve yurt dışına çıkarsak kimsenin ruhu dâhi duymaz. Haydi söyle evladım, gibi laflar. Albay'a bilmediğimi söyledim. O babacan tavrı kaybolmuş gerçek kimliğini bulmuştu. "Şimdi senin anani bacını getireceğim, bütün askerleri üzerinden geçireceğim" diye bir tehdit savurdu. Sonra anama bacıma gıyaben küfür etmeğe başladı.. Bunlar utanç verici ve haysiyet kırıcı alçakça laflardı. Kısa bir beden eğitiminden sonra tekrar işkence başladı. Bu sefer elektrik teli hem kamışımı ve hemde kayalarımı kavuruyordu. Ve bağlanan voltajı oldukça yükseltti, aynı zamanda elektrikli telinin bulunduğu yere su dökülüyordu. Bu şekilde daha etkili oluyordu işkenceler. Bu seansın ortalarında, şimdi ne olduğunu bilmediğim ve hiçbir zamanda bilmeyeceğim ilaç bardak "tuzlu" içtim. Bütün düşünme ve irâde yeteneklerim bir anda alt-üst oldu. Tekrar işkenceler başladı. Sövüyorlar, vuruyorlar, bağırıp çağırıyorlardı. Saat akşam 7'de (19'da) yakalanmış en geç 7½ (19½) da işkenceler başlamıştı. Şimdi ise gece yarısı çoktan geçilmiş ve sabaha doğru yol alıyorduk. Yaptıklarıyla yetinmemiş olanlar bu saatte pompa aramaya başladılar. Amaçları beni şişirerek öldürmekmiş ! Sonradan bunun bilgi olduğunu anladım. Gece saat 4'ler sıralarında işkence odasına üç yurt

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sever devrimci arkadaşımı daha getirdiler. Bu arkadaşlar benden daha önce yakalanmışlardı ve perişan halde idiler. Yürüyemiyorlar, elleri hareket etmiyordu. Her hallerinden çok işkenceye maruz kaldıkları belli idi. Bana konuşmamı söylediler ve sonra gelenlerden biriyle beni birbirimize bağlayarak beraberce cereyan verdiler. Sonra bu yurtsever arkadaşları dışarı çıkararak beni yanlız bıraktılar. İşkence faslı şöyle başladı. Ve bu sabah 7'ye kadar aralıksız devam etti. Kalktığımda artık üşüme basamıyordum. İki asker kaldırarak beni betonun üzerindeki bir çukur üzerine götürdüler. Bu bir gecelik ameliyenin sonucu davul gibi olan ayaklar, kımıldayan parmak, çıkmayan ses, elektriğin değmesiyle kasılan ve hareket etmeyen bir vücut idi.

Bu işkenceler bazen kısa bazen uzun ama sürekli sekiz gün devam etti. Yapılan şeyler genellikle aynı olduğundan burada tekrar ayrıntılarıyla anlatmanın gerekçesi yok.

Bu işkenceler sırasında bir defasında kahraman bir kız arkadaşımla yüzleştirildim. Kız arkadaşım çıplak ve bitkin bir halde idi. İnsan haysiyetine yaraşmıyan şeylere maruz kaldığı her halinden belli idi.

Sekizinci gün beni tekrar birinci şubeye götürdüler. Bir banka kelepçeleddiler ve 10-15 gün orada bağlı olarak kaldım.

Bugün Türkiyenin hemen her yerinde bu tip işkenceler bütün ...

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

hayriyetine yaraşmıyan şeylere maruz kaldığı her halinden belli idi.

Sekizinci gün beni tekrar birinci şubeye götürdüler. Bir banka kelepçeleddiler ve 10-15 gün orada kapalı olarak kaldım.

Bugün tahliyenin hemen her yerinde bu tip işkenceler bütün anti-faşist, namuslu insanlara yapılmaktadır. Yapsınlar. Bu yürekleri dedirin ateşini dahada kö-ükleyecek ve onları korkuttukları sona dahada yaklaştıracaktır.

Dünyanın bütün ezilen ve sömürülen insanlarını aşağıdaki çağrıya davet ediyoruz.

KURTULUŞ'A KADAR SAVAŞ

Selahattin Güleç

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İbrahim Dikmeoğlu

İŞKENCE UZMANLARI VE İŞKENCELERİ

2. Mart. 1972:

Ben, Ankara Dikmen Zekibey durağında oturuyordum ve taksi şöförlüğü yapıyordum. 2. Mart. 1972 tarihinde sabah saat 10,00 – 11,00 sıralarında çalışmaya gitmek üzere arabamın yanına geldiğim sırada bir askeri jeep'ten inen albay ve iki er ellerindeki silahları üzerime çevirerek "teslim ol" dedikten sonra jeep'e bindirdiler. Albay, erlere "üzerini arayın silah varmı" dedi, üzerimde arama yaptılar. Benim silahım zaten yoktu. En ufak bir kıpırdanma karşısında beni kurşunlayıp cesedimi yol ortasında bırakıp gitmeye hazırdılar. Ayrıca civarda sivil giyinmiş bazı görevlilerin de olduğu anlaşılıyordu. Oradan Ankara Merkez komutanlığına getirip ellerime parmak kelepçesi taktılar. Biraz bekledikten sonra 3-4 tane askeri araçla tekrar evimin karşısına kadar getirdiler. Beni jeep'ten indirmediler. Diğer araçlardaki resmi ve sivil kıyafetli subay ve erler evin etrafını çevirdiler, içeri girip arama yaptılar. Evde yalnız, hasta ve yaşlı bir anam bulunuyordu. Bir süre sonra Apartman kapısından çıkarlurken evdeki kitaplarımı kucaklarında gördüm. Tekrar Ankara Merkez Komutanlığına getirdiler. Burada Mehmet yüksel adında bir şahıs daha vardı. Bir süre bekledikten sonra Merkez Komutanı Tüm general Tevfik Türüng'ün odasına götürdüler. Merkez Komutanı beni sorguya çekmeye başladı.

— Evinden kitaplar çıktı ne dersin?
— Ben kitaba meraklıyım kitap okurum. Bu kitaplar piyasada satılmaktadır.
— Bunlar hep sol kitaplar. Niçin başka kitap okumuyorsun?
— Ben Türkiye İşçi Partiliydim... der demez sözümü keserek
— Sus! Türkeş şerefli bir komutandır. Sen türkeşçi olamazsın. dedi. Çünkü, cevabımı ben Türkeşçiyim diye anlamıştı. (Alparslan Türkeş, Milli Birlik Komitesinden atılan 14 kişiden biridir. Milliyetçi Hareket Partisi genel başkanı ve fanatik faşisttir.) Tekrar cevap verdim.
— Türkeşçiyim demiyorum. Türkiye İşçi Partiliydim diyorum. Sol kitapları okumam normaldir.

Konuşmadan sonra Merkez Komutanı odasından çıkardılar. Başka bir odaya götürdüler. Bir albay kimlik tesbitimi yaptıktan sonra erlerin bulunduğu kısıma götürdüler. Saat 16,00 sıralarında Mehmet Yükselle beni Emniyet sarayına götürdüler. Merkez Komutanlığının parmak kelepçelerini çıkardılar Emniyet Genel Müdürlüğünün bileklere takılan kelepçeleri ile oturduğum yere bağladılar. O geceyi Emniyet sarayında geçirdik.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

3. Mart. 1972 :

Saat 18.00 sıralarında gelip ellerimi birbirine kelepçelediler, gözlerimi bağladılar, olduğum yerde döndürdükten sonra kollarımdan tutup yürütmeye başladılar. Bir asansörle aşağıya indirip yola çıkardılar. Tekrar döndürerek bir otoya bindirdiler. Araba sağa doğru Konya yoluna girdi. Bir süre Konya yolunda ilerledik. Bu gidişimiz tahminen Emek mahallesi sonlarına kadar oldu. Solu döndük. Bu civarda şaşırtmak için yolları değiştirdiler. Tekrar Konya yoluna çıkmış olabiliriz. Oto ile daire yapar gibi döndük. Bu dönüş balgat köprüsünde veya bir maydanda yapılmış olabilir. Biraz daha ilerledikten sonra tekrar oto ile dönmeler oldu ve en son olarak daire şeklinde döndük arabayı durdurdular. Beni arabadan indirdiler olduğum yerde döndürdüler. Kollarımdan tutarak yürüttüler. Bir binanın salonuna girdik. Tekrar olduğum yerde döndürdüler merdivenlerden bodrum kata indirmeye başladılar. "o beklesin" "ötekini çıkarın" gibi sözler duyuluyordu. Merdivende biraz bekledikten sonra tekrar inmeye başladık. Burada da birkaç defa olduğum yerde döndürdükten sonra bir kapıdan içeri soktular. Gözlerimi açtılar. Binanın bodrum katında bir odaya getirilmiştim. Burasının işkence odası olduğu anlaşılıyordu. Sivil giyinmiş 7-8 kişi birden etrafıma toplandılar; "Biz hepimiz askeriz. Seni buraya getirdiğimizi kimse bilmiyor. İstersek seni öldürürüz." dediler. Odanın ortasına doğru çektiler. "Çıkar ceketini" dedi çıkardım. "kazağını çıkar" dedi çıkardım. "Pantolonunu çıkar" dedi. Ne yapacağımı şaşırmıştım. "Ne duruyorsun çıkar pantolonunu" diye bağırdı çıkardım. "Kilotu da çıkar" dedi onu da çıkardım. Belden aşağıda başka çıkarılacak bir şey kalmadı. "Yat yere" dedi, yere de yattım. Ensemden bir sırık uzattılar. Kollarımı düz bir vaziyette sağa ve sola doğru açarak, bir sicimle omuzlarımdan ellerime kadar sırığa sardılar. Çarmıha gerilmiş hale geldim. Orta kısmında kayış bulunan ve kayışın iki ucunun bağlı olduğu özel olarak hazırlanmış bir sırık (falaka) daha getirdiler. Ayaklarımı falaka kayışına takarak şişmesi için sırığı çevirdiler. (Falaka kayışının yaptığı yaradan kalan iz halen ayak bileklerimde mevcuttur. Yara izi devamlı bir leke halinde kalmıştır.) iki tane resmi kıyafetli er çağırdılar. Biri sağ tarafıma diğeri sol tarafıma geçti. Gelen erler de ne yapacaklarını gayet iyi biliyorlardı. Sırtları bana doğru idi. Hemen eğilip falakanın iki tarafından tuttular ve ayaklarımı havaya kaldırdılar. İşkence uzmanlarından birisi elinde copla karşıma geçti. Cop'u havaya kaldırıp bütün kuvvetiyle ayaklarımın altına indirmeye başladı. İşkence uzmanları özellikle seçilmiş iri yarı kuvvetli kişilerdi. Yaptıkları işkenceler bu uzmanlar için bir nevi sipor oluyordu. Yorulmak bilmez bir hale geldikleri anlaşılıyordu. Beni dövmeye başlayan işkence uzmanı hiç durmadan ayaklarımın altına cop vuruyordu. Vurduğu cop darbeleri dayanılacak gibi değildi. Ama onlara göre yaptıkları işkence gayet normaldi. Copla dövmekle de yetinmiyerek, Elimden ve ayak parmağımdan iki elektrik kablosu bağladılar. Bir başkası da elektrik vermeye başladı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bir süre sonra birincisi yoruldu. Hiç ara vermeden elindeki cop'u diğerine devretti. Bu defa ikincisi copla ayaklarımın altına vurmaya başladı. O da iri yarı kuvvetli bir işkence uzmanı idi. Elindeki cop'u havaya kaldırıp kaldırıp ayaklarıma indiriyordu. Bir süre sonra o da yorulda. Cop'u tekrar birincisine verdi. Hiç ara vermeden bu defa o dövmeye başladı. İşkence uzmanları işkence yapmak için kendi aralarında nöbetleşerek dinleniyorlardı. Ben ise hiç durmadan elektrik veriliyor ve dövülüyordum. Yattığım yerde acıdan kıvranıyordum. Bir ara dövmeyi bıraktılar. Beni ayağa kaldırdılar. Ayaklarımın üzerinde duramaz hale gelmiştim. İçlerinden birisi dışarıya doğru seslendi "Oradan iki er gelsin" dedi. Gelenlerden birisine "Sen yere su dök" dedi. Ufak olanına da "Sen git ..... gelsin" dedi. Giden'in yerine iri yarı başka bir er geldi. Yeni gelene beni göstererek "bin şunun sırtına" dedi. O da sırtıma bindi. Ayakta zor dururken bir de 80-90 kiloluk sırtımdaki adamla sıcak yerde beni koşturmaya başladılar. "Odanın içinde kaç defa döndüğünü sayacaksın" dediler. Hem koştum hem de kaç tur döndüğümü saydım. Ara sıra da birisi gelip kontrol ediyordu. 800 tur kadar olmuştu tekrar yeldiler. Gözlerimi kapatıp beni işkence odasından çıkardılar. Olduğum yerde döndürdüler. Az ileride bir kişinin ancak sığabileceği tabut gibi bir yere soktular. Elimden de havaya doğru bir demire kelepçe ile bağladılar. Başımda duran nöbetçi ara sıra copla bana dokunuyordu. Burada kaldığım süre içinde işkence odasından durmadan "Ah! Oh!" gibi bağırış sesleri geliyordu. Tekrar benim yanıma gelerek kelepçeyi çıkardılar, kollarıma girip 3-4 adım yürüttükten sonra olduğum yerde çevirdiler. 3-4 adım daha yürüdük, bir odaya soktular, gözlerimi açtılar. İşkence odasına gelmiştik. Yine aynı şekilde yatırıp bağladıktan sonra ayaklarımın altına cop'la vurmaya başladılar. Az sonra durdu, elektrik kablosunun elimdeki ucunu gözdüler. "Sen evlimisin" dedi. Hayır bekarım dedim. "Öyle ise sikinden elektrik vereyim de hiç evleneme. Bağlayın bunun sikine kabloyu" dedi. Kabloyu bağladılar, elektrik vermeye başladılar. Ayaklarımdan döverken diğer taraftan aynı anda elektrik veriyorlardı. Öldürün, fakat işkence yapmayın diye bağırmaya başladım. İşkencenin şiddetini daha da yükseltmişlerdi. Kendileri dinlenmek için nöbetleşerek işkence yapmaya devam ediyorlardı. Ben sürekli işkencede kalıyordum. Aynı anda hem elektrik veriyorlardı hem de ayaklarımın altına cop'la vuruluyordu gece saat 02,00 ye kadar bu vaziyette işkenceye devam ettiler. Oturmak için parklarda bulunan banklardan bir tane odaya getirdiler. Kelepçe ile beni bank'a bağladılar. Başıma bir nöbetçi koydular, Nöbetçiye "bunu uyutmayacaksın" dediler. Su da vermiyorlardı. Bitkinlikten ara sıra uyur gibi başım düşüyor. Nöbetçi hemen kapıya cop vurup "uyumak yok" diyordu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4. Mart. 1972 :

Saat 13,00 sıralarında geldiler. Aynı şekilde yere yatırıp ellerimi ayaklarımı bağladılar. "Elektrik kablosunu sikinden bağlayın" dedi. bağladılar. Hem elektrik verdiler hemde copla ayaklarımın altına vurmaya başladılar. Biraz sonra, "şimdi götüne cop sokacağım" dedi. Dışarıya doğru yağ getirin diye bağırdı. Elinde bir bardak dolusu yağ ile bir er geldi ve masanın üstüne bıraktı. İşkence uzmanı elindeki cop'u sokmak için bastırmaya başladı. Cop'u döndürerek sokmaya çalışırken Elektrik vermeye de devam ediyorlardı. Tekrar cop'la ayaklarıma vurmaya başladı. Akşama kadar bu vaziyette işkenceye devam ettiler. İşkence odasından çıkarıp kalorifer dairesine götürdüler. Mehmet Yüksel de oradaydı. Kalorifer dairesinden onu çıkardılar, Beni oradaki sandalyeye oturtup kelepçe ile bağladılar.

5. Mart. 1972

Bu gece de bağırış sesleri duyuluyordu. Saat 22,00 sıralarında işkence odasına götürdüler. Orada soyunmuş bir şahsı göstererek "bunu tanıyormusun" dediler. Çok eskiden simaen tanıyorum dedim. (İsminin Yavuz Gökmen olduğunu sonradan öğrendim.) [redacted] Beni işkence odasından çıkardılar. Ayrıca, tanımadığım birçok isim soruyorlardı.

6. Mart. 1972

Öğleden sonra yazılı ifade aldılar. Akşam saat 21,00 sıralarında gözlerimi bağlıyarak bir vasıtaya bindirdiler. Aynı vasıtada bir de bayan bulunuyordu. Bu bayanın Füsun Gökmen olduğunu sonradan öğrendim. İkimizi beraber Emniyet sarayına getirdiler. Beni Emniyet sarayının bodrum katına indirdiler ve bir odaya attılar. Bu odada geceleri 15-20 kişi kadar oluyordu. Bunlar adi suçlulardı, hepsi de işkence görüyorlardı.

Diğer günlerde öbür odaya geçirdikleri zaman (ismini sonradan öğrendiğim Akın Yılmaz'ı ve daha sonra, Yavuz Gökmen'i de yandaki odada tekrar gördüm. Bilahare İstanbula getirildik. Selimiye kışlasında Mehmet Yükselle beraber Osman Cavit İyigün'ün ve diğer bazı şahısların da bulunduğu odada kaldık. Ayaklarımın altı su toplamıştı. Üst kısmına kadar ayaklarım çürümüştü. Ankarada olduğum süre içerisinde gerek işkence yapılan Milli İstihbarat teşkilatında, gerekse Emniyet sarayında [redacted] aç kalmıştım. Toplam yemek sayısı; bir defa M.İ.T. de olmak üzere 4-5 defadır. Emniyet Sarayında da yemek verilmediği gibi kendi paramızla da aldırmak mesele oluyordu.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Halen İstanbulda sağmalcılar ceza evinde tutuklu bulunmaktayım. Ankarada yürütülmekte olan Zeki Oruç Erel'le ilgili davada şahitliğim varmış. İfadem alınmak üzere İstanbul 3 nolu sıkıyönetim mahkemesine götürülürken geçen olayda şöyledir:

3 Ocak 1973 tarihinde sabahleyin, selimiye kışlasına götürülmek üzere Bayrampaşa Ceza Evinin dış kapısına getirildim. Selimiyeden gelen üsteğmen (Adil) sinirli bir çıkışla "Sana haber verilmedi mi, niçin geç geliyorsun" dedi. Ben de haber verildi giyinip geldim dedim. Bir erle beni kelepçeledikten sonra, bir çavuş, bir onbaşı da benim arkamda coplu durak bulunuyordu. üsteğmen de daha arkada silahlı idi. Ceza Evi kapısından bu vaziyette yürümeye başlar başlamaz üsteğmen tarafından "Copla! Copla!" diye bağırarak emir verildi. Bu emir üzerine arkamda yürüyen biri çavuş, diğeri onbaşı iki asker tarafından dövülmeye başlandım. Cop darbeleri durmadan sırtıma, omuzlarıma ve bacaklarıma iniyordu. Bu arada üsteğmen de tekme atmaktan geri kalmadı. Ceza Evi kapısı ile araba arasındaki 30 metre kadar mesafeyi hiç aralıksız en az 50-60 şiddetli cop darbesi vurularak yürüdüm. Bu sırada üsteğmene karşı koymuş olsaydım belki de beni kurşunlayacaktı. Ondan sonra da kaçmaya teşebbüs etti de ondan öldürdüm diyecekti. Bu tablo, orada bulunan 40-50 kadar görevli jandarma, bahçedeki siviller (görevli mahkumlar dahilir) ve yoldan gelip geçenlerin gözleri önünde cereyan etmiştir.

İBRAHİM DİKMEOĞLU
Bayrampaşa Ceza Evinde
tutuklu

Dikmeoğlu

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Şeref Gürle
1

Sıkı Yönetim Komutanlığı Aş. Savcılığına.

ANKARA

Dosya No: 1971/90

Yukarıda esas numarası yazılan dosya ile hakkımda T.C.K. nunun 141/1 maddesini ihlalden dolayı hazırlık soruşturması açılmıştır.

Bilindiği üzere: bizler, Tokat ili Erbaa ilçesinde yakalanıp: beş kişi olarak ayrı ayrı Ankara Sıkıyönetim/~~Merkez~~ Komutanlığı bodrum kat odalarına konuldak. Buralarda beş gün tutuldak. Bu sürece kurayaa gelen görevliler bizi alıp:, gözlerimiz bağlı olarak bilmediğimiz bir yere götürdüler. Orada akıl almaz yaralı işkencelere tabi tuttular.

Bu işkencelerden amaç, ilgimiz olmayan olaylarda suçlamak, hazırlanan ifadeyi imzalatmaktı.

Bu işkenceler sonucunda sağ kolumun dirseğinde hareket kabiliyeti kalmamıştır. Halen Ankara Merkez Hastahanesinde tedavi edilmekteyim. Dirseğimde hareket kabiliyetinin kalmadığı hastahanedeki; hasta müşahede kağıtlarında ve diğer belgelerde mevcuttur.

Bu nedenlerle, hazırlık soruşturmasına esas olan ifademizin değerlendirilmesi açısından ve savcılığa hangi psikoloji altında çıktığımızın saptanması bakımından: Merkez Hastahanesindeki belgelerin celbine ve gerekirse bu konuda bilirkişi raporu alınması sonra karar verilmesini ve bu karar alınırken işin ivedilliğinin nazara alınmasını arz ederim. 13.8.1971.

Yemek As. Cezaevinde
tutuklu

Şeref Gürle
Şeref Gürle

Dilekçeyi 14.8.1971 günü Teslim aldım

İnf. Mem
Tahsin Yüksel

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

S.Ü. - İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesine Dr. Hasan

Adı: MURAT BELGE

Murat BELGE

Yazılmına alınma tarihi - 19 Mart 1972

Tutuklanma tarihi - 7 Nisan 1972

19 Mart günü sabahın polisin Yeni evinde yaradığını, dışarıdan eve dönmeyerek doğruca Emniyete gittim. Bir odada biraz bekletilerek bir yere telefon ettiler. Telefonla verilen talimata göre iki sivil memurla Kadıköy Emniyet Amirliğine gittim. Burada otomobilde bekledik. Bir süre sonra bir cip kamyonet geldi. Arkasında böyle sivil biri ve otomatik silahlı iki er vardı. Kamyonetin arkasına bindirildim. Sivil memur arkamdan girerek bileklerime zincir vurdu, sonra gözlerime pamuk geçirilmiş bir güneş gözlüğü taktı.

Epeyce bir süre yol aldıktan sonra durduk. Gözüm kapalı olarak indirildim, bir binadan içeri girdim, biraz yürüdükten sonra ayağım tahta döşemeye bastı. Gözümün açılmasını söylediler. Ufarak bir odadaydık. Bir köşede bir yatak ve yatağın ucunda bir sandalyeden başka eşya yoktu. Odanın iki penceresi içten ve dıştan kapalıydı, perdelerle örtülmüş, ayrıca perdeler kapanmıştı. Duvarlar nikotinden dokulmuştu. Soğuktu. Soyunmamı söyledi sivil memur. Çamaşırda kalmıca bir pijama verdiler. Sıcak değildi, üzerinde biraz kan lekeleri de vardı. Üstüne kazak giymeme izin verdiler. Sigaradan başka hiçbir eşya bırakmadılar yanıma. Kibrit de. Sigaram yakmalı istediğince nöbetçiği çağırmamı söylediler. Sonra elektrik yeniden sinirlendi, yatağa yatmam, hiç kıpırdamamam, özellikle pencerelere yaklaşmamam söylendi. Dolaşır, pencereye yaklaşırsam ateş edileceği bildirildi.

Silahlı er ve sivil odadan yeni çıkmıştı ki iki sivil daha girdi. Üçü de subay olduklarını söylediler. Bilmediğim soruşturmaya daha çok konuştu ve şunları söyledi:

"Önce sana bunu söyleyim. Burası, doğudan batıya genel Kurmaya bağlı kontr-gerilla merkezidir. Bundaki odalar hep senin arkadaşlarınla dolu. Buradan çıkmak istersen bize doğruyu söyle. Şunu iyice aklına koy ki sen bir savaş esirisin ve mesele ölmek ya da yaşamak meselesidir.

"Kanunu, anayasayı unut. Geçtiğimiz süreçinin olağan günlerden olduğunu düşünme. Tutuklandıktan sonra kanunun seni götüreceğini de sanma. İstediğimiz an seni getiririz. Bildiğin gibi bugün Türkiye tamamen askeriyenin elindedir. Sivil hükümet var ama, onun bir fonksiyonu yok. Biz istediğimizi yaparız. İstersek seni öldürür, kaçtığın için vurduğumuzu söyleriz. Zaten farkındasın artık sağ yakalanmıyorsun, öldürüyoruz. Caddelerde hep asılacak. Şehirlerimizi sanma, Türkiye'nin yarısı ölür. Ama yarısı bizim istediğimiz Atatürk yolunda yaşar.

"Yurtseverliğinden kuşkumuz yok. Ama komünist değilsin. Biz ise Atatürkçüyüz. Ne bir sorunum sağda, ne bir sorunum solda. Tam fraksiyonsuyuz. Sizin için de üzülüyoruz, fakat artık kendi akıbetlerinle oynamaya başladın.

"Bak, sen hayat dolu bir insansın. Aydınlar izliyoruz seni. Çok iyi konuşuyorsun.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

almadığını ve Çeşdiali de öğrenciyim bildirdiler. Kimse ertesi gün sorguya alınmadım. Yalnız "bu ilk" bizden öncü gelip kâğıt bıraktı ve bütün bildiklerimi yazmamı söyledi.

Yemek olarak bir mahalli çorbaya dibinde bir kaşık kadar sıcak bakla pirinç bir yemek (ve yemeği de olamadı, herhalde özel pişiyordu) ve ince bir dilim ekmek getiriyorlardı — günde üç öğün. Yazmamdan sonra odadan çıkarken gene gözüm bağlanıyordu. Ahbaşla gece arkadaşı odadan ayağıma da bir zincir takıyorlardı. İki ince battaniyeyle üşüyordum, ama çok hava soğuduğum halde bir öğünce kendime gelmedi. Yazdıklarımı aldılar ve bazen mediblerini söylediler.

Pazar akşamı götürülmüştüm. Çarşamba günü, beni ilk getiren subay geldi, gözlüğü taktı ve beni başka odaya götürdü. Elimle bir sandalyanın arkalığını tutturarak, orada durmamı söyledi. İşkence getirtmiş olduğunu anlamıştım. Geldiğimden beri günün ve gecenin geçtiği saatlerde geçtiği kadar, onları çıçırtıları işitiyordum.

Dışarıdan biri geldi, gözüme sarıp odamı söyledi. Kısa bir sorgu yaptı. Sorduğu birkaç şeyi gerçekten bilmiyordum. Erleri çağırdı, "yıkın şunu," dedi. Sırt üstü yere uzattılar. Ayağıma tahta falaka geçirildi. Bacaklarımı havaya dikip vurmaya başladı. Bu bir süre böyle devam ettikten sonra çavuşlardan, "kalk," dedi. Tabanıma biraz sert kasarak kalktım. Yanıma aralarda dört sopalı vardı. Bu arada bunun da kanama olmalı, çünkü yanımdan bir sıvının aktığını duyuyordum. Elimi de bastı. Ama bu sırada gözlüğüm yeniden takılmıştı, odadan çıkacağım için: "Yanına yaklaşma," dedi. Erlere çıktık. Yanıma yıkıldım. Herhalde yarımsaat uzaklığındaydık. Tam yerle suya bulanmak üzereydiler. Erlerden biri de sırtıma bindirdi.

İlk yardımdan sonra aynı odaya getirildim, gene falaka takıldı ve gene dayak başladı. Sopa kalınlığı elimde olmadan ayak parmaklarımı bükmeye çalışıyordum. Döven subay, "parmaklarını bırak, sana kırılır," diyerek vurmaya devam ediyordu. Bazen de, kasılmayı önlemek için elimde sopanın ucuyla yarı gıdıklayarak tabanımı dürtüklüyordu. Bu sırada, davudi bir ses, "Ben kendi sınıf arkadaşlarıma dayak atmam, seni mi döveceğim, çocuğu çek," diye bağırdı. Yeni sesin sahibi devraldı dayağı. Bir süre sonra gene falaka çözüldü, gene dayak kıldık. Gene su üstünde yaradım. Sonra odaya döndük. "Yıkın," dediler. Uzattılar yere, gene falaka başladı. Sonunda gene sopa gücün vuruyordu ilkine, bir ara rahat değiştirdiler. Bu üçüncü falaka başında biri falaka ucunu delik deşik etmeyle bitirdiklerini yakladı.

Falaka üçüncü kez çözüldü ve gene dışarı çıkıp suda yaradım. Döndüğümde, artık tabanlarımın patlayacağı safhaya geldiğimi düşünüyordum. Ama falakaya yatırmadılar. Nikah olduğum arkadaşım bir sandalyaya bağlamaya başladılar. Sırtın elektriğe gerdiğini anlatmak gibi oldum. Tabii başka bir şey de olabilirdi. Sonuna bağlandım. Gözlerim de hâlâ gözlüklüydü. Kulağıma bir tel geçirildi. Elektrik vermeye başladılar. Herhalde saniye kesabı vardı, kalbin kaldırabileceği dozlarla veriyorlardı anca süre bana epey uzun geliyordu. Bedenim baştan başa geriliyordu. Bir yer sarsmıyorlar, yalnız alay ediyor söyleniyorlardı. Sık sık verip çözüyorlardı şokları. Bir süre sonra yöntemi değiştirdiler. Daha aralıklı ve daha kısa süreli basıyorlardı makinaya. Bir şey soruyorlar, bilmediğimi söyleyince basıyorlar.

Bu beyaz oyuna sürüm. Sonra, tıpkı sinirsi bağlı olduğum için her yerim uyuşmuştu ama, o sıra uyuşmanın tıptan mı, elektrikten mi ileri geldiğini bilmiyordum.

Sonunda çözdüler, gene yanıma kâğıt bırakıp gittiler. Bu odada kalacaktım şimdi. Duvara dayalı duran bir yatağı indirdiler. Bir de yastık getirdiler. Bu yatak, ilk kaldığım odanınkinden daha pistı. Yerli bir şilteydi. Bir yerinde, pijama sırtımı ve kenarları yanmış bir "U.S. Army" battaniyesi vardı. Yayları fırlamıştı ve onların batmayacağı bir pozisyona girip uyumak bayağı güçtü. Oda da sanki daha pistı. Bir akşam yastığıma, "Kut" diye bir düştü. Şu sokulan hamamböceklerinden biri. Tavandan düşmüştü. Odada yatak dışında gene başka sandalyeler, iki battaniye ve bir masa vardı. Defterimden kâğıt gene yazabildim. Rütubet de sanırım bu odada daha azdı. Yatak daha az ıslaktı.

Yastığın poliğini anlatmak güç. Yalnız, şöyle bir olay hatırlıyorum. Bir gün yemek alındı, sanırım biraz erken saatlerde. Kimsecikler yemeğe çağırılmadı. Bir süre sonra

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

yaptığıma dakikalık makarnayı. Içimden "Hay Allah, makarna" Kirlendi dedim ve
ayağa bir şekilde makarnayı attım. Oysa her zamanki gibi ezmem.

Sorgu ve işkencenin ertesi günü

Önce biri gelip alınıp, boş olduğuna yorumlattı. İşkence sona eşi bizler geldiler. Hiç konuşulmada kaldılar beni, vazgeçe dövmeye başladılar. Falaka başladı. Bir fasıl sonra yıkıldım. Ihtiyat fasıl sok sürmedi. O zamana kadar çıktığım çığlıkları bastırdığım kadın sesimle başkalarının sinirlerini ne kadar bozduğuna merak ediyordum. Sonra yine o küçük Sandalyaya bağlandım. Aynı aşkıpla elektrik dolmaya başladı.

Ağzımdan çıkan çığlıkların değişikliğini böylece daha iyi anlayabiliyordum. Falaka yerine tavan ayaklarımı bandolarla bağlıyorlardı. Elektrikten çıkan ses gayri tavan, bağlık, bağcıklarını gibi maddeler ile değil. Bundan sonra her gün beraberden çıktığım seslere göre uygulamayı işkenceye devam edeceklerini öğrendim. Yalnız bir iki kere duyduğum dayaklar hiçbir şeye benzemedi. Canbiraşık, daha çok alıma gibiydi. Ender bir acı duymuş olmalıydı ki ayağa kalkmak için hareketle tırmıklarını sıkıştırıyordu. Bu için nasıl yapıldığını bilmem, yalnız bir yan hücrenin uğraşan iki nöbetçinin birinin elinde dört köşeli, yarımda kalmış bir şeye benzeyen bir şey bulunan, madem, kutu gibi bir şey gördüm. Bu sırf işkencelerin başka bir çeşidini keşfetmeye başladım.

Kapı kapanır kapanmaz tırmıklarını mümkün mertebe dipten yemeye başladım. Elektrik gene bir hayli zaman devam etti. Sonra cezadan ve yazıma aldılar. Kısacık bir süre vardı, o zamana kadar söylemediğim. Buna öğrenmişlerdi, itiraf etmemek için işkence yapıyorlardı. Oysa daha başından bunu bildiklerini söylemişlerdi. Aynı sonuca o şekilde de ulaşmışlardı.

Sorgudan sonra masanın başına oturttular. Yanımdaki sandalyelerine de devletçe

Soruşturan — birbiri ya da yarbay olacak yaşlardaydı — karşımda sakin sakin oturdu. O zaman bir karımla ilgili olarak sohbete başladı. Karımın çok hasta olduğunu biliyorlardı herhalde. Günden beridir bu şantajı yapmaktaydılar. Ben gelen albay, karımın askeriyeden önceki soyadını sormuştu. Ertesi günü bir subay geldi, bir kâğıt verecek karımın adını ve adresini yazmamı istemişti. Bu kâğıdın ne için olduğunu sormadım. Herhalde karıma başına bir şeyler geldiğini öğrenmemi istiyorlardı. (Beni aldıklarının ertesi günü onu da götürmüş almış, ama bekâr olduğunu öğrenmişler. Bunu anlayınca serbest bırakıp uğraşmamışlar. yakalandıktan sonra öğrenebildim.)

Beni karşısına oturtan subay, "Şimdi bana her şeyi anlatmazsan, karını da buraya getireceğim," dedi. (Oysa bundan önce onun bu örgütle ilgisi olmadığını bildiğini belirtmişti.) "Bu kaldığımız hücreler, biliyorum, kötü ama, burada daha yeğ yerler var ki, bunlar gibi kalır. Öyle bir hücrede değil, karını. Aynısı, seni ona göstermem ama seni ona getirebilirim. Getirir, yatırırız bunlara. Ama sen de söylersin." İşkenceyi ve başka şeyleri gösterdiler. Gerçekten, gerçekle kalbersin bir şekilde bu. Kendi gördüğüm işkencelerin sırf hücreyi, gerçekle kalbersin bir şey yoktu, ama anlatacağım bir şey bulamıyordum. Ama bana inanacaklar mıydı? İnanmayıp karımı işkenceye getirecekler miydi? Bütün bunları düşünürken bir yandan da bir yandan sıkı sıkı kadın sağlığı diliyordum. Sonunda gördüm bu korkuyu yenmeyi. Ondan sonra bir yeniden fırlar oldum.

Sorgu sırasında düzelir sokmuyorlardı. Bir gün bir subay geldi. İşkencenin ihtiyacı yoktu. Sorgu sırasında bir kâğıt ve kalem verdiler. Bana bir şeyler yazmamı istediler. Ben de yazdım. Yazdıklarımı okudular. Bir kısmını beğenmediler. Bir kısmını değiştirmemi istediler. Bir kısmını da ben değiştirdim. Bu sırada ayak ayak üstüne atarken kahveler içtiler. Bir ara bana sigara da ikram ettiler. Sonra kâğıdı aldılar, gittiler. Bir daha da gelmediler. Bir daha da sorgulamadılar. Bir daha da işkence etmediler. Bir daha da yüzümü görmediler.

Bir gün Tümgeneral de geldi. O sırada bir subay bir kâğıt getirdi. Tümgeneral kâğıdı okudu. Bana "Sen Türk Devletine bir yıl hizmet edeceğin için serbest bırakılıyorsun. Bu kâğıdı imzala." dedi. Bu kâğıda "Ben Türk Devletine bir yıl hizmet edeceğim." diye yazılmıştı. Bu kâğıdı imzaladım.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Söyleyorlardı. Tümgeneral, "Deli Petro'nun Türkiye'nin kesali için vasiyeti var. Bu vasiyet hâlâ yürürlükte," dedi. "Prut Savaşından beri Rusyayla savaşımız var. Bu stratejik savunma Türkiye'de sosyalizme izin vereceğiz. Orta Avrupa'da bir yerde olsak belki izin verirdik, ama burada olmaz. Onun için hapisinizi ezeceğiz." dedi. Bulgaristan'da Rus'da çok zeftalet olduğunu anlattı. Rusya'da sakat insan çalıştırdıklarını, bir ayakkabı boyacısının bütün gündelik kazancını elinden alıp karşılığında ekmek kartı verdiklerini, Moskova'da sübek altında kamyonla şehri dolaşıp, ölüleri balık istifi kamyonlara doldurup tarlalarda çalıştırdıklarını ve akşam yes saatte gene kamyonla geri getirdiklerini anlattı. Bir ara, "Rica edarim, kardeşim, soruyorum size: Karımı beraberce gelmek ister misiniz?" diye sordu. Ben, sosyalizmle bunun bir ilgisi olmadığını söyledim. Bunu isteme yanında bulunan ve binbaşı olduğunu söyleyen kimse atıldı ve "Belki teorik yoktur, ama pratikte var," dedi. Rusya'da herkesin zina yaptığını söyledi. "Çok sevdiğim İlhan Selçuğun nasıl komünist olduğunu anlatayım," dedi. Moskova otellerinde özel aynalar varmış. Yan odadan aynanın işinden seyredilirmiş. İlhan Selçuk'u narkoz edip yanına güzel bir kız vermişler. Yatakta yatan, aynadan kaydedilirmiş. Selçuk'u narkoz edip yanına güzel bir kız vermişler. Yatakta yatan, aynadan kaydedilirmiş. Sonra da şantaj yapma tehdidiyle komünizme hizmet edecek yazılar yazmaya zorlamışlar. "O da öyle. Çetin Altan da." dedi. "Onu da aynı oyunla komünist oldu."

Bundan sonra işkence görmedim. Yalnız tehditler hep sürüyordu. Mahkeme sırasında, hapishanede, hatta daha sonra bile öldürülebileceğimi söylediler. Tavırları biraz yumuşamıştı. Yanımda bir kutu kibrit bıraktılar. Ama bu bitkinlikten sonra yeni kutu vermek istemediler. Bir kutu, nöbetçiden zaten en fazla iki gün kalıyordu. İkinci gün yeni kutu istediğimde elime sadece bir tane kibrit çöpü verdiler. Gene bir ilişkinin belirtisi olarak yemek iki kaba çıktı. Nöbetçiden bir gün sonra bir odaya çıkardılar. Temiz, yumuşak bir yatak vardı bu odada. Ama bitkinlik sonra gelip gene eski yerime indirdiler. Bunun, bana biraz umut vermek için yapıldığını tahmin ettim. Sonra da umudumu kırarak moralimi bozmak için yapıldığını tahmin ettim.

İki gün süreyle resmî polis ifadesini verdikten sonra Selimiye Kışlasına gönderildim. Böylece, kontr-gerilla üssünde 17 gün ve gece geçirmiş oldum.

Ayrıca, askerî mahkemenin bağımsız karar vermediğini, kendilerinin vereceği rapora göre ceza alacağınızı odama gelen herkes söyledi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHARAŞTIRMA VAKFI

Avukat Sadık Akıncılar

Göz altında bulundugum süreler içerisinde
olayın ne kadar cereyan ettiğini
Sen Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve Hüseyin Inanlı Sadık Akıncılar
3-4-1972 Tarihinde Eğitimden geçirilmek üzere
evine getirildi ancak yapacaklarını söylediler.
Bir gün evvel evim ve işyerimin bulunduğu ilçe bilinmiş
olduğu için evimi bırakmış işyeri gitmiş ve arama yapılmıştır. Benim
evimin sonucunu beklerken arandığım hiç bir şeye bulunmadığım
yaptığım savunmalardan ikisini dikkate alınmış ve beraat
etmişlerdir. Akşam üstüne kadar 1 ci şubede kaldım
buradan bir ambulansa bindirilerek Kadıköy Emniyetine
gönderilmek üzere gönderildim. Hava kararıncaya kadar
burada bekletildim. Hava kararınca, bulunduğum
otomobilden çıkarıldım, kapalı bir kamyonete
çıkarıldım kamyonete binerken binmez ellerim
kelepçelendi ve gözlerim bağlandı.

Bir müddet yol gittikten sonra bir yerde
durdular, Gözlerim bağlı olarak indirildim bir
binaya sokuldum ve bir odada gözlerim açıldı.
Odada 1 kaptan, ve beni getiren askerler emri
veren bir şahıs vardı. Derhal fotoğraflarımı çekildi.
Sonra üzerim soyuldu her şeyim alındı, kalın bir
pijama giydirildi. Sakallarım ve bıyıklarım traş
traş edildi (kazındı). Ellerim ve ayaklarım kalın
2 ipcikle sıkı, sıkı bağlandı.

Bundan sonra gözlerim bağlandı ve arabaya
kaldırıldım (muhtemelen kalabalık olan bir yere indirildim.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

...ne geçe oturtuldum ve gözlerim açıldı.
Karşımda bir sivil şahıs ile Resmi üniformalı
Tüm generaller vardı, diğer bayka şahıslarda
...da ancak arkamda duruyorlardı ve arkaya
...mamasını söylediler. Bahsetmeyeceğim söylendi. Oldukça peşinmiş bir durumdaydım.
Bana ilk önce nerede olduğumu sordu
...neral. Benda M.İ.T. de olduğumu söyledim.
...yap olarak M.İ.T. de değil Kontr gerilla
...atü elinde esir olduğumu söylediler. Onlarında
...de esir olduğumu, Burada Anayasa, kanun, hukuk
... söylerim geçmediğini, hayatımın bir köpek
...ın değeri olmadığını, yaşayıp, yaşamıyacağım
...nda kurmay heyetinin karar vereceğini
...n kanâni vapılırsa gebertilip denize atılacağını
...lediler. Sonrada çeşitli hakaretler attiler.
Bundan sonra General bana; "Sana tek
...me söylüyorum Sebil" dedi (bu sonradan
...lar ile buluştuğumda kabul ettiğim yeni ismimdir)
...se Sebilin kim olduğunu böyle bir
...ş tanımadığımı söyledim. Bunun üzerine
...eral bir sarım sarı şapkalı kağıtlara sakladım
...şi tertip ettim, irtibatlar kurdum, bir sarı
...am ayırttım, Sebil'de onlarla buluştum.
...lacı kabul et bizlerin kurtar, rahat halde
... Komando-B grubuna teslim edeceğim
...nce ile gebertilecekleri dedim.

...ndan sivil üniformalı ve üniformalı ile görüşülerek
... olarak ayrıldılar. Bundan dört beş saat sonra)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dinlemeye devam ediyordum. Bu sesler başka kişilerin sesleri ve hatta kimisi teyp olmayan kendi sesleriydi. Sorguya girdiğim zaman gözlem başlamıyor aşağıya indiriliyordum. Bu yöntem ile sorgular 23 gün devam etti. Bundan başka Avukatlarım ve ailemle hakkında konuşmalar istendi; bu yapmadığım hareketlerle suçlandım. Hatta avukatlığım sırasında mahkemedeki davranışlarım yüzünden dövülerek, tükürmeye, Saygı hükümet, boykot yapmak, savunmak ha? diyerek kimle mücadele ediyorlardı. Bundaki gün bir görme bozukluğu ile dolu yer altında küçük bir hücrede geçirdim. Bu sürede ifadem alındı. İfadem alınırken yine görülen bağlı ve zincirli idim. Ancak, daha evvel el yazım ile ifademi yazdırıldı. Bundan sonraki sorgulamalarda sorgudan hemen sonra kabul ettirildiler. Gözüm bağlı olarak yürüyorlar yere bırakıldım diyorlardı. Bizimle başka hücrelerde tutuklu olanlar ile diğer yüz yüze bırakılmak istemiyorlar, yapmadığım suçları kendilerine göre yazıp yazdığım şeyleri okursa aşağıya indirilip cezalandırılmıyordum. Tekrar odama getirildiğim zaman konuşuyordum. Bu böylece sürüp gitti.

Bundan alınan ifadeyi, imza bekledikten sonra bir daha çağırılan (teyp olmamak üzere) ve yine sorgu ve yazma ile devam eden kendisi hakkı bir ifade anlamı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ben devamlı işkenceleri red ettim bu ben
müddet böylece şöndü bana savunduğum sanıklarım
için saldırı, aleyhimde çok ifade olduğu söylendi
Arkadaşım Av. Yalçın Özfarlı için de ifade verdiği
söylendi, Hatta Muhsin Çağanın sağ olduğu da
söylendi. Bütün işkenceleri red ettim. Bunun
üzerine General Komando grubuna teslim edildim
Orada ne gibi gözlerim bağlandı. Elleri
ayaklarım zincirli idi, Ellerime kelepçelerle
birlikte dayak atıldı. Vurulan yumruklar usta kasa
vuruşları idi. Yüzüme çok az vurdular. devamlı
vücudumu darbe, indirdiler. İşkenceleri yine red
edince, Falakaya yatırıldım. Uzun süre
falaka atıldı ancak çok acı, ama vurulup
yaralandım. Falaka sırasında ayaklarımın parçalan
maması için sıkı sıkı sopa ile masaj yapılıyor
ve sonra ayaklarımda Bu yüzden ayaklarım
şişmiyor morarmıyor fakat patlamasın meydana
gelmiyordu. Falaka yüzden devamlı hareket
edip tekmeliyorlardı. İşkenceleri falakalarda kabul
etmeyince, elektriğe bağlandım. Vücudumun
çeşitli yerlerinden iki uçlu elektrik vererek
(yine iki ayağımdan kelepçe bağlamışlardı). Bu işkence
sırasında ayaklarımı kelepçeyle bana bağlıyorlar
başımı yere vuruyorlardı, dizlerim üstüm, sırtımı ve
kollarımı yere bastırıyorlardı. Elektrik bağlı bulunmuştan
kollarımı kafama elektrik çarpmaya
başlıyor, sıkıntıya başladığım hissettirmiyor...

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

...lmeye çalışılmıştı. Burada kaldığım sürede ... gıyacak verildiğinden ne uyutulmuyor ... gönderdiğimden, bana elbiselerim verilip ... zaman, elbiselerimin üzerimde durmadığı ... 23 günde tahriben 10-12 kilo zayıflamış ... göndermiş. Kendim için muameleye gönderiyor ... dair bir kağıtta aldılar.

... İfadem bittikten sonra bana bir iş kanaatı ... bahis olmuş memuru Şavalitkada ağır sebeble ... Aksi halde bulunduğum kapı sanıklarından ... beni gani gani gönderecekleriymi, yine sular olmakta ... söylüyorum. Söylem gardiyan çıktığım zaman, yine ... (Kendi metotlarına göre) ... alacak beni nerede olursa, orada ... alıp getirmeye çalışacaklarını söylediler. Çıktığım zaman (Kapıs ... bulup) böyle ambatlık yapmamam ... aksi halde işi edeceğimi söylediler. Yani ... daha mahkum edeceğimden, yapmam mahkum ... edeceğimden.

Bundan sonra ... gözlerim bağlandı ... oraya bindirildim. Bir müddet sonra ... kendimi Selimiye kışlasında buldum. Burada ... çok hoşuma ... bir hücreye konuldum ... etrafından ... dahi sorgudan önce ... hücre ... "Cennet" gibi geldi. Burada ... gün ... Sonra ... ama ... Kendime ... Çavuş ... mod ... hücreye ...

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ve bu hücrede 8 aya yakın kaldım. Bu
günler içinde hiç yıkanmadım, kimse ile görüşme
yapmadım, hiç gün ışığı görmedim diyebilirim
hücrede kalıyor, ancak tuvalete gitmek için
bir sonaklar, bir de çıplak olarak kimlikleri çıkıyordum.
Apse yapan yüzüm için doktor raporu yazdım
pis olduğu olarak doktor göndermedi. Sebebi
öğrenemedim rejimi tespit ettirmemem için. Bu süre içinde
yakınlarımla ne pek görüşmeleri görüşmedim.
Sorgularımın konusunda yukarıda açıklamalarımda
en ufak bir mübalağa, kayıt, abartma, eklemeye yoktur.
Hatta gördüklerimi çok kısa olarak belirttim. İnsanın
insan olarak muamele göreceği pek çok şeyi gördüm, yaşadım.
Kendim, Avukat olarak müvekkillerimin görüşüp rapor
düzenlediğim zaman değişik bulmuştum. Ancak kendi gördük
larım, müvekkillerimden dinlediklerimle ölçülemeyecek
şekilde idi. Burada [illegible] anlatmadan kısaca bıraktım.
Bukadarının dahi insan [illegible] anlayacağı
kanısındayım. Halen [illegible] daha
daha ayrıntılara girmek lüzumunu hissetmedim.

11/1/1972
Avukat Sadık Akmeşe

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Avukat
Sadık Akıncılar

Sorgum sırasında gördüğüm işkenceler

3/4/1972 tarihinde yazıhanemde çalışırken, gelen sivil polislerce tevkif edildim. Evrak ve yazıhanemde aramalar yapıldı, hiç bir şey ve unsura bulunmadı ancak, savunmalarım ve evraklarım polisler tarafından alındı.

İlk önce, İstanbul emniyet müdürlüğüne getirildim, Burada birkaç saat bekletildikten sonra, bir polis arabası ile, Kadıköy emniyet amirliğine getirildim. Burada hava kararıncaya kadar bekletildim. Saat 19.00 sularında, hemen kapı önünde bekleyen arkası tente ile kapalı büyük bir Jeep'e götürüldüm. Aracın, arka kısmına bindirildiğim binalmez ellerime kelepçe geçirildi ve gözlerim bağlandı.

Yaklaşık olarak 10 – 15 dakika bu şekilde yol aldıktan sonra, araç durdu ve gözlerim, ellerim bağlı olarak inmem söylendi. İndirildikten sonra kollarıma girilerek bir binaya sokuldum merdivenler den çıkarıldım ve bir odada gözlerim açıldı. Beni getirenler askerdi ve odada bulunan, askerlerin yüzbaşım diye hitap ettikleri bir sivil şahıs vardı.

Binaya kadar bana hiç bir şey sorulmadı bir açıklama yapılmadı. Burada, üzerimdeki elbiselerle ve bütün eşyalarım (saat dahil) alındı ve bana giymem için kan lekeleri içinde

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Saat 15.00 sıralarında, hemen kapı önünde bekleyen arkası tente ile kapalı büyük bir [illegible] ile götürüldüm. Araca, arka bısınına bindirilir bindirilmez ellerime kelepçe geçirildi ve gözlerim bağlandı.

Yaklaşık olarak 10 – 15 dakika bu şekilde yol aldıktan sonra, araç durdu ve gözlerim, ellerim bağlı olarak inmem söylendi. İndirildikten sonra kollarıma girilerek bir binaya sokuldum merdivenler den çıkarıldım ve bir odada gözlerim açıldı. Beni getirenler askerdi ve odada bulunan, askerlerin yüzbaşım diye hitap ettikleri bir sivil şahıs vardı.

Bunaya kadar benim hiç bir şey sorulmadı bir açıklama yapılmadı. Bundan, üzerimdeki elbiseler ve bütün eşyalarım (saat dahil) alındı ve bana giymem için kan lekeleri içinde pijamalar verildi. Bundan sonra ellerim ve ayaklarım kalın zincirlerle bağlandı ve kilitlendi. Sonra, askerler tarafından sağlerim ve bıyıklarım kazındı.

Bu işlemler bitince, yüzbaşı denen şahıs gözlerimi sıkıca bağlattırdı. Askerler tarafından sövüklenerek daha aşağı katlara indirildim.

Kokusundan, bodrum olduğunu tahmin ettiğim bir yere sokuldum ve bir koltuğa (demir) oturtuldum.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Verilen bir emirle gözlerim açıldı, karşımda bir tüm general, (daha sonra gazetelerde görmüşüm resimlerden bu generalin M.İ.T. genelmüdürü General Memduh Ünlütürk olduğunu teşhis ettim) ve albay diye hitap edilen bir sivil şahıs vardı. Odada bulunan diğer şahıslar arkamda duruyorlardı. Gözlerim açılmadan önce bana arkaya bakmamam aksi takdirde öldürüleceğimi söylemişlerdi.

General bana çeşitli hakaretler ve itham larda bulundu. Bulunduğum yerin Kontr Gerilla örgütü olduğunu, istediklerimi kabul etmezsem "köpek gibi gebertilip" denize atılacağımı söyledi. Ve bu ölümün işkence ile olacağını, Komando-B grubuna teslim edileceğimi söyledi.

General beni, Mavekkillerim sanıkların (M.Çayan, U.Bardakçı, Z.Yılmaz, C.Alptekin, Ö.Ayna) cezaevinden kaçmasına yardımla, örgüt üyesi olmakla, çeşitli illegal faaliyetlerle suçlayıp, bunları kabul etmemi ve diğer arkadaşlarım, mavekkillerim hakkında aleyhime beyanlar vermemi istiyordu.

Reddettim, Ben red edince general kızdı ve Komando-B grubuna teslim edilmemi söyledi.

Tekrar gözlerim bağlandı ve yumruk, karate darbeleri ile dövülmeye başlandım. Darbeler daha çok boyun damarlarıma, göğüs kemiklerime ve karnıma uygulanıyordu. Sık, sık kabul edip etmeyeceğim sorulmuyordu. Reddettiğimi tekrarlayınca elle dövmeyi kestiler ve falakaya yatırdılar.

S...U... [illegible]

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

General [illegible] ben, Mavekhlerim sanıklarının (M. Çayan, U. Bardakçı, 2. Yılmaz, C. Alptekin, Ö. [illegible]na) cezaevinden kaçmasına yardımla, örgüt üyesi olmakla, çeşitli illegal faaliyetlerle suçlanıyor, bunları kabul etmemi ve diğer avukat arkadaşlarım, mavekhillerim hakkında şikayetçi olmamı istiyordu.

Reddettim, Ben red edince general kızdı ve Komando-B yardımına teslim edilmemi söyledi.

Tekrar gözlerim bağlandı ve yumruk, karate darbeleri ile dövülmeye başlandım. Darbeler daha çok boyun damarlarıma, göğüs kemiklerime ve karnıma yoğunlaşıyordu. Sık, sık kabul edip etmeyeceğim soruluyordu. Reddettiğimi tekrarlayınca elle dövmeyi kestiler ve falakaya yatırdılar.

Saat hemen falaka atıldı. Falaka sırasında tabanlarımın parçalanmaması için, sık sık sert darbelere ara veriyorlar, sopa ile masaj yapıyorlar sonra sopanın dibi ile tabanlarımın ortasına sertçe bastırıyorlardı, bu hem sinirlerin uyuşmasını önlüyor, hem tabanların parçalanmasını önlüyor, hemde acıyı arttırıyordu. Ayrıca, sık sık da kaldırıp yürütüyorlar sonra, yatırıp tekrar vurmaya başlıyorlardı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İstekleri yine red etmeye devam edince falakaya kaldırdılar. İlk oturtulduğum ağır koltuğa oturttular, işkenceler sırasında bağlandım. Bundan sonra sol ayak büyük parmağım ile sol elimin büyük parmağıma mengene gibi bir şeyler takıldı. Bunların neden ve ne olduğunu anide elektrik verilince anladım.

Bundan sonra devamlı elektrik işkencesi gördüm. Vücudumun çeşitli yerlerine elektrik verildi. Ancak kulaklarımdan verildiği zaman bu diğer hiç bir şeye benzemiyordu. Sanki beynim patlıyacakmış gibi oluyordu. Bağlı olduğum koltukla birlikte kendimi yerden, yere vurduğumu hissediyordum. Cereyan kablolar çıkana kadar hiç kesmiyorlardı. Bu öylesine güçlü bir şeydiki, koltuğa kilitli diğmiyecek şekilde bağlı olduğum ve koltuk birkaç şahıs tarafından zapt edilmeye çalışıldığı halde cereyan kesilip kendimi yerde bulduğumda bunun nasıl olduğunu anlıyamıyordum.

Bu işkenceler sırasında, yıldırma tehdidinin bir bluf olmadığını anladım. Elektriği, hiç kesmeden uzun müddet veriyorlardı. Sık sık solumamın kesildiği, nefes alamadığım, şuurumu kaybettiğim anlar oldu.

İşkenceden sonra ayakta durmam halde olduğum için battaniye gibi bir şeye sarıp odama çıkartıyorlardı. Sorgu ve işkenceler sırasında devamlı gözlerim bağlı tutuldu.

Odamda, bir yatakta devamlı zincirle bağlı yatırıyorlardı. Oturmam dahi yasaktı. Gece ve gündüzün zamanını

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

kadar hiç kesmiyorlardı. Bu öylesine güçlü bir sopaydı, kaburga kemiklerinin dayanmayacak şekilde bağlı olduğum ve kafamdaki birkaç şahıs tarafından zapt edilmeye çalışıldığı halde o cezayı kesilip, kendimi yerde bulduğumda bunun nasıl olduğunu anlayamıyordum.

Bu işkenceler sırasında, öldürme tehdidinin bir blöf olmadığını anladım. Elektriği, hiç kesmeden uzun müddet veriyorlardı. Sık sık solunumun kesildiği, nefes alamadığım, sanırım kayıp ettiğim anlar oldu.

İşkenceden sonra ayakta durmam halde. olduğum için battaniye gibi bir şeye sarıp odama çıkarıyorlardı. Sorgu ve işkenceler sırasında devamlı gözlerim bağlı tutuldu.

Odamda, bir yatakta devamlı zincirle bağlı yatırıyorlardı. Oturmam dahi yasaktı. Gece ve gündüzün zamanın hiç bir belirtisi yoktu devamlı gözümün içinde kuvvetli bir ışık yanıyordu. Tuvalete zincirli olarak ve gözlerim bağlanarak götürülüyordum. Kapıdaki delikten devamlı gözetleniyor uyuyacak olsam kapıyı açıp işkenceye götürecekmiş gibi yapıyorlardı. Ve devamlı işkence sesleri, feryatları dinliyordum, bu durmaksızın devam ediyordu. Hakiki işkence sesleri olmazsa teyp bantlarına alınmış sesleri bu arada kendi seslerimi, feryatlarımı dinletiyorlardı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Verilen yemek çok, çok azdı. Yarım dilim ekmek, bir kaşık yemek, veya beş tane zeytin veriyorlardı. Ancak bunlarda yememi şart koşuyorlardı.

İşkenceler sırasında, bazı şeyleri zorla öğrettiler ancak ne olduğunu bilmiyorum. Elektriğin iletkenliğini arttırmak için başımdan aşağı su dökülüyordu. Bu ızdırabı daha çok arttırıyordu.

Burada tam yirmi üç gün geçirdim.

Nihayet kendimi suçlayıcı şekilde ifade vermeyi kabul ettim. Bu süre içinde içtenlikle ölümü istediğim anlar çok oldu.

Son iki gün içinde ifadem yazıldı bu süreçte, toprağın altında, kendi boyumdan küçük, böceklerle dolu bir deliğe konuldum.

İfadem, yine gözlerim kapalı yazdırıldı. Sorguyu yapanlar tarafından ve benim ağzımdan yazıldı. İfademi ancak imzalandıktan sonra, teybe okumam istenince görebildim. Bunca el yazımla da yazdırıldı ne iyi muamele gördüğüme! dair bir kağıt imzalattırıldı.

Bundan sonra yine gözlerim bağlı olarak bir arabaya bindirildim. Elbiselerimi ilk defa giyince, üzerimde durmayacak kadar bol olduklarını gördüm.

Burada bana, bu işkencelerden bahs etmemem, Savcı ve hakim önünde de aynı şeyleri tekrarlamam. İşkenceleri anlatırsam ceza evinden alınıp öldürüleceğimi söylediler.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

altında, kendi boyumdan küçük, böceklerle dolu bir deliğe konuldum.

İfadem, yine gözlerim kapalı yazdırıldı. Sorgunun yapanlar tarafından ve benim ağzımdan yazıldı. İfademi ancak imzalandıktan sonra, feybe olunam istenince görebildim. Bayılıca el yazımla da yazdırıldı ne iyi muamele gördüğüme! dair bir kağıt imzalattı rıldı.

Bundan sonra yine gözlerim bağlı olarak bir arabaya bindirildim. Elbiselerimi ilk defa giyince, üzerimde durmayacak kadar bol olduklarını gördüm.

Burada bana, bu işkencelerden bahs etmemem, Savcı ve hakim önünde de aynı şeyleri tekrarlamam. İşkenceleri anlatırsam ceza evinden alınıp öldürüleceğimi söylediler.

Göz kapalı olarak bindirildiğim araçta yine tahminen 10-15 dakika yol aldık. Araçtan indirilip gözlerim açılınca Selimiye kışlasında olduğumu gördüm.

Burada bir hücreye konduk. Bir müddet sonra Savcıya (Yarbay Naci Gür) çıkartıldım. Burada yapılan ithamları red ettim, işkence gördüğümü söyledim. ve bu şekilde ifade verdim. Ancak savcı buna karışmayacağını söyledi ve tekrar beni hücreye gönderdi. Mahkeme önüne çıkartılacam,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Askeri Hakimlere durumu anlattim. Ancak cevap tatminkar olmadi ve yine hücreye gönderilmem oldu.

Bu kaldigim hücre, Selimiye kislasinin altinda, bir zindandi, rutubetli, ancak bir yatak alacak kadar bir yerdi. Rutubetten sigara dahi yanmiyordu.

Burada 3 ay kaldim bu müddet zarfinda hiç bir yakinimla görüstürülmedim, çogu avukatimla görüstürülmedim. Hiç gün isigina çikartilmadim.

Doktor istedim, ihtiyaçlari tespit edilmesini diyerek, yüzüm kizardigi halde doktor gönderilmedi. Banyo yapmak istedim müsaade edilmedi. Tuvalete, bir sürgülü, bir çöp ile askerle götürülüyordum. ve ancak günde iki kere tuvalete gitmeme müsaade ediliyordu.

Bu kosullardan geçirdigim üç buçuk aydan sonra daha normal sayilabilecek bir cezaevine getirildim. Halen dokuz aydan beridir tutukluyum ve hâlâ yargilanmadim.

Bu yazilarimda gerçek disi hiç bir olayi yaktim, hatta yazmadigim daha pek çok detayi bulunmaktadir.

6/1/1973

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

... ıldırhap yaptığı halde doktor gönderilmedi - Banyo yapmak istedim müsaade edilmedi. Tuvalete, bir sonyalı, bir cop ile askerle götürülüyordum. ne zaman günde iki kere tuvalete gitmeme müsaade ediliyordu.

Bu koşullarda geçirdiğim üç buçuk aydan sonra daha normal sayılabilecek bir cezaevine getirildim. Halen Dokuz aydan fazladır tutukluyum ve hâlâ yargılanmadım.

Bu yazılarımda gerçek dışı hiç bir olay yoktur, hatta yazmadığım daha pek çok detay bulunmaktadır.

6/11/1973

Avukat Sadık Akıncılar

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Mine Haksal

İstanbul'da Gayrettepe'de İ. Şubeye götürüldüm. Odada bir süre polis vardı.

2 Eylül 1971 de yakalandım. Bana bir suç isnat edilmeyerek kabul etmedim. Bundan sonra iki adam kolumdan tutup beni aşağı indirdiler, nereden bulunduğum yere indirdiler. Orda gözlerimi bağladılar ve öyle kalıp yukarı çıkardılar. Nereye gittiğimi anlamamam için mahsenden geçiyorum başım eğ yokuş çarpacak* diyorlardı. Oysa hendiden ayakta durabiliyorlardı. Biraz evvel bulunduğum odaya bu sefer gözlerim bağlı geldiğim için bana iskemleye oturttular, ayaklarımı ve ellerimi iskemleye bağladılar bir de göğüsümden kızarıncaya bağladılar. Sonra sol ayağımın ve sağ elimin küçük parmağına birer halka geçirdiler. Seslerinden kalabalık olduklarını anlıyordum, biraz evvel duyduğum seslerin bir kısmının sesini tanıdım. Ceryan vermeye başladılar. Bir müddet uzun aralıklarla sonra kısa kısa bir uzun bir kısa, daha sonra kısa kısa vermeye başladılar. Boynuma ve sol ayağıma su döktüler. Bunun ne kadar sürdüğünü hatırlamıyorum. Elektrik verildiğim bütün vücudumun kasıldığını hissediyordum. Sanki patlayacak gibi geliyordu. En çok acıyı boynumda hissettim. Fenalık geçirdim herhalde, zira sonra nasıl bir başka odaya getirildiğimi hatırlamıyorum. Zor nefes alıyordum. Su verdiler, bir kaldırım getirdiler. Odaya bir sürü adam dolaşmıştı herkes bir şey soruyor, sorular, hakaret ediyordu. Altımda yatarımda bir adam bana daha evvel elektrik verildiğini herhalde bilmiyordu ki, karşıdaki odanın kapısını açtı ve orda iskemleye bağlı ceryan verilen bir arkadaşı gösterdi "bak sonra sen de böyle yapacaz" dedi.

Sonra beni hücreye götürdüler. Bana yapılanlar maddi işkence bu kadar oldu. Manevi işkence yani hakaret, aşağılayıcı sözler arkadaşlarımın aşağılayıcı sözler, ihtarlar İ. Şubeden ayrılıncaya kadar sürdü. Aşağıda 15 hücre vardı. Polisler bir koridorda herhalde iki iki nöbet bekliyorlardı. Memur bir ara 32 kişi olduğumuzu söyledi. Bazen yukarıdan sopalar, duvara vurulan kafanın çıkardığı boğuk sesler, yuvarlanmalar duyuluyordu. İşkenceden dönen arkadaşlarım. Bitap halleri gördüm. Aynı hücrede olduğum Gökdeve'ye hamile olduğu halde ceryan verdiler uzun müddet, sonradan geçirdiğini düşürdü. Gönül Zileli'ye üç gün hemen hemen sürekli olarak muhtelif yerlerinden ceryan verdiler. Ben gördüğümde işkenceden bir hafta sonra yeni yeni bir şeyler yiyebiliyordu. Hücredeki yatağın üzerinde nemli, kirli battaniyeler çeşitli sağlar mevcuttu.)

Mine Haksal

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Selma Velioğlu

13 Şubat Emek Mah. 74.Sok. 25/2'deki evimize baskın yapılarak yakalandım. Evi tamamen sarılmıştı, gelenlerin hepsi çelik yelekliydi, bir sarı'de subay vardı. Emniyet Saraçındaki birinci şubeye getirildim. Öğlene kadar hücre gibi küçük bir odada tutuldum. Ondan sonra ifademi aldılar, akşam saat 6'da iki tane MİT görevlisi ile İstanbul'a gelmek için yola çıktık, arabada tutuklu olarak yalnız ben vardım. Yolda sürekli sorguya çekiyorlar, eğer cevap vermezsem yolda indireceklerini, kaçıyordu vurduk diyeceklerini, bunun için kimseye hesap vermek zorunda olmadıklarını, benim şuanda onların elinde esir bulunduğumu, eve gelip giden arkadaşlarımın hepsini benim idare ettiğimi, kocamı öldüreceklerini söylüyorlardı. Sürekli tartaklıyorlar, omuzlarımı, ellerimi vargüçleri ile sıkıyorlardı. Ellerim sıkılmaktan nasır tutmuş oynatamıyordum. Uyumama izin vermiyorlar, habire tekmeliyorlar, ağıza alınmıyacak küfürler ediyorlardı. 8 saat süren yol boyunca, bu şartlar altında, sürekli işkence ederek getirdiler. İstanbul'a yaklaşırken etrafı görmemem gerektiğini söyliyerek arabanın içine yatırıp üstümede kalınca birşey örttüler. Epey gittikten sonra arabadan indirdiler. Gözlerimi bağlayıp, alt katta bir odaya getirip gözlerimi açtılar. Odanın camları gazete kağıdıyle kaplı ayrıca üstünde de kalın perdeler vardı. Eğer gazeteleri dışarıyı görmek için yırtarsam fena yapacaklarını söyliyerek gittiler. Ertesi gün gözlerimi gene bağlayıp üst katta bir odaya çıkarttılar. Gözlerimi çözmeden bir adam sorguya çekti, Albayım diye hitap ediyorlardı. Eğer konuşmazsam eşimi de beni de öldüreceklerini söyliyerek tehditler savurdu. Binanın içinde nereye götürseler, yüzumaraya, sorguya, hep gözlerimi iç pamuklu gözlükle kapatarak götürüyorlardı. Bir kaç gün sonra iki adam gelip sorular sordular. Anlaşılmıyacak ama biz usulünü biliyoruz şimdi bülbül gibi öttürürüz diyerek işkenceye yapmaya karar verdiler. Tahtadan büyükçe bir şeye iki ayağımı da bileklerinden özel olarak yapılmış alete raptettiler, iki adam falakayı yüksekte tutuyor — bir tanesi de çok kalın sopayla sürekli vuruyordu. Devamlı soru soruyordu. Ayağım vurmaktan uyuşmuş mosmor olmuştu, çözdüler, uyuşukluğu açılsın ikinci seansa daha fazla acır diye bir müddet zorla, yürüyemediğim için iki asker kolumdan tutarak yürüttüler. Tekrar yatırdılar aynı işlem sürekli tekrarlandı. Bundan sonra bir sandalyeye oturtup ellerimi, ayaklarımı, vücudumu kalın iplerle sandalyeye bağladılar. İlk önce el parmaklarımdan cereyan vermeye başladılar, bütün vücudum zangır zangır titriyordu, gittikçe de voltajı arttırıyorlardı. Bundan sonra telleri kulağımın etrafına sardılar sürekli voltajı arttırarak işlemi tekrarladılar. Beynim uyuşuyor, kafam hiç durmadan sallanıyor düşünme yeteneğimi kaybediyordum. Günlerce kulağımdan kan geldi. Bundan sonra falaka sopası, tekme tokat nereme rast gelirse meydan dayağı çektiler. Bu işlem çok kere tekrarlandı. Vücudum sopa izlerinden mosmor olmuştu. günlercede geçmedi. Birbirlerine her "yarbayım, yüzbaşım, binbaşım" diye hitap ediyorlar; o kadar az yemek veriyorlardı ki bunun bile bize çok olduğunu söylüyorlardı, yani ölmiyecek kadar az yemek yiyorduk. Geceleri herhangi bir saatte üçte, dört'de gelip uyandırıyorlar sorular sorup sabaha kadar düşünmemi yoksa işkence edeceğini ala-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ellerimi vargüçleriyle sıkıyorlardı. Ellerim sıkılmaktan nasır tutmuş oynatamıyordum, uyumama izin vermiyorlar, habire tekmeliyorlar, ağıza alınmıyacak küfürler ediyorlardı. 8 saat süren yol boyunca, bu şartlar altında, sürekli işkence ederek getirdiler. İstanbula yaklaşırken etrafı görmemem gerektiğini söyliyerek arabanın içine yatırıp üstümede kalınca birşey örttüler. Epey gittikten sonra arabadan indirdiler. Gözlerimi bağlayıp, alt katta bir odaya getirip gözlerimi açtılar. Odanın camları gazete kağıdıyle kaplı ayreten üstünde de kalın perdeler vardı. Eğer gazeteleri dışarıyı görmek için yırtarsam fena yapacaklarını söyliyerek gittiler. Ertesi gün gözlerimi gene bağlayıp üst katta bir odaya çıkarttılar. Gözlerimi çözmeden bir adam sorguya çekti, Albayım diye hitap ediyorlardı. Eğer konuşmazsam eşimi de beni de öldüreceklerini söyliyerek tehditler savurdu. Binanın içinde nereye götürseler, yüzmumaraya, sorguya, hep gözlerimi ışı pamuklu gözlükle kapatarak götürüyorlardı. Bir kaç gün sonra iki adam gelip sorular sordular. Anlaşılır güzellikle konuşmıyacak ama biz usulünü biliyoruz şimdi bülbül gibi öttürürüz diyerek işkenceye yapmaya karar verdiler. Tahtadan büyükçe bir şeye iki ayağımı da bileklerinden özel olarak yapılmış alete raptettiler, iki adam falakayı yüksekte tutuyor bir tanesi de çok kalın sopayla sürekli vuruyordu. Devamlı soru soruyordu ayağım vurmaktan uyuşmuş mosmor olmuştu, çözdüler, uyuşukluğu açılsın ikinci seansa daha fazla acır diye bir müddet zorla, yürüyem edigim için iki asker kolumdan tutarak yürüttüler. Tekrar yatırdılar aynı işlem sürekli tekrarlandı. Bundan sonra bir sandalyaye oturtup ellerimi, ayaklarımı, vücudumu kalın iplerle sandalyaye bağladılar. İlk önce el parmaklarımdan cereyan vermeye başladılar, bütün vücudum zangır zangır titriyordu gittikçede voltajı arttırıyorlardı. Bundan sonra telleri kulağımın etrafına sardılar sürekli voltajı arttırarak işlemi tekrarladılar. Beynim uyuşuyor, kafam hiç durmadan sallanıyor düşünme yeteneğimi kaybediyordum. Günlerce kulağımdan kan geldi. Bundan sonra falaka sopası, tekme tokat nereme rast gelirse meydan dayağı çektiler. Bu işlem çok kere tekrarlandı. Vücudum sopa izlerinden mosmor olmuştu. günlercede geçmedi. Birbirlerine her "yarbayım, yüzbaşım, binbaşım" diye hitap ediyorlar; O kadar az yemek veriyorlardı ki bunun bile bize çok olduğunu söylüyorlardı, yani ölmiyecek kadar az yemek yiyorduk. Geceleri herhangi bir saatte üçte, dörtte gelip uyandırıyorlar sorular sorup sabaha kadar düşünmemi yoksa işkence odasına alacaklarını söyliyorlardı. Sürekli işkence sesleri duyuluyor, arkadaşları bayılıncaya kadar dövüyorlar, başlarından aşağı soğuk su boşaltıp tekrar başlıyorlardı: Arkadaşlar bilmiyorum ağbi dedikçe ağbi dediğin için elli sopa daha olegip başlıyorlardı. Eşimi öldüreceklerini, arkadaşlarımı öldüreceklerini, türkiyede 30 milyon insan varsa bunun onbeş binini temizlemeye karar ıla olduklarını bunun içinde kendilerine izin verildiğini sorumlu olmadıklarını söylüyorlardı. Bir kaç gün sonra tekrar gözlerimi bağlayıp üst kata çıkardılar. Bilmediğim, görmediğim şeyleri teyid ettirmek için tekrar falakaya yatır-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

dıklar. Yukarıda yardığım işlem aynen tekrarlandı. Falaka seansı bitti-
tiktem sonra tekrar sandalyeye oturtup başladıktan sonra ellerimden
ayaklarımdan ceryan verdiler uzun bir süre tekrarlandı. ve bol miktarda
meydan dayağı ---- Tekrar aşağı kattadaki odaya indirdiler. Ertesi gün
ayaklarım şişmiş, mosmor olmuş yürüyemiyordum. Tuvalete giderken ihti-
ne asker koluma girip beni askıya alarak götürüyorlardı, ayaklarım şiş bir
şey giymeye imkan olmadığı için yalınayak yürüyordum. Ertesi gün doktor
getirttiler, ayaklarımı pansuman yapıp sardı. Bunu da işkenceden iz kalma-
sın diye yapıyorlardı. İşkence yapmadıkları zamanda arkadaşlara yapılan
işkencelerin seslerini dinletiyorlardı. Getirdiklerinden bir kaç gün son-
ra ayaklarıma, ancak ufak bir adım atacak kadar mesafe bırakarak bir-
birlerine zincirleyip kilitlediler. Tuvalete giderken, yatarken sürekli kalo-
lığın kapının göz deliğinden sürekli bakıyorlar nöbet bekliyen er hep
küfür ederek tahrik ediyordu. 25 gün bu şartlar altında kaldım. Nih-
ayet gene gözlerimi bağlayıp arabaya bindirdiler ve emniyet müdür-
lüğünde Kütüphanerika denilen yerde hücreye attılar nefes almasa bile
güç sonderece havasız bir yerdi. İkide birde polisler kapağı açıp
ağıza alınmıyacak küfürler savurup tehditler yağdırıyorlardı. Bir huf
tada burada kaldım. Nihayet Selimiyeye götürüldüm Savcılık sor-
gusunda MİT ifadesini kabul etmek zorunda bırakıldım çünkü da
ha önce eğer değiştirirsem yeniden MİT'e götürüleceğim söylen-
mişti; Tutuklanarak cezaevine getirildim. Cezaevinde olmama
rağmen her an MİT'e gidebiliyorum. Tutuklandıktan sonra Ceza
evinden alınarak MİT'e giden arkadaşlarım var.

S. Sevi

Selma DEVİSOĞLU
Sağmalcılar Cezaevi
Siyasi Tutuklu
Hava kuvvetlerinde Memur
1949 doğumlu.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

Füsun Orhon

Eylülün 17 sinde I

Sabah saat 12'de koğuşlara celbi yapıldı. 15 kişi, başlarında 1. Şube Müdürü Şükrü Bolca olmak üzere cezaevi bastılar. Benimle yakalanan Ahl Antika bir odaya beni bir odaya aldılar. Bir taraftan evin ve hücremi didik didik ararken, öbür yandan Şükrü Bolca beni sorguya çekiyordu. Hiç cevap vermediğim için sövüp saymaya başladı. Dudağım patladı. 1 saat sonra ihbarı arabaya bindirip Gayrettepe'deki 1. Şubeye getirdiler. Bugünlük müsaade numaralarını söyleyerek 1 hücreye kilitlediler. Hücrenin ~~genişliği~~ aynı 1 yatak uzunluğu ~~kadar~~ 1 yatak kadar kadardı. Genişliği de aynı yatağın yanından adım olacak kadardı. Hücrede 2 kız kardeş vardı. Birinin çantasında Deniz Gezmiş'in resmi bulunmuştu. Onun için hücresiyle beraber hücreye atılmış. Kardeşi Senol'a pek çok işkence yapmıştı. Vücudunun her tarafına elektrik verilmişti. Fakülteye götürülmüş. Sırtına bıçaklarına çarpılmıştı. Ben çıktığımda bacaklarına dokunamıyordu. Latif Güvercin'le ikisi işkence yapmışlardı. Senol'u sandalyeye bağlayıp ayak ve el parmaklarından elektrodlar geçirmişler. Latif'i yere yatırıp Senol'un ayaklarından tutuşturmuşlar ve bellampirin üstüne elektrodları yerleştirmişler. İkisine de bir müddet elektrik vermişler. Bir yandan sorular yağdırırken, öte yandan Senol'a hitaben hakaretler savurmuşlar. "Bak iste altına yaptığın adamsana acıyor mu. Senin kaderinden ölecağız" Latif'in hala konuşmaması üzerine onun gözlerindeki beri kaldırmışlar ve çıplaklar dolu iyi duysun diye Senol'un

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

üzerine 1 kere ben gideyim. Ne yapsınlar yapsın. İstesinler öldürsünler. Bir bu hapisten dayaktan öldürecekler" diye birbirlerinden ayırmışlar. Sen bilmediğin bir ev bulmuşlar. Sonra ihbar etmişler. Kendisini da bunun üzerine bekleyip bir senelik adam söylemiş. Gitmişler, elleri boş dönmüşler. Yakalanmasının üçüncü günü Ömer Kömürcüoğlunu gördüm. Yazı yazıyordu bir gün dayaktan tamamen kopmuştu. Kıpkırmızıydı. Bütün yüzü şişmişti. Sol koltuğunun altı kana bulanmıştı. Onu 1 gün sonra almışlar. Saat 7'de Alsancak işkencehanesinden 12 saat kadar işkencenin elindeymiş. Bir ara aşağı getirmişler 10 dakika sonra "Bu arkadaşın ne diye bırakılmış. Ya deneyin ya konuşacak denemedi mi", diye tekrar yukarı almışlar. 3 gün sonra gitti, nereye bilmiyorum. Kendisini 27 gün sonra gördüğümde "Ufak çapta bir dünya seyahati yaptırdılar" dedi. O akşam saat 7'de beni aldılar "Sohbet etmek için. Dayak "nasıl bir dille konuşmam, yoksa sırtımın mısmıkçıya çevirecekmiş" söylediler. Ölmek için daha çok yemeğimden sonra tekrar hücreme attılar. Ertesi sabah saat onda tekrar yukarı götürüldüm. "Konuşacak mısın" dediler. "Hayır" dedim "Ben bildiğimi" söyledim" dedim. O zaman beni aşağı getirerek dakika Hücrelerin bulunduğu kapıya götürdüler. Gözlerimi bağladılar. Merdivenlerden yukarı çıkarttılar. Yol dümdüz olduğu halde, bana dakikalar geçiyormuş gibi geldi. Nihayet bir yere durdum. Gözlerimi açtılar. Karşımda bir "bayan ağa, yoksa tavana çarpsın, eğil eğil, yoksa kırılır" gibi bir bölüm lâflar

Beni getiren adam "Yukarıdan gelecekler dedi. Beni meçhul bir yere götürdükleri hissini uyandırmaya çalışıyorlardı. Tahtadan yapma bir iskemleye oturttular. Bir elim ve ayağımı iskemleye sıkıca bağladılar. İskemleyi yere getirerek arkaya doğru eğdiler. Febaar İskemleyi normal vaziyetine getirdiler. Sağ elimin yüzük parmağına ve sol ayağımın küçük parmağın yanındaki parmağa mekik hallıdar geçirdiler. Bir şeyler hissetmeye başladım. Elektrik vermeye başladılar. Evvela 1 saniye verip durup, soru soruyorlardı. Sonra 1 dakikaya çıkardılar. Vücudumda korkunç bir titreşme hissediyordum. Ondan sonra 1 saniye 1 dakika verdiler. Bir müddet bu şekilde devam ettikten sonra durdular. Soru sordular. Söylediklerim cevabı alıncaya kadar aralıksız devam etti. Ağzımdan köpük gelmeye başladı. Elimden ayağımdan bir şeyler çıkıyordu. Şimdi ayağı ayağı yanıyordu. Ateşler Zannediyorum ki bu sıcaklık değildi. Bellimde tellerin yükünden ötürü çok büyük bir titreşme hissettim. Sağ kolumun üzerine eğilmiştim. Zaten durmam gerektiğini görüp işlerin verdiği emrin dahilinde öne eğiliyor doğruluyordum. Sonra sağ elimdeki elektrodu çıkardılar. Çöpüme tahliye Sağ pişşimi açıp takıldılar. Aralarında bir tartışma geçti. Beni ne yapacaklarına dair. Yerime mi bırakacaklardı yoksa ölüm-lü hükümlülerin yanına kadar bu vaziyette sokacaklardı. 5-10 dakika öyle bekledim. Sonra elektrodları aldılar. İşleri bitirdiler. Beni Aşağı hücreye götürdüler. Ah nasıl bir bardak su içmek. Ölüler ve kendimi böyle bayılıncaya yakaya attım. Yarım saat sonra tekrar esnasında ilk defa odada. Bilinci verdi. Bir elektrik verilen ölümün sonunda durum, 1 öğrenim dahi kalmadı kalan, 1 sorgusu yapıldı. Daha sonra 1 kalem odamdan dışarı odada dolaşmaya başladı. Diğerlerinin kim olduğunu ne bilmiyorum. Fakat ölüm

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

olduğu için hiçbir şey ispat edemem. Bana yapılan maddi işkence sırasında hakkı. Ondan sonra ben ~~sadece işkenceyle~~ & devamlı olarak işkenceyle tehdit ettiler. "Doğruları" söylemezsem beni senin yanında işkence yapacaklarını söylediler. Beşyüzlepe'de 30 gün kaldım. Beş gün 3 kişi bir hücrede kaldık. Bir kalan 25 günü tek başına geçirdim. Kapıdaki delikten getirilen bir şeyler yiyordum. Aralıklı Evet adında birini tehdit ederek getirdiler. Sürekli kusarmıştı. Gelip gelmez su kovduğuna yapıştı. Boynunda kalın bir ip vardı. Onunla sürüklenmiş.

Fusun Orhon.

(1352 doğumlu)

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Türkan Şahin

13-şubat-1972 günü bir arkadaşımın evinden alınıp, on gün Ankara Emniyet Müdürlüğünde kaldıktan sonra, İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirildim. Bu günlerde üç aylık hamileydim. İstanbul Emniyet Müdürlüğünde kaldığım 15 gün içinde devamlı, hakaret, küfür ve tehdit edildim. Günün çeşitli saatlerinde, çeşitli kişiler gelerek, küfür ediyor ve konuşmadığım taktirde konuşturmak için çeşitli metodlar olduğunu söylüyorlardı. Bir haftayı bu tür manevi işkence ve arasıroda meydan dayağı yiyerek, daha önce hamile olduğumu söylememe rağmen bir tek tahta sandalye üzerinde geçirdim. Bir haftanın sonunda sancı ve kanama başladı I. Şube Müdürü Mahmut Dikler'e durumumu anlatan bir dilekçe yazarak Doktor istedim. Beni odasına çağırıp neyim olduğunu sordu, hamile olduğumu, sancı ve kanama başladığını söyleyince - birşey olmaz, zaten bir hafta sonra ifadeni alacağız - dedi. Bu sırada odaya sivil bir şahıs girdi - Bildiklerini söyle seni hemen serbest bırakalım dedi, bir şey bilmediğimi söyleyince - yarın görürsün, seni kadınlığından utandıracağız, bizim konuşturmak için çeşitli metodlarımız var - diyerek kocamın ve arkadaşlarımın resimlerini gösterip - Bak işgenceden ne hale geldiler, yarın sende böyle olacaksın - diyerek, beni

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

dilekçe yazarak Doktor istedim. Beni odasına çağırıp neyin olduğunu sordu, hamile olduğumu, sancı ve kanama başladığını söyleyince - birşey olmaz, zaten bir hafta sonra işadeni alacağız - dedi. Bu sırada odaya sivil bir şahıs girdi - Bildiklerini söyle seni hemen serbest bırakalım - dedi, bir şey bilmediğimi söyleyince - yarın görürsün, seni kadınlığından utandıracağız, bizim konuşturmak için çeşitli metodlarımız var - diyerek kocamın ve arkadaşlarımın resimlerini gösterip - Bak işgenceden ne hale geldiler, yarın sende böyle olacaksın - diyerek, beni tekrar kaldığım odaya gönderdiler. (arkadaşlarımın ve eşimin hali resimlerde, korkunçtu, tanınmayacak hale gelmişlerdi.) Kanamamın artmasına rağmen doktor getirilmedi. Aynı günün gecesi (5-mart-1972) kanamam çok fazlalaşınca vazifeli polis memuruna rahatsız olduğumu söyledim, birlikte nöbetçi komiserine gittik (saat 21,30, 22,00 civarında) Nöbetçi komser uykusundan uyandırıldığı için çok kızdı, kilotla karşıma gelip - Ne var - diye sordu, durumumu anlatınca polis memuruna dönüp - bulabilirseniz bir doktor çağırın - dedi ve tekrar yatmaya gitti. Saat 22,00 den, 0,3'e kadar doktor aranmasına rağmen bulunamadı. Bu arada kanamam ve sancım çok arttığı için mecbur kalıp. Beyoğlu İlk yardım Hastahanesine kaldırdılar. Muayenemi yapan doktor polis memurlarına ; - biraz daha getirmeseydiniz kurtaramazdık, çok kan kaybetmiş - dedi. Pazartesi (6-mart-1972) sabaha karşı 4,30 da zor bir ameliyat geçirerek çocuğumu kaybettim. İki gün hastaha-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yattıktan sonra tekrar I. Şube müdürlüğüne getirildim. Benim hastalandığım gece nöbetçi olan komser gelerek – Sendeo amma sağlammışsın bee diyerek küfür etti. Ertesi gün ifadem alındı, ifadem sırasında – Seni öldürürüz, kimse bizden hesap soramaz, sana öyle şeyler yaparızki kadınlığından utanırsın, kocan elimizde ona göre, gibi çeşitli şekillerde tehdit edildim. Bir hayta daha emniyette kaldıktan sonra tutuklanarak sağmakılar ceza evine getirildim.

Türkan Şahin
Hava Kuvvetleri Komutanlığında
sivil memur olarak çalışmaktaydım.
Doğum Tarihim: 15-6-1947

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Deniz Sadi

I-

27-3-1972 tarihinde gözaltına alındım. 28.3.1972 tarihinde tutuklandım. Bu süre içinde devamlı işkence gördüm. İşkencelar tutuklandıktan sonra dahi devam edildi.

İŞKENCE YAPILAN YERLER:

1- Ünye Jandarma Karakolu,
2- Ünye Çamlık merkezi,
3- Ankara Hamak 5 nolu cezaevi,
4- Ankara M.İ.T merkezi,
5- Ankara eski Hamak Muhabere okulu radyoevi (12 Mart 1972 den sonra işkence hane olarak tanzim edilmiş).

YAPILAN İŞKENCELER:

1- TIRNAK SÖKME,
2- FALAKA,
3- TUZLU SU İÇME,
4- ANÜSE DEMİR ÇUBUK SOKMA,
5- ELEKTRİK ŞOKU
6- ÇELÇ ÜNYE ÇAMLIK merkezinde kurşuna dizme gösterisi
7- AĞLIK

İŞKENCEYİ YAPANLAR:

A- Ünye'de Yüksek Rütbeli subaylar,
B- M.İ.T. Subayları

(Hamak Muhabere Radyoevine götürüldüğümde orada bir askeri savcıda vardı. Mahkemede sonradan gördüm)

KALAN İZLER:

A- Her iki ayağımdan 4 tırnak sökülü, izleri bellidir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

-II-

B- Anüsüme Soba demiri sokulması yüzünden 45 gün kan geldi.

C- İki Kabuğa kemiğim kırıldı. 2,5 ayda iyi oldu.

D- Her iki ayak bileğim kemiğe kadar açılmıştı. Şimdi bu izler çok kötü şekilde belliydi. Hayat boyunda kalacaktır.

E- İşkence sırasında ağzımdan 8 defa kan geldi. Sonraları azaldı. Şimdi kesildi

F- Kâbuslar hala devam ediyor.

Türkiye'de siyasi tutuklulara yapılanlar. Enpirisyon döneminde dahi yapılmamıştır. Bana yapılanlara tüm Kızıldere olayı sanıkları tanıktırlar.

3-1-1973

Şener Şadi

Siyasi Tutuklu

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ahmet Saracan

24 - Mart 1972 sabahı erken saatlerde bir gürültüyle uyandık. Pencereden içeriye taşlar atılıyordu. Hemen peşinden çelik yelekli polisler ellerindeki otomatik silâhların namlularını pencereden içeriye uzatıp teslim olmamızı istediler.

Teslim alınmamızla birlikte arkadaşıma ve bana dayak atılmaya başlandı. Tekme, yumruk ve dipçik darbeleriyle evin yakınındaki bir askeri otonun yanına kadar götürüldük. Bu otonun içinde ellerimiz telefçeli olarak, MİT tarafından vazifelendirilmiş istihbarat uzmanları tarafından yüzümüzün sekli değişinceye kadar dövüldük. Dayak atılırken ortayönetim tarafından aranan arkadaşlarımızın yerlerini soruyorlardı. Yüzümüzde yaralar meydana gelip, kanlar akmaya başlayınca kendi deyimleriyle "sonra devam etmek üzere" dayak atmayı durdurdular. Buradan Harbiye Merkez Komutanlığına götürüldük. Tekme ve tokat ile karşılandık. Beni bir tuvalete tıkattılar. Birkaç saat sonra buradan çıkartılıp bir hücreye kapatıldım. Ayaklarım ve ellerim arkadan bir kendir ile bağlanıp yatağa uzatıldım. Öğle saatlerinde emniyet müdürlüğüne götürülmek üzere yola çıkarıldık. Tabi ki emniyet müdürlüğünde de aynı şekilde karşılandık. Beni "tabutluk" dedikleri küçük bir yere attılar. Burada elektrik vermeyi düşündülerse de, yüzüm tüm, derimin altına kan toplanmış ve hatta gözlerimin akı tamamen kırmızı bir renk almış olduğundan bundan vazgeçtiler. Fakat sık sık ifade için götürülüp her defasında da dayak atılıp, halsiz bir durumda "tabutluk"a kapatıldım. 26 gün böyle geçtikten sonra Selimiye'ye götürüldüm. Selimiye'de bodrum katındaki hücrelerden birinde kaldım.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(Bu hücrelerde rutubetten kibrit islanıp yanmamaktadır). Bu gün halâ bu hücrelerde tutulan arkadaşlarımız vardır.

6-1-1973

Ahmet Sarıcan

Yakalandığım yer : Okmeydanı - Şişli
İSTANBUL

Meslek : İşçi

İş yeri : Devlet Su İşleri Beton Boru Fabrikası
Tuzla - İSTANBUL

Doğum tarihi : 1951

Baba adı : Mehmet [redacted]

Memleket : Gemlik - BURSA

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

24 Mart 1971 Cuma günü örnektepede kaldığım evde, 250-300 kadar polis - asker baskını sonucu yakalandım. Yakalandığım andan itibaren dayak faslı başladı. Beraber yakalandığım arkadaşla birlikte hemen yakalandığımız yerde bir cemseye bindirildim. Bizimle birlikte cemseye milli emniyetten dört subay girdi. Bunlar elimizi ayrı ayrı telepçekdiler, dipçik ve tekmelerle bize girişdiler. Bir, bir-buçuk saat kadar bu böyle devam etti. Biz yere serilmiş yatıyorduk. Kendime geldiğimde benim ağzımdan, burnumdan kan akıyordu. Arkadaşımınsa gözleri şişten kapanmış, yüzü tanınmaz hale gelmişti. Dayak sırasında önceleri ellerimiz önden telepçeliydi. Yüzümüzü ve karnımızı ellerimizle korudüğümüz gerekçesiyle ellerimiz arkadan telepçelendi ve dayak bu şekilde devam etti. Biz buradan küfür ve tehditler altında Harbiye Merkez Komutanlığına getirildik. Burada tekme ve tokatlarla ayrı ayrı hücrelere attılar. Ellerimiz (Arkadan olmak üzere) ve ayaklarım kendirle bağlanmıştı. Burada öğle saat 12-13'e kadar kaldım. Bu zaman sırasında aralıklı olarak devamlı tekmelendim. Öğleye doğru arkadaşımla birlikte emniyete götürülmek üzere hücrelerimizden çıkarıldık. Daha arabaya girer girmez küfürlerle yumruklanmağa başlandık. Sivil polislerden birisi benim erkeklik organıma yapışarak çekmeye başladı. Beni hadım edeceğini söylüyordu. Emniyete varıncaya kadar ve emniyete vardıktan sonra bu işlem aralıklarla devam etti. Bu polisin sadist mi, yoksa bir cinsi sapık mı olduğunu anlayamadım!

Emniyete getirildikten sonra bir hücreye kapatıldım. ~~Bir müddet sonra bir hücreye kapatıldım.~~ Bir müddet sonra ilk sorgum, 4 kişinin

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

bulunduğu bir odada başladılar. Bunlardan birisinin ismi Zeki idi. Müdür muavini, diğer ikisi MİT'den olup birisi orta boylu, çözlüklü, alnı açık, sarışın; öbürü ise kısa boylu, tıknaz, esmerdi). Bana ilk sordukları Marksist-Leninist olup olmadığımdı. ve bunun arkasından hemen şunları ekledi: «Eğer Kemalist çizgiyi benimser Yusuf Küpeli ve diğer arkadaşlarının ~~[illegible]~~ nerede olduğunu söylersen sana iyi davranacağız, eski düşüncende inat edersen tavrımız başka türlü olacaktır. O zamana kendini şimdiden her türlü işkenceye hazırla.» Ben Marksist-Leninist olduğumu ve arkadaşların nerede olduklarını bilmediğini söyleyince, küfür ederek saat 19'a kadar mühlet verdiler. Mühletin sonunda aynı adamlar tekrar sorguya çektiler. Ben, daha önce söylediklerimi söyleyince küfürlerle üzerime yürüyerek dövmeye başladılar. Bu arada bana hümanist olduklarını fakat bu işi gayet iyi beceren «işkence cellatları» olduğunu söylediler. Ve beni saat 20'ye doğru tendikerinin ifadesiyle «işkence cellatları»na teslim ettiler. Bu «işkence cellatları» önce beni müdürün odasının yakınındaki bir odaya geçirdiler. Burada bayılıncaya kadar dövüldüm. Yüzüme su dökerek beni hemen ayılttılar, oradan alarak 15-20 kişinin bulunduğu (K) grubu denen bir yere getirdiler. Hepsi sadistçe, parçalayacakları avı bekleyen köpeklere benziyordu. Bunlar, sadistçe bir heyecandan gözleri donmuş-matlaşmış birer ruh hastalarıydı. Burada, vakit geçirmeden hemen falakaya yatırdılar. Hiç ara verilmeden gece yarısına kadar dövdüler. Ben arkadaşlarının yerini bilmediğini söyleyince, tekrar falakaya yatırıldım. Bilmediğini söyledikçe kudurmuşcasına saldırarak daha hızlı ve daha hızlı vuruyorlardı. Ayak-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

larından aşağıya kan akmaya başlayınca, heyecanlanmaya ve daha fazla kan akıtabilmek için daha hızlı vurmaya başladılar. O halleri tıpkı kan kokusu almış bir av köpeğine benziyordu. Bir müddet sonra, ayağımın şişmesi için falakaya ara verdiler. Bu sırada beni anadan doğma soyarak, sopalarla şelisi-güzel her yerime vurarak dövmeye başladılar. Yorulduksa biri yerini diğerine bırakıyordu. Vücudumda, her sopanın yeri bir kabarıklık bırakıyordu. Yarım saat kadar sonra, ayağımın iyice şiştiğine kanaat getirerek tekrar falakaya yatırıldım. Her 15-20 dakikada arkadaşlarımın yeri sorduğu, ben bilmediğimi söyleyince işkenceye devam ediliyordu. Falaka yatırılma süresi içinde iki-üç defa başka yere götürüldüm işkenceye değişik yerde devam edilmek üzere. Bağırmamam için ayakkabı topuklarıyla ağzıma basıyor, dudaklarımı eziyorlardı. Falaka sabah mesaisinin başlamasına az bir zaman kala (Saat 5^{30} - 6 olduğunu tahmin ediyorum) akşama devam edilmek üzere sona erdi. İşkence sonunda sürüklenerek hücreye atıldım. Kafatasımdan beynim alınıyormuşcasına her yanım müthiş bir acı içinde kıvranıyordum. İşkence sırasında susuzluktan kavrulduğum halde bir damla su verilmedi. ~~Akşama kadar yapılacak daha kadar yapıldım~~

İşkence sırasında beni birkaç defa pencereye kadar götürerek atmakla tehdit ettiler. «İntihar etti deriz ve bize kimse hesap sormaz. Çünkü bu işi gizli Kurmay yürütüyor» diyorlardı. Bu tehditlerine annemi, babamı ve iki kardeşlerimi gözlerimin önünde işkence yapacakları tehditleri ediliyordu. Benim hayatta kalmamın arkadaşlarımın yakalanmasına bağlı olduğu, arkadaşlarım yakalanmaya kadar benim işkenceye

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

tabi tutulacağıma ve bu işin öldürülünceye kadar devam edeceğini söylüyorlardı. İşkence sırasında ilk sorgumu yapanlardan özellikle olanı saatte bir geliyor ve durumu soruyordu. Her defasında işkenceye devam edilmesini söyleyerek gidiyordu.

Hücrede iki-üç gün yarı-baygın bir halde yattım. Ayaklarımın üzerinde doğrulmam imkânsızdı. Hatta ellerimi arkaya dayamadan oturmam bile mümkün değildi. Tuvalete ancak bir-iki kişinin yardımıyla gidiyordum. Tuvalete giderken veya gelirken çoğu zaman küfürlere maruz kaldığım gibi ayağıma da kasten basıyorlardı. Ayağıma basıldığı zaman beynime kan hücum ediyor ve büyük bir acı ile kıvranıyordum. Bundan büyük zevk alıyorlardı. Hücrede kaldığım 28 gün zarfında hücrede dövüldüm ve tekmelendim. İşkenceden üç-dört gün sonra ayağımın mikrop kapmaması için tuzlu suyu sekmek üzere koridora çıkardıklarında temiz olduğunu zannettiğim bir tanesi bir polisle birlikte bayılmaya kadar dövdüler.

Tuvalete en fazla günde bir defa çıkarılıyorduk, bunun dışında çıkmak isteyen arkadaş olursa hakaret edilerek dövülüyordu. Çoğu zaman içmek için su verilmiyordu. Sigara içmek tamamen nöbetçinin keyfine kalmış bir işti. Bu süre içerisinde birçok defa sorguya çekildim, bunların çoğunda ya hakarete uğradım veya dövüldüm. Her şey okutulmadan zorla imza ettiriliyor, imzalamazsan hemen işkenceye götürülüyordum. 27 nci gün ifadem ilk sorgumu yapan kimseler tarafından alındı. Birçok şey işkence tehdidiyle kabul ettirilmeye çalışıldı. İfadem bittikten sonra hücreden çıkarılarak büyük bir odaya götürüldüm. Akşam tekrar

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sorguya çektiler. Bazı şeyleri zorla kabul ettirmeye çalıştılar. Kabul etmeyince önce yumruklamaya başladılar daha sonra soyarak gözlerini bağladılar, bir süre dolaştırdıktan sonra bir yere getirildim. Burada ellerimi ve ayaklarımı sandalyeye bağladılar. El ve ayak parmaklarımdan elektrik verdiler. Bu birkaç defa tekrarlandı. Şurası muhakkak ki ilk işkencedeki kadar acı duymadım. Falaka işkencesinin yanında elektrik işkencesi çok hafif geliyordu.

28 gün çeşitli şekillerde uygulanan işkenceden sonra tutuklanarak Bayrampaşa ceza evine getirildim. Diğer arkadaşlarıma da yapıldığı gibi hücreye kapatıldım. 10 aydır kapatıldığımız hücrelerde mahkemeye çıkmayı bekliyoruz.

Ayaklarımda bu gün dahi işkence sırasında meydana gelen yaraların izi vardır. İşkenceden 1,5 - 2 ay sonra ayak tırnaklarının bir kısmı döküldü.

Yakalandığım yer :
Okmeydanı - Şişli
İSTANBUL

Ali Baykal Gürsoy
İstanbul Üniversitesi, Kimya Fakültesi, 1951 doğumlu ;
baba adı : Mehmet Nuri - ilkokul öğretmeni. Doğum yeri :
Kadirli - ADANA

5 - 1 - 1978

İmza

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

kadar devam etti bu. (Sabah 11'de yakalanmıştım.)

Gece hücremden aldılar. Gözlerimi bağladılar. 3-4 kişi omuzlarımdan tutturarak "bir dehlize giriyoruz", "çıktık", "tekrar giriyoruz" düzeni oluşturdular, kalderdılar. Bu aradada başımı duvarlara vurmak dikkatsizliğinde bulunuyordum! Dehlize girdiğimiz falan yoktu. Hücrelerin bulunduğu katta bir odaya gittik sadece. Amaç gittiğimiz yeri ve yönü benim bilmememdi! Tahta zeminli, boş bir odaya girdik. (Ayak sesleri çok yankılanıyordu) Paşa diye hitap ettikleri birisi hemen tokatlamaklara başladı. Yere uzanınca tahta bir sandalyeye oturttular. Dizlerimden ve ayağımdan bağladılar sıkıca. Parmaklarıma telleri taktılar. Sorgu başlamış olduğ bazan uzun, bazan kısa sürelerle elektrik vermeye başladılar. Önce sesim işitilmesin diye ağzımı tıkadılar. Nefes alamaz hale gelince, sesimin işitilmesinin zaran olmayacağını söyledi birisi, açtılar. Ne kadar sürdü bilmiyorum. Bağlarım bileklerime geçmişti, elektrik şiddetinden dolayı kaslarımın hareketiyle. Biraz gevşettiler bir ara ve devam ettiler elektrik vermeğe. Tam kaygan bir hale gelince başımdan aşağıya su döktüler. Bir süre devam edip etmemeye karar

lar. Sonra o gece için yeterli gördüler. Büroya götürdüler sürükleye-
rek. Doktor olduğumu söyleyen birisi geldi, neyim olduğunu sordu, dok-
tor falan istemediğimi ne çok iyi olduğumu söyleyince "canım istemez" de-
yip gitti. Gece sabaha kadar 5-6 kişilik gruplar halinde polisler gelerek
dayak faslına, küfürlere ve tehditlere devam ettiler. Özellikle devrimci
çalışmaya katılan polisler bütün hırsını sopalarıyla saldırıyorlar-
dı. Müdürü komiser orada olacak herhangi bir olayın kendi başına bile
gelebileceğini düşünmüş olacak ki hücreye girmemizi yasaklamıştı. Beni
"görmek" istiyenler hücre dediğimden haberdar olabilirdi.

Öğleden sonraya kadar bu böyle devam etti. Bu müddet içinde
de ne yemek ne su verildi. Saat 17^{00} ye doğru Emniyetten çıktık. Karşı
yakaya geçtik. Gözdepe karakolunda bir kara kolla, bekleyen iki sivil polis
ten teslim işlemim yapıldı. Bu defa beyaz bir minibüse bindirildim.
Gözlerim içi pamuk dolu siyah bir gözlükle kapatıldı. Arabanın arkasına
yatırıldım. Uzunca bir süre gittik. Geldiğimiz yerde, üst kata çıkar-
tıldım. Gözlerim açıldı. İki yatak, masa ve perdelerle kapalı bir oda-
daydım. Uzun boylu, gözlüklü, şişman birisi elindeki kanlı pijamala-
rı incelerken soyunmamı, onları giymemi söyledi. Sonra ellerim ve ayak-
larım zincirlendi. Yatağa yatırıldım. Sağ kolum elektrikten kurtuluyordu
[illegible] Büro[illegible] kişi memurumuz var. Bura

lasım şiddetlendi. Sırtıma yatırıldım. Sağ kolum elektrikten kurtulmaz hale geldi. Beynim hareket etmiyordu. "Bizim daha iyi malzemiz var. Burada konuşmak zorunda kalacaksın, aklını başına topla" laflarından sonra gittiler. Bir kaç gün sonra aşağıya indirildiler. 10-15 kişi vardı odada. Gözlerimi açtılar. Kısa boylu, zayıf, kulaçmış saçlı birisi tanımadı olmuş yordu, albay olduğumu söyledi. Ziya yılmaz arkadaşımızın kaldığı yeri bazen ve çalışmada yaralanan kişiymiş. Uzun boylu, açlarını dökülmüş, esmer birisi ve yine esmer, kalın sicil kaşlı (Fasıl) bir başkası ve birkaçkişi soruşturmada bulundular) bir sürü şeyler sordular. İstediklerini söylememin benim yararıma olacağını, aksi halde beni öldüreceklerini, her türlü yokluğu çekeceğimi vs. söylediler. Kalemiye çıkardılar sonra. Kağıt kalem verdiler üç gün sonra. Sözdüklerim işlenine gelmediği için tekrar aşağıya indirdiler. Bu sefer albay yanında resmi giyimli şişman, gerdanlı, kalın kaşlı, yaşlı birisiyle geldi. "Kafasını çivi çakmış, bizi aldatmazsın, konuşacaksın" dediler. Ben de bildiklerimin bundan öncesi olduğunu belirtim. "Biz sana inanmadığımızı bilirsiz" dediler. Ancak işkence yapmadılar. Bunun nede-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

nini; THKP-C'nin en son yakalanan kişisi olmak, olarak değerlendiriyorum. Benden öğrenecekleri hiç birşey yoktu. Yabancı uyruklu olmanın etkisi olmuş mudur bilemiyorum.

Ancak, bütün gün ve bütün gece, sürekli işkence yapıldıkları arkadaşlarının çığlıkları işitiliyor, bazan da bandaj edilmiş işkence sesleri dinletiliyordu. Tüm odalardan işkence yapılmış arkadaşlarının inlemeleri geliyordu. Aşağıda polislere götürülenler, kapı önünde yürütülüyorlardı. İşkenceci, askerlere emir veriyordu: "Durursa, ayini çek". Bir arkadaş, konuşmamak için bileklerini keserek intihara teşebbüs etti bu sırada. Öldüğünü bilmiyorum. Ancak bağırmalar, koşuşmalar oldu: "Kim görmüş", "Dayakla sıkmak gerek", "ne zaman uyuşmuş". Akşam da birisi, ellerimizi sürekli battaniye üzerinde tutmamızı söyledi. Sorgum, daha önce yakalanan arkadaşlardan şikayetçi olunan eylemlerin, benim üzerime "geçirilmesi" ile son buldu.

Yeni gelenlerin işkence çığlıkları boşlarken, beni Selimiyeye, yine

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

gözlerim bağlı olarak (ve bana iyi muamele edildiği yolunda bir belge imzalatıldıktan sonra) getirdiler.

İşkence faaliyetlerinin asılsız ve yalan olduğunu belirten Adli Müşavirliğin gazetelerde bu konudaki beyanatının çıktığı aynı gün, beni tımarhanelerine sokturmakla tehdit ediyordu!

Bugün 16 Ocak 1973 ve hala MİT işkencecileri görevlerini(!) büyük bir rahatlıkla yürütmekte, işkencelerine devam etmektedirler. Askeri ceza evlerinde bulunan arkadaşlarımız düzenli MİT'e götürülüp devamlı işkence edilmekte, cezaevlerinde kızılarkadaşlar toplu olarak saldırmakta, dövülmektedir. Bunu protesto eden avukatlara ise "Bu güne kadar hiç kimsenin işkenceye tabi tutulmadığını, hiç kimsenin ölmediğini yada işkence izi kalmadığını, hiç kimsenin bu yolda bir şikayeti olmadığını" söyleyerek "güvenlik kuvvetleri işlerini bilirler ve buna devam edeceklerdir" diye bilmektedirler.

Bunun yanında, özellikle kız arkadaşlarda işkence sonu

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

cu ortaya çıkan yumurtalık rahatsızlıkları için, hastanelerden rapor alınmakta, işkenceden akli dengesi bozulmuş arkadaşlar ise, "daha önceden beri hastalanmıştır" sözüyle geçiştirilmek istenmektedir.

Ülkü Ahmet

Ülkü

16 Ocak 1973

Sağmalcılar cezaevinde tutuklu

1948 doğumlu.
Hukuk fakültesi son sınıf
öğrencisi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Man hat mich seit 4 Monaten gesucht. Der Freund, der mich versteckte, würde erwischt, man hat ihn 11 Std. lang mit Strom gefoltert und zwar an Fingern, Füßen und Genitalien. Dasselbe würde mit seinen Schwestern und Brüdern angestellt, 10 Zivilpersonen und Soldaten erwischten mich. Nach meiner Verhaftung würde ich ~~im~~ nächsten Moment geschlagen, verhaftet und in einen feuchten Keller des Polizeipräsidiums geworfen. Die Nacht blieb ich dort, später kamen 3 oder 4 Leute die meine Augen verbanden und mich in ein sogen. Verhörzimmer warfen. Dort befand sich ein Mann der Pascha genannt wurde. Auf seine Befehle hin wurde ich gefesselt und meine Handgelenke wieder unter Strom gesetzt. Kurz vor dem Verhören des Bewußtseins überschüttete man mich mit kaltem Wasser. Diese Folterung dauerte bis zum Morgen. Es kamen immer neue Gruppen von ca. 5-6 Personen die die Folterungen fortsetzten. Am Morgen machten sie wieder weiter bis 17⁰⁰ nachmittags. Essen und Trinken wurde nicht gegeben.
Mit einem Omnibus wurde ich mit verbundenen Augen irgendwo hingebracht. Es waren ein Jeep, Räume in der mehrere uniformierte Personen waren. Jeder hat mich auf unmögliche Art und Weise geschlagen und gefoltert. Ein Oberst war so schlimm und sagte, „wir haben noch ganz andere Methoden, um Dich zum Reden zu bringen. Etwas später wurden

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

die Folterungen etwas weniger, ich glaube, weil ich die letzte Person der Gruppe THKP-C war. Von meiner Zelle aus hörte ich Schreien und Stöhnen der anderen, aber ganz Tag. Einmal habe ich sogar mitbekommen, daß sich die Pulsadern aufgeschnitt, ich weiß jedoch nicht, ob dieser Mann gestorben ist. Jedenfalls konnte er die Folterungen nicht mehr ertragen. Schließlich hat man mir ein Geständnis unterschreiben lassen und mich dann zur Kaserne SELIMIYE zurückgebracht. Unterwegs wurde mir gedroht, meine Fingernägel würden rausgerissen werden, wenn ich über die Ereignisse sprechen würde.

Heute, am 16.1.73, führt die Gruppe MIT die Folterungen immer noch weiter. Unsere Kameradinnen werden genauso wie wir gefoltert. Nach der Folterung stellt man für jede ein Attest aus, daß sie seit ihrer Geburt so gesund sei, obwohl alle von der Folterungen stammt.

Die von mir hier geschilderten Folterungen stimmen, aber man darf nicht dagegen protestieren, weil die Gruppe MIT zu gut organisiert ist und jeder sie fürchtet.

Ülkü Ahmet
16. Januar 1973
Sagmacılar Gefängnis

1948 geboren
Universität für Rechtswissenschaft
letzten Semester

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Gözlerime öyle gözükülecekim. Yaşım 1972 Mart 12'de Sakarya-
Bir köy hastanesinde doğacakmış... Kocasına gönderdiği telgrafta
gözlerini. Mavi bir şey mavi değil. Mavi değil kesin. Ne zaman dikkatle bakmiyo-
rum, cidden. Kocasına gönderdiği telgrafta - "Doktor evi, maaşım pek kesmez..."
Duruyorsun. "(---) kesmezmiş var - ona göre ayarlarsın. diyorsun "gülüp "cindi"
"Deli inecekmiş (---) kesmezmiş" diyorsun - "Şaka kesmiş" gülüyorsun. En
kötüsü en "cinnetle duruyoruz. Ağlıyorlar gözlerini. Bakıyorsun yüzüne -
Büyümek hiç öyle birşey. Belki, biri kalmış kendisi - Bir masa, iskemle -
Şişeli bodrum peynirleri, konuş gibi konu - Çocukluğu diliyor gözlerin -
Öldüğün üç kişi oluyoruz .. Bir kuş ev var. Kendisi yüz boyu bir şiir olabil-
Beni gövdeden ele çıkarmasınlar. Beni cinnet, diğeri kanser. Birleşim,
diğer değişmiyorlar birbirlerini. Kendisi onları yanlışmış. Şişeli mavi gözleri
var. Kuş kimi kalmış - Kanser yani yarının "yarın" diyorsun olmaz "diğer-
yarın" yaşamıyorsun - yüzün diyor. Çok diğündeki "kirlim" o anda. Ona yardım
ki.. Bir güç onu almıştır benden .. Gözlerinin gözleri onunla değişmiştir.
Neyse ki o "diğer diğünüyorsun - Nasıl. Bırakmıştır onu - "- Kanser yani yarının
"onları diyor. Diğer onları - gülüne neyle? "çok" diyorsun - Nasıl bilsin.
Sanki kanser özgürlük verirmiş. "Bilmiyorsun "tanrının diğer - yok kap-
yor - Kocasına kin yumruk - Kasmış .. Midesi öğüne geliyor - Eli bulantı diğer -
Neyerin kusulmuş - Kocasından kalıp kocalmışlar - Ağlamak başlıyor - Çok ve
yumruk - Sakinim .. Bekliyorsun - Kocayorsun - Kayıp diğer dizayla bitirin kendini
yarıyor - Bekliyorsun - Gelen sitmiyorlar - "Konuş, neyle - Aralıkmata parçasına başlıyor
Yap benim - "Neyle"? Başımı kaldırıyor bu söz - Bilmiyorsun, Bekliyorlar -
Ayakkabım - Ne kadar kalmış geriye? Nabersiniz - Beni geliyor - Frankenstein bu
gelenin yanında çok derinde bir yerde kaybolan belki yanağı, dudağı - Ağlamak
diğiyorlar - Bacak - Kısa kısa bir bu - "Ne yapmalı" onun sırtına geriye yatırıp
diğiyor - Babam ölü .. Söyleyebiliyor - 1966 'dan sonra kendim yaptım - Yanıyorsun - Kısa
Düşüyor - Onun geliyor gözlerinin önüne - Babam - Ölüsü - Ölmemeler önünü diğiyorum
İnsan değilleş bunlar kimi - "Onun yerine gözüne "diyor - "Konuş - Sözleri
kalamıyorsun - En az 30 dakikanın - Sesini için bitti, konuş ola kısa kesiliş - Şöyle
ahlayası geliyorsun - Kan kepçelerine gelmiyor - "Ölü ağlan gözüne" diyorsun - Konuşa
kesmiyorsun - Yüzüm pencereden - Ağlıyor Babam - "Neye bakıyor bu pazardan"
"Neye bakıyorsun kim" Yüz ve ve "diyorsun - "ağlan annem eşi bu "diyor -
Yerleşirsin bazı sonra "yaşamın" Ölüş üzerine geliyorlar - Ölünce yalnızlık diğini
yorsun - Sonunda ayakkabım kalkmaya geliyor - Kocasına bağlıyorlar - Kanserlanmış
olmamalıyım - Ve - ve pantolonumu yıkıyorlar - Yani yarının kanser bir kaşı diğer
bir cep diğiyor - Yapmadan bakıyor - Ağlıyorlar - "Ne yapacağımız kim"
diğe kaybediyorsun - Ne yapacağımız" - kavrayamak - diğe geliyor, kaldırıyor
onu, çıkarıyorsun - ve ölüyor Yabancının - ehh... 1-2-3-10'a - Büyüme-
nin mümkünü yok - Ölüyor - Söyleyorlar - Kalkıyorlar - "Yürüyorsun -
Ne kime bir iş bitiyor - "Ben ağlıyorum" diyorsun - Beni kaçmak geliyor
İçinden - Ağlıyorlar Soruyorlar - Ölmek ben bazı müşkül Bayılıyor - Beni tanıyan
diğil - pantolonum pantolonuma yıkmışım, yıkmışım - Beni şişiriyorlar -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Söyleşi böyle- Konuşmuyorum- Kalkıp gidiyorlar söyleşimi- parçalıyorlar söyleşi- Bana bakıyor- yüzümde- gerilmeler oluyor- Ağlıyorum- "Ne yaptılar sana, diyorsun, ne yaptılar sana"- Cevap vermiyor- Cellatlara dönüyorum- "Ne yaptınız ona" Cevap yok yine- "Kalkın" diyor- Şaşkınlıyorlar ama- Bu şiddeti anlamlandıramıyorlar- Sana en büyük darbeyi nereye indirdiğini şaşırıyorlar ve şiddeti-

Yine kızıyorum aynı şekil- "Böyle" "Ne söyleyeyim" diyorlar- "yazarım- bu kez darbemden yaralıyorum- Tabiki- Kana susuyor- Susuyor- Seviyorum- Kucaklıyorum- yok öyle şey- Bir kabile uyanıyor- İçi anlıyorum- Koşup ve sonra kavuşup birbirine- Cinsel uyarıma bağlıyor, bir ele değiyorum- Şu dikiliyor üstüme- Susuyor- "Böyle" Bil... Konuşmuyorum, Her yanım parça parça oluyor- müyorum- Aşağıda kuş kuşu bir kayboluş oluyorum- Benim sesim bu- Kaç kez- ne kadar sürdü?- Sesimden geliyorlar- Başımda 6-7 kişi var şimdi- Kaybolmuyorum- Sesim kendime yabancı- Aşağıya doğru boşalıyor- içimden atılıyor bir sonra- Kanım kan kalbi gibi- Kaçıyorlar- Susuyor- Bitiyorlar- Bir sessizlik yapıyor- Kabloyu değiyor biri- ya yine bağlıyor- Şok yaşıyorum bir yerde- Bu kez olağanüstü bir parçalanış- Sonra ne değiyorlar bilemiyorum- Bedeni başımda, duyuyor- Sinir değişini kaydediyorum- eli oluyor- Kesmek istiyorlar- Durdum ya dilimi- yok- kaybetmiyorum değişikliğini- Değil olayamamıştım. Kan kalbi hareketini- Kuvvetle bastırıyorum. Kanıtlıyorlar- Kapıyorum- Kanatlarla Su akıtılıyor üstüme- Biri değiyor, yani bir tip- Erkek- ama boylu, esmer, değerli biri- Durun, diyor- Değiyorlar beni- Kaldırıyorlar- Bağlıyorlar değişimi yukarı çıkarıyorlar- Bir kuru, bir masa bir iskemle- oturuyorum- Kabiliyet başımda bekliyorlar- Bizim- anlayıp diyorum- Bir ek oturuyor, bir sandalye getirip geliyor- Konuşmuyorlar- Saati soruyorum. 23,45'- diyor- Bir sivil giriyor- Bir bakıyor- "Orospu çocukları" diyor sivil- Sizin yüzünüzden biz de uykusuz kalıyoruz- "vah vah, çok üzüldüm. Bir iş yapmazdın" diyorum- Inek gibi bakıyor yüzüme. Kayanın arasına yerleştim-

Bir sabah geliyor- Kanatı peynir ekmek- Yiyemiyorum- Çok tuzlu- Akşama bir daha bakıyor- Su diyorum- elbi diyor susuyorum- Sonunda su geliyor- Içiyorum- yok- Sivil bakıyor- Bir geliyor- Kapak için veriyor bana- Içiyorum- Bir kabile daha içiyorum- Öyleyse kızgınlık- Bu kuvveti durdurdum Birkaçı geliyor- Kelepçemi gerdiriyor- Uyanık istiyorum- Ölmek istemiyorum- Hiç olmazsa rahat yok- Alışık bir varsıl var- Kanıma yapıştıkları duruyor- Rahatlıyorum- Kaybolmuyorum değişikliğini- Boşanamıyor- Boşanamıyorum- "Seni çok seviyor Kanın, diyor- "Senin değişikliğin onu deli etti" Konuşuyorum- Oysa bir kez daha sonra onun değişikliğini bilmiyorum-

Değişiyor kaybolmuş fenerler geliyor- Birini içi eziyorlar gene, diyor, birkaçı- Değişiyor yaralığım kilejini kesen eğlen mi" diyorum- Evet" diyor- Konuş, diyor- İskence yapılmıyorsa- kanıma dokun-, Bilmiyorum diyorum. Çok üzülmüş bir varlığa giriyor-

—

Peynir ekmek yemek zorunda olduğumu- görüyorum- Buradaki yiyemiyorum- Değişimi kaybolmuş değişimi kaybolmuş- Beni görüyorum- Çok zorlu- Ayaklarımı değil ayaklıklarımı yaralamış- Bitkin olarak gülünç bir hâldeler- Gelip gelip soruyorlar bir şeyler. Çabucak gidiyorlar- Sonra yine değişi bakıyorum

TÜSTAV SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

liyoruz. "Bak oluyorlar, Sen başlamıyorlar müziği - diyor. "Müziği çok sevdiğimi düşünüyorsun - "düşünüyorum - Evrensel. Evrensel bir müzik bu; bu kızılca için - Başlıyoruz müziğe - Sabah konseri oluyorum - "Resital değil - Çünkü orada en fazla dinlemiyor - Devamlı konuşuyorlar - Odaya dönüyor - öğleyi bekliyoruz. Yukarı çıkıyorlar, yemek yok -

Uçuk düşünüyorum, kendimi toparlamam gerek - İmkânsız - Bir dakika bos bırakmıyorlar - Bir boşluk geliyor - Bunu sonra başlıyorum gibi oluyor - Kulak kesiliyorum - ve ve kapıdan bu korkunç ses başlıyor - Aynı ses sonra da tekrarlanmıştır -

Korum, kaymakam ve inliyor - Çok iyi biliyorum. Sandığım, düşündüğüm sesi kalabalığında - Çığlık çığlığa - Çırpınıyorum - Kendimi yerden yukarı çekmek istiyorum - Kalbimle boğuşuyum bakmadan, önüme - Sesi kalabalığında büyüyor - Yüreğim ok yarılıyor ve korum içime çöktüyor - "Beni yalnız, diye kaymakamım, bırakın onu, bırakın, bırakın --- Sonra üç, dört bin boşluk - Ve bitiyor - Kesiliyor sesi -- Korkunç bir sessizlik var ortada - Nihayet dokunaklı sesleri duyuyorum - Gözlerini oluyorum. Bir kapı açılıp kapanıyor - Ses kesiliyor - Kaymakam bir kadeye düşmüş gibi - Sonradan gördüm - Terzihane tarihli bir yer - Şeneten de terzihaneymiş - Orayı atmışlar.

Doktor geliyor - Korum diyorum ki kendi kendine: "Bu bir ses değil, diliyor, Daha çocuğunu da getirecek -"

Anlamıyorum. Şimdi yapamayacaklarını bir bir ses olmadığını çok sonra anlamıştım -

Günler boyu aynı nöral ağrı devam ediyorlar - yukarı - aşağı - yukarı. Kocamın çiçeklerinin arkasından gözlerek yürüyorum elektriğe - yukarı çıkıyoruz - Kayınlarda dikkatlerini üstümüzde toplamışlar - Büyükanne (!) gibi oluyor - Bir çeşit şaşırmış - [illegible] - işkence dolaşmadan kapıdan fırlıyorlar geliyor - "Filanca yı çağırdık, diyorlar - Sen rahatsızlığın bu kadar Aptallığın olayım -- Filancanın fırlıyorları yerine çağırmak istiyor - Saatler Saatler boyu, bilgisiz oluyorum - Dikiş ben ben olmadan çıkmıyorum - Elimden Bence diğer kaymakamım -, Gitip çıkmıyorlar - "Çocuğum olmaya gitip gönderdik - Allah Allah" bırakıp gitmeyecekmiş, diyor doktor - Çok korum var - Öldüğümü kendimi - Başımı dizimin yanında sakladım dinlemeye - Bir - iki - dört - Birleşiyorlar - Diyorum yanıyorum - yeniden aydınlanıyor ortalık - [illegible] işkence dolaşmadan - Filanca - yaşlı ölü bir kadın - Dikkatlerini kesen çocuk. Elektrik te söğüt - Sayıları yakıp yakıp sönüyor, söyleyemediğim prangalı bir adam var - Sayıları bilgisayarla - Dönüşümle ölçümlemeye başlıyorlar - Sağı sayı ve ele ilişkili - Yavaş yavaş kendimi toparlıyorum - Çocuğum yok artık - Korum gönderilmişti bir gün önce - Yine kimsem dönüyorlar - Sessiz ortalık - Öyle olmuş - Şu istiyorum - Bir ses geliyor. Bir dakika bekliyorum - Bakalım bir daha ne zaman inecek aşağı -

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Pek şeşirmiyor- Zerk olmuş olacaklar... "Efe'ye bak nasıl kuşu şekle" oluyor, biri- Bağırmakta bile şişkin şekliyorum- Yine şekliyorum yukarı- Hücreme biz bank getirip üstüne yatıyorlar, yine helepeliyim başka- Uyuyor insan bir başı gidiyor- Gözlerini açıyorum- Ondokuzuncu dediyor- "Yavuz, diyor- bize bir sıkıntı. Biz vazifemizi yapıyoruz"- Şikâyetmiyorum- Bıraz ediyor- "Bize kin tutma Yavuz" ..

~~Değişiklik yapılacak~~

* *

Gözlerim böyle biz odaya dönüyorum- Bir sıraya bırakıyorlar- yine iki kişi iki yanımda- Biri- "Artık dağılacağız sizi Yavuz DEY" diyor- Artık polisin elindesiniz.. Sivil üstü ayrılıp, polise teslim edilicek- Polis ne kadar alçak giyimiş böyle! Sonuna kadar sonuna kadar nihayet- Sıranda Asansörde diyorlar gözlerini- 7. katta çıkıyoruz- Biz odaya sokuyorlar- Biz Kadın bir koltuk üzerinde uyuyor- "Kardeşim bu- Uyanıyor- Kocaman kocaman açıyor gözlerini- Birbirimize bakıyoruz- Başını geçirme yastığına- Gözlerim- Alem ilk defa yaşlar gözümden geliyor- Ağlıyorum- Gülümsüyoruz birbirimize Hemen diyorlar beni- yine kaçmamı istiyorlar. Nereye gideceğimi ben bilmiyorum- Zor konuşuyorlar nedense- Ateşperiklerim kapısı açılıyor- Nöbetçi diyorlar- Çok geniş- 20-30 kişi olur- Çok konuşuyorlar- Saat 1220, 1240'ta yatıyorum- Ben işim yarın sabah duşlamak oluyor- Yarın duşlardan sonra uyuyacağım-

Yavuz Gökmen

Yavuz Gökmen

Diyor kendisi-
Düzeltme odamın tarihi: 4.3.1972.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Adım: Salman Kaya

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi öğrencisiyim.

Gençlik demokratik ve anti-emperyalist eylemlere katıldım. Bu sebeplen

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

felsefe ağırlıklı kursumdaki ve fakültemin çalışmış bir öğrencisiydim.

5 Mart 1971 günü silahlı kişiler tarafından soyulan Adabank şubesini basma soygununda olarak ~~Bir~~ TRT tarafından ~~aranıldım~~ aranıldım. Türkiye kamuoyuna soyguncu diye ilan edildim. Bir kaç gün sonra gözaltına alındım. 6 gün 6 gece İstanbul emniyet Müdürlüğünde işkencenin her türlüsüne tabi tutuldum. Kolum kırıldı, ayaklarım tutmaz oldu.

işkence diğim bir sürü suçu dayatıla bir beraber bana ikrar ettirdiler. Banka soymak fiili buna dahil. 6 gün müddetle "Falaka" "elektrik şok işkencesi" dahil her şeyi denediler. Ve beni polisler zindiye kadar emniyet Müdürü-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bu güne gelmiş en dayanıklı ve sağlam, kişi olan etkiler. Bi-lakese şube yönetim komutanlığın-da yargılandım. Banka soygunculuğun suçundan beraat ettim. Hâlâ hakkında 2 senedir tutukluğum. Muhtelif tarihlerde yapılmış 9 ayrı fiilden yargılanıyorum. Emniyette dayak yedikten sonra 2.5 aylık Rapor aldım fakat hiçbir işe yaramadı. Çünkü Türkiyede işkence meşru görülmüyordu. Bu konudaki bilgilerinizin bundan ibarettir.

Bana işkence edenler şunlardır:

1- Zekeriya Aydın (Kaçakçılık Büro Kom.)
2- Muzaffer Çaplar. (Em. Müdürü)
3- 1/Yz Aytekin. (I. Şub. Müd.)
3- Cemal Bütün (Emniyet II. Şb. Komiserlerinden)
4- Komiser Fahrettin (soyadını bilmiyorum.)

ve birçok polis memuru.

3- Şubat - 1973.

Salman Kaya

Salman Kaya

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMALARI VAKFI

Bütün işçi kuruluşlarına çağrı:

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİLERE SEÇİM HAKKI

Arkadaşlar!

Türkiyede bu günlerde seçim kanununda yapılacak değişiklikler görüşülmektedir. Üzüntü ile görüyoruz ki, öne sürülen değişiklikler arasında yurt dışındaki işçilere genel seçimlere katılma imkanı verecek bir madde yer almamaktadır.

Biz yurt dışındaki işçiler yıllardır Anayasanın bütün yurttaşlara verdiği seçim hakkını kullanamıyoruz. Oysa her yıl Türkiye'ye yolladığımız milyarlarca liralık dövizlerle memleket ekonomisine çok önemli bir katkımız oluyor.

Yurt dışındaki işçilere seçim hakkı tanımamak demek, bir milyonu geçen bir seçmen kütlesini oy hakkından mahrum etmek demektir. Bunun için çeşitli sebepler öne sürülüyor, işçilerin oy vermesinin teknik sebeplerle mümkün olmadığı söyleniyor.

Eğer istenirse bizim Konsolosluklara veya Türk-danış Temsilciliklerine yerleştirilecek sandıklara oy atmamız pek âlâ mümkün olur. En ücra köylere varıncaya kadar her vatandaş oy kullanırken Avrupanın göbeğinde oy kullanmak neden mümkün olmasın?

Her vatandaş gibi biz de oy hakkımızı kullanmak ve memleketimizin idaresinde söz sahibi olmak istiyoruz. Bu hakkımızı almak için bütün işçi derneklerini ve kuruluşlarını, bütün işçileri geniş bir kampanyaya çağırıyoruz.

Ankaraya, Büyük Millet Meclisine telgraf ve mektuplarla başvuralım, bizlere seçim hakkı verilmesini isteyelim. Çevremizde vatandaşlarımız arasında imza toplayalım ve bunları yine Büyük Millet Meclisine yollayalım. Bu konuda hiç vakit kaybetmeden harekete geçelim. Eğer oy hakkımızı alabilirsek bir sürü meselemizin çözümü çok daha kolaylaşacaktır!

AVRUPA TÜRKİYELİ TOPLUMCULAR FEDERASYONU

FEDERAL ALMANYA VE BATI BERLİNDEKİ TÜRKİYELİ ÖĞRETMENLER DERNEĞİ

FRANSADAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER BİRLİĞİ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İşkence Belgeleri:

Tamamlanamalar

1.) Sabri Karaoğlu
2.) Füsun Orhon
3.) Sebahattin Güleç
4.) Mehmet Yüksel
5.) Füsun Gökmen
6.) Kemal Kabakçı

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Rechtsanwalt
Sadık Akmeşe

Folterungen während meiner Haft

Am 3.4.72 arbeitete ich in meinem Büro als plötzlich mehrere Zivilpolizisten eindrangen und mich verhafteten. Es lag keine Anklage gegen mich vor, meine Unterlagen, alle meine Klienten betreffend, wurden beschlagnahmt.

Zuerst brachte man mich nach Istanbul in's Polizeipräsidium, mußte ein paar Stunden warten, dann brachte man mich per Funkstreife nach Kadiköy - Polizeipräsidium. Hier blieb ich bis 19°°.

Dann wurden mir die Augen verbunden und Handschellen angelegt und man brachte mich vors Haus. Ich bestieg einen wartenden Jeep. Nach 15 Min. Fahrt hielten wir, mir wurde ein Kin Haus gebracht und man nahm mir die Augenbinde abgenommen abgenommen. Ich sah, daß die Leute die mich überbrachten Soldaten waren, eine Zivilperson wurde von diesen mit „Hauptmann" angesprochen.

Erklärungen heraus ich auch jetzt nicht.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(1) ich wäre ~~der~~ Mitglied einer illegalen Organisation ~~[illegible]~~ und hätte mich an verschiedenen anderen illegalen ~~Organisationen~~ Aktionen beteiligt. ~~Außerdem verlangte~~ Man verlangte, daß ich diese Anschuldigungen akzeptiere und mit meinen Aussagen meine Kollegen und die um mir verhafteten Angeklagten belaste.

(2) Oft fragten sie, ob ich die Anschuldigungen akzeptiere.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Rom nahm mir meine Kleider ab, sogar (2)
die Uhr und ich mußte einen Kleiderwechsel-
ten Schlafanzug anziehen. Ich wurde mit
Händen und Füßen in Ketten gelegt und
mein Schnurrbart und mein Haar wurden
abrasiert. Auf Befehl des Hauptmanns
wurden meine Augen verbunden,
man brachte mich in einen Raum und
setzte mich auf einen Eisenstuhl. Als man
mir die Augenbinde jetzt abnahm sah
ich vor mir einen General, den erkannte
General. Memduh Ünlütürk

Rom sagte mir, ich dürfte mich nicht um-
drehen, täte ich es aber, würde man mich
sofort umbringen. Der General belei̇digte
mich, beschuldigte und und machte mir
klar, ich bekäme nicht bei „Kontr-Guerilla"
und wenn ich die Anschuldigungen nicht be-
stätigen würde, bringt man mich zum
Kommando B. bringen.

Mir wurde jetzt Zink Gast gelegt, ich hätte
den von mir verhafteten Angeklagten (M. Gagan, U. Bardakçı, Z. Yılmaz, C. Alptekin) geholfen, aus
dem Gefängnis zu fliehen. Ö. Agna (1)
Diese Schuld habe
ich nicht bestätigt und er befahl mich
zum Kommando B. zu übergeben.
Rom schlug auf meine Hände,
mein Hals, Brust und Bauchhöhle
Beine, dann legte man
mich hin und schlug auf meine Fußsohlen.
(2) Als ich die Besinnung wieder hätten sie
auf, damit sie mir, machten sie weiter.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

③ Die Bastonade hat stunden lang gedauert. Dabei machten sie oft Pausen wobei sie mit den Stöcken meine Fußsohlen massierten, damit die Schwellungen abnahmen und die Haut nicht aufplatzte. Das hatte außerdem die Folge, daß die Fußsohlen nicht gefühllos wurden und die nachfolgenden Schläge noch mehr Weh taten. Außerdem hatte sie mich oft zum selben Zweck zum Gehen gezwungen.

Als ich mich weiterhin weigerte, ihre Wünsche zu akzeptieren, hatten sie mit der Bastonade aufgehört. Sie setzten mich auf den eisernen Stuhl von vorhin und banden mich daran fest. Danach befestigten an die große Zehe meines linken Fußes und den Daumen meiner linken Hand zwei Klemmen. Wozu diese dienen sollte hatte ich erst verstanden, nachdem sie den Strom eingeschaltet hatten.

Danach hatte sie fortdauernd an verschiedene Stellen meines Körpers mit Strom gefoltert. Das schlimmste war, als sie die Elektroden an meine Ohren befestigt hatten. Es war, als ob mein Gehirn platzen würde. Ich fühlte, daß ich mich mit dem Stuhl, an den ich gebunden war, auf den Boden warf. Sie schalteten den Strom nicht aus, bis die Kabel losgerissen waren. Es war so stark, daß ich mich mehrere male auf dem Boden fand, obwohl ich an den Stuhl festangebunden war und mehrere Personen sie mußten den Stuhl festhielten. Während dieser Folter merkte ich, daß die Drohung, mich zu töten ernst gemeint war. Sie gaben lange anhaltend Strom. Es passierte oft daß ich nicht atmen konnte oder das Bewußtsein verlor.

Da ich nach den Folterungen nicht mehr stehen konnte wickelte sie mich in eine Decke und trugen mich so in meine Zelle. Während den Folterungen waren meine Augen stets gebunden. In meiner Zelle mußte ich angekettet an mein Bett liegen. Selbst sitzen war verboten. Tag und Nacht machte man nicht. Immer brannte eine helle Lampe mir ins Gesicht. Auf die Toilette ging ich mit

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

gebundenen Augen und in Ketten. Durch ein Loch an der Tür wurde ich fortlaufend beobachtet. Sobald ich einschlief öffnete sie die Tür und taten so, als ob sie mich zur Folter bringen würden. Die ganze Zeit mußte ich die Schreie der gefolterten hören. Wenn keiner wirklich gefoltert wurde spielte sie Tonbänder, darunter auch meine eigenen Schreie vor.

Das Essen war äußerst wenig. Eine halbe Scheibe Brot, ein Löffel Essen oder fünf Oliven wurden gegeben. Aber diese mußte ich unbedingt essen.

Während den Folterungen, zwangen sie mich auch einiges zu trinken, von dem ich nicht weiß, was es war. Um die Leitfähigkeit zu erhöhen, gießen sie Wasser über meinen Kopf. Das erhöhte den Schmerz außerordentlich.

Unter diesen Bedingungen verbrachte ich 23 Tage. Am Ende war ich bereit, mich selbst zu bekennen. Es war oft daß ich aufrichtig den Tod herbeiwünschte.

In den letzten beiden Tagen wurde meine Aussage genommen. Ich wurde in eine Zelle gebracht, die unter der Erde lag und niedriger als ich stehen konnte war. voller Insekten

Meine Aussage mußte ich mit gebundenen Augen diktieren. Ich sah sie erst, als man ~~mir~~ mir verlangte, daß ich sie zur Anklage mit Turkmd vorlas. Anschließend mußte ich es handschriftlich wieder abschreiben und ein Zettel mit der Aussage, daß ich gut behandelt wurde bis unterschreiben.

Danach bestieg ich wieder mit gebundenen Augen einen Wagen. Als ich meinen Anzug wieder anzog, stellte ich fest, daß meine Kleider viel zu weit geworden waren.

Dann sagte man mir, daß ich nichts über die Folterungen erzählen sollte, und daß ich vor den Staatsanwalt und den Richter

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(3) Später hat man an jeden Finger (3)
Stromkabel befestigt und Strom durchgejagt,
ich kann keine Furcht mehr vor dem Be-
wußtsein. Um den Strom effekt zu erhöhen
goß man kaltes Wasser über meinen Kopf.
Das ging mehrere Tage so weiter, nach den
Folterungen wickelte man mich in eine
Decke und brachte mich in eine Zelle, ich
durfte jedoch immer sitzen. Diese Si-
tuation dauerte 23 Tage! Ich war am Ende
so zermürbt, daß ich alles was von mir ver-
langt wurde zugegeben habe, ein Geständnis
abgab und zwar einmal mit eigener Hand-
schrift und einmal mit Schreibmaschine,
auch unterschrieb ich eine Bestätigung, daß
ich immer gut behandelt worden sei, der
Wunsch auf dieselbe Art wie ich hergebracht
wurde zurück gebracht und mein Still-
schweigen über alles wurde mir Recht-
skräftigen verlangt. Man hat mich in die
Selimiye Kaserne gebracht, vor den Standgericht
gestellt. Der erzählte diesen von meinen Folte-
rungen, jedoch bedrohte dieser mich ebenfalls,
wollte mich zurückbringen lassen. Ich verblieb
3 Monate in dieser Kaserne ohne Verbindung
zur Außenwelt, ständig im dunklen Raum.
Dann wurde ich in ein normales Gefängnis
verbracht, wo ich jetzt 9 Monate bin.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Meine Gerichtsverhandlung ist noch nicht festgesetzt und ich weiß auch nicht, wann diese sein wird.

Alles was ich geschrieben habe entspricht der vollen Wahrheit, es kann sogar sein, daß ich eher etwas weggelassen habe zu schreiben.

6.1.1973

Rechtsanwalt: Sadık Akmeşe

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Am 24. März 71, Freitag wurde ich in Örnektepe in meiner Wohnung, von ca. 250–300 Militär + Polizei ~~festgenommen~~. überwältigt und verhaftet. Bei dieser Festnahme war ein Freund dabei. Man hat uns mit einem Militärfahrzeug zur Gehein-polizei mitgenommen. Von den 4 Offizieren wurden uns Handschellen gelegt und von den ca. 1½ Std. geschlagen. Ö. Wir haben unsere Besinnung verloren. Als ich zu mir kam blutete ich im Gesicht und konnte dadurch meinen Freund nicht erkennen. Zuerst hatten wir uns mit unseren gebundenen Händen schützen können, und dann band man unsere Hände nach hinten, so daß wir schutzlos waren. In~~to~~ dieser Lage wurden wir bis Nachmittag 13⁰⁰ h geschlagen. Später hat man uns zum Polizeipräsidium gebracht – und in eine Zelle geschmissen. Unterwegs wurde ich von einem Zivilpolist an meinen männliche Glied gezogen. Ich hatte nicht unterscheiden können ob er ein Sadist oder ob er Schwul war. Im Präsidium hat man uns verhört und mich gefragt ob ich Marksist bin oder Leninist.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Ausserdem hat man mir vorgeschlagen, ~~wenn~~ wenn ich mich als Kemalist nenne, und mein Freund Yusuf Küpeli verrate, dass man mich besser behandeln würde. Als ich dies ablehnte, hat die richtige Folterung angefangen. Diese Folterung hat bis 19^00 h gedauert. Bei jedem Verrat vorschlag habe ich ~~meine~~ ~~dass~~ das abgelehnt und jedes mal bin ich noch mehr gefoltert worden. Um 20^00 h hat man mich einer Gruppe die sich (K) Gruppe nennt, übergeben. Die waren noch ~~Fo~~ brutaler und sadistischer. Man hat mich einer Speziellen Folter methode unterzogen, besonders an den Fusssohlen. Diese Folterung hat bis zum nächsten Tag in der Früh 6^00 h gedauert. Bis zu diesem Zeitpunkt habe ich weder Wasser noch was zum Essen bekommen. Von diesen Schlägen war mein ganzer Körper geschwollen. Man hat jedesmal von mir verlangt, dass ich meine Freunde verrate. Anschliessend hat man mich in eine Zelle gebracht in der ich aber nach diesen Schlägen nicht mal mehr sitzen konnte.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Um die offenen Wunden vor Bazillen zu schützen hat man meine Füße in Salzwasser gestecht. Ich durfte einmal am Tag auf die Toilette gehen. Man hatte mich soweit gebracht, daß ich alles, ohne es zu lesen, unterschrieben hatte. Am 27. Tag nach meiner Verhaftung hat man mich unter Stromschlag gelegt. Das hat mir nicht so weh getan, wie ich zum ersten mal geschlagen wurde. Am 28. Tag hat man mich in Bayrampaşa Gefängnis gebracht und gemeinsam wie alle meine anderen Freunde in eine Zelle eingesperrt. Seit 10 Monaten warten wir auf unsere Gerichts-verhandlung.

Ich habe heute noch die Spuren dieser Folterung an meinen Füßen, 1,5-2 Monate nach dieser Folterung habe ich meine Zehnagelen verloren.

Verhaftungsort:
Okmeydanı - Şişli
İstanbul

Ali Baykal Gürsoy
İstanbul-Üniversitesi
Fakultät der Chemie
Geb. am. 1951
Name d. Vaters: Mehmet Nuri - Volksschul Lehrer
Geb in: Kadirli - Adana.

5.1.73

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Turkân Şahin

Am 13 Februar 1972 wurde ich in die Wohnung eines Freundes festgenommen; nachdem ich 10 Tage in dem Polizeipräsidium von Ankara festgehalten wurde, wurde ich zum Polizeipräsidium von Istanbul gebracht. In diesen Tagen war ich schwanger im 3. Monat schwanger. Während den 15 Tagen die ich in dem Istanbuler Polizeipräsidium verbrachte wurde ich dauernd beleidigt, beschimpft und bedroht. In verschiedenen Tageszeiten kamen verschiedene Personen, beschimpften mich und sagten, dass sie verschiedene Methoden hatten um mich sprechen zu lassen, falls ich nicht sprechen würde. Eine ganze Woche wurde ich dieser Art psychischen Folter und Drohungen ausgesetzt. Dann wurde ich von mehreren Personen auf einen Drehstuhl gedrückt und gedreht, obwohl ich vorher gesagt hatte, dass ich schwanger war. Am Ende der 1. Woche begannen heftige Leibschmerzen und Blutung. Auf meine Erklärung über meinen Zustand wurde ich nach einer Diskussion mit dem Direktor der I. Abteilung d. Polizeipräsidiums Mehmet Dikler und der Ärztin zum Arztzimmer, fragte mich da

Şahin

was mir fehlte. Als ich erzählte, daß ich schwanger war und ~~rauch~~ nun Schmerzen und Blutungen ~~ang~~ eingesetzt hatten, sagte er: – "es passiert nichts, wir werden (sowieso) nach eine Woche verheiraten." In diesem Moment kam ein Soldat in das Zimmer: "Erzähle uns was Du weißt, dann lassen wir Dich gleich frei". Als ich antwortete, daß ich nichts wüßte, sagte er: "Morgen wirst Du etwas erleben, Du wirst Dich schämen, daß Du eine Frau zu sein, wir haben vielfältige Methoden, um Dich zum Sprechen zu bringen." und zeigte mir (die) Photos von meinem Mann und meinem Freunden, "schau her, wie sie wie sie nach der Folterungen gekommen sind, morgen wirst Du dasselbe passieren", und schickten mich wieder in den Zimmer wo ich vorher war, zurück. (Der Zustand meiner Kameraden und meines Gatten war fürchterlich, sie waren nicht mehr wiederzuerkennen auf den Fotos.). Obwohl meine Blutungen noch stärker wurden, brachte man keinen Arzt.

In der selben Nacht (5 März 1972) als meine Blutungen immer stärker wurden sagte ich dem aufsichtführenden Polizeibeamten, daß ich krank war, wir gingen zusammen zu dem Kom-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Türkan Saloman

1. Eine ganze Woche mußte ich mit solchen psychologischen Folter auf einem Stuhl sitzend verbringen. Ich wurde immer wieder von mehreren Personen im Basein von anderen verprügelt, obwohl ich vorher gesagt hatte, daß ich schwanger war.

3

(1) war der Nachtdienst hatte (um 21,30–22). Der Kommissar des Nachtdienst hatte war müde weil er aus seinem Schlaf gestört worden war, kam in seiner Unterhose aus und fragte: "Was ist denn los?", als ihm seinen Zustand erzählt, wandte er sich zu dem Polizeibeamten und sagte, "Rufe einen Arzt und einen finden kommt", und ging wieder schlafen. Obwohl sie von 22.00 Uhr bis 0,3 nach einem Arzt suchte, fanden sie keinen. Weil zwischen meine Blutungen und Schmerzen sehr zugenommen hatten, sahen sie sich gezwungen mich in das Erste Hilfe Krankenhaus in Beyoğlu zu bringen. Der Arzt der mich untersuchte, sagte zu den Polizisten: "Wenn Sie noch länger gewartet behalten hätten, hätten wir sie nicht retten können. Sie hat zu viel Blut verloren". Am Montag (6. März 1972) gegen Morgen um 4.30 habe ich nach einer schweren Operation meinen Kind verloren.

TÜRİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Nachdem ich 2 Tage im Krankenhaus verbracht hatte, wurde ich wieder zur 1. Abteilung des PStizeipräsidiums gebracht. Der Kommissar der in der Nacht als ich Nachtdienst hatte kam zu mir: "Du bist ja auch ein ~~Jude~~ gemein Zähn(?)" sagte er und beschimpfte mich. Am nächsten Tag wurde ich verhört, während dem Verhör ~~beobachtete sie mich~~ ~~und verstand Drohungen wie~~ ~~ich ständig~~ "Wir werden Dich töten, niemand hier sind niemandem Rechenschaft schuldig, wir können Dich so behandeln dass Du Dich vergiss Deine Schämen musst eine Frau zu sein, Dein Name ist in unseren Händen".

Nach dem ich noch eine Woche im PStizeipräsidium verbracht hatte wurde ich verhaftet und in das Gefängnis in Sağmacılar gebracht.

Turhan Şalin

Ich arbeitete bei der Luftwaffen Kommandantur als letzter Beamter Angestellte.

15. 6. 1947

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ibrahim Dikmenoğlu

Die Folterspezialisten und ihre Elektroden

2. März 1972

Ich wohnte in Ankara in Dikmen an der Haltestelle Zafer und arbeitete als Taxifahrer. Als ich am 2. März 1972 morgens um 10.00 – 11.00 ~~bzw. als ich~~ zu meinem Auto ging, um zur Arbeit zu fahren, kamen aus einem Militär-Jeep ein Oberst und ~~mehrere~~ zwei einfache Soldaten auf mich zu, richteten ihre Waffen auf mich und sagten: "Ergebe Dich" und zwangen mich mich in den Jeep einzusteigen. Der Oberst sagte zu den Soldaten "durchsucht ihn, ob er Waffen bei sich hat". Sie durchsuchten mich. Ich hatte sowieso keine Waffe. Bei der geringsten Regung wollten sie sofort mich zu erschießen und meine Leiche auf offener Straße zurückzulassen. Außerdem war zu erkennen, daß in der Umgebung andere Beamte in Zivil aufhielten. Von dort brachten sie mich in ~~das~~ das Hauptkommandatur von Ankara und legten mir Finger-Handschellen/Handschellen an. Nachdem ich eine Weile warten mußte, brachten sie mich, mit anderen 3-4 Militärfahrzeugen begleitet bis vor meinem Haus. Sie ließen mich nicht aus dem Jeep aussteigen. Die Offiziere und Soldaten aus den anderen Fahrzeugen, 3. Teil in Zivil 3. T. in Uniform umzingelten das Haus,

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

gingen hinein und durchsuchten meine Wohnung. Im Haus befand sich nur meine kranke und alte Mutter. Als sie nach einiger Zeit aus der Wohnung herauskamen sagte sie, daß sie mehrere Bücher mitgenommen hatten. Sie brachten mich wieder in das Hauptkommandantur von Ankara zurück. Hier befand sich noch eine Person namens Mehmet Yüksel. Nachdem sie mich (ohne Weiteres) losgelassen hatten, brachten sie [illegible] in das Zimmer von General Tevfik Türing. Der Hauptkommandant begann mich zu verhören:

— In Ihrer Wohnung sind Bücher gefunden worden, was sagst Du dazu?

— Ich interessiere mich für Bücher, ich lese Bücher. Diese Bücher sind auf dem Markt zu haben.

— Das sind alle linke Bücher. Wann liest Du nicht andere, sagte er: Bücher?

— Ich bin Mitglied der Türkischen Arbeiterpartei (TIP)".

— Sei still! Türkeş ist ein ehrenhafter Kommandant. Du kannst nicht Türkeş-Anhänger sein.

Dann es hatte meine Antwort als ich bin Türkeş-Anhänger verstanden. (Alpaslan Türkeş ist einer von den Gründern aus dem Nationalen Einheitskomitee ausgeschlossenen 14 Personen. Er ist der Vorsitzende der Nationalen Bewegungs Partei und ist ein fanatischer Faschist.)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ich antworte noch einmal:
– Ich sage nicht, daß ich Türkei-Anhänger bin,
Ich bin Mitglied der Türkischen Arbeiter Partei.
Es ist normal, daß ich diese Partei bin.

Nach diesem Gespräch wurde ich aus dem Zimmer des Hauptkommandanten hinausgebracht. In ein anderes Zimmer. Nachdem ein Offizier meine Personalien aufgenommen hatte brachten sie mich in eine Abteilung wo sich Soldaten befanden. Um 16^{00} kamen brachten sie Helmet Yüksel und mich in das Polizeipräsidium. Sie nahmen mir die Finger-Hand-Schellen von dem Hauptkommandant ab und fesselten mich mit Handschellen des Polizeipräsidiums an meinem Sitzplatz. Diese Nacht verbrachten wir im Polizeipräsidium.

3. März 1972

Um 18^{00} kamen sie gekommen, fesselten meine Hände mit Handschellen aneinander, verbanden meine Augen, nachdem sie mich auf die Straße (Straßen) hatten führten sie mich an den beiden Armen und führten mich weg. Wir fuhren mit einem Fahrstuhl hinunter und brachten kamen mich auf die Straße. Nachdem sie mich Sie Drehten mich noch einmal um die Achse und setzten mich in einen Auto (einen) Der Fahrzeug fuhr mich nach eine Richtung in die Straße nach Konya.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Eine Weile fuhren wir ~~auf der Straße~~ in Richtung Konya. Dies dauerte so viel ich einschätzen konnte bis zum Ende des Stadtteils Emek. Dann sind wir nach links abgebogen. In dieser Gegend haben sie, ~~wenn nicht~~ dann ~~ich nicht~~ wohl nun mich zu täuschen eine Weg. gründet. Es ist möglich ~~sein~~, daß wir dann wieder auf die ~~Straße~~ Richtung Konya gefahren sind. Wir sind so herumgefahren als ob wir einen Kreis beschreiben wollen. Dieses Herumfahren konnte an der Bagdat-Brücke oder auf einem Platz gewesen sein. Nachdem wir wieder herumgefahren waren, sind wir noch ein paar Mal solche Schleifen gefahren, als letztes fuhr das Auto wieder einen Kreis und dann hielten sie an. Sie ließen mich aus dem Auto aussteigen und drehten ein mal ~~dann~~ ein Kreis denn. Hinten mich an den Armen ~~und zum Gehen~~ mit gingen. Wir kamen an ~~das~~ ein Gebäude. Dann drehten sie mich wieder um die eigene Achse und ließen mich die Treppen zum Keller hinunterstiegen, "last 3m warten" "hört den anderen raus" hörte ich sie sprechen. Nachdem wir eine Weile auf der Treppe gewartet hatten mußten wir ~~wieder~~ hin die Treppen hinab. Nachdem sie mich hier nochmals um meine eigene Achse gedreht hatten ließen sie mich durch eine Tür in einen Raum stoßen. Ich öffnete meine Augen auf. Ich war in einem Zimmer im Keller des Gebäudes. Es war zu erkennen, daß dies hier der Folterkammer war. Anfangs mußten mich 7–8 Personen in Zwang ~~mußten~~ mich zu zogen: "Wir

sind alle Soldaten. Niemand weiß, daß wir Dich heimlich
gebracht haben; wenn wir wollen können wir Dich töten."
Sogar mich in die Mitte des Zimmers. "Zieh Deine
Jacke aus" sagten sie, ich zog sie aus, "zieh Deinen Pullover
aus" ich zog ihn aus, "ziehe Deine Hose aus", sie
war ganz verwirrt. "Was wartest Du, ziehe Deine Hose
aus" schrie er, ich zog es aus. "Ziehe auch Deine
Unterhose aus" sagte er, ich zog sie auch aus. In meinem Unterleib war nichts
mehr zum Ausziehen. ~~gebluten~~ "Leg Dich auf den Boden"
sagte er, ich legte mich hin. Sie legten eine Latte an
meinem Nacken, streckten meine Arme nach rechts
und nach links aus, und wickelten (wie meines Schul-
tern bis zu meinen Händen ~~und Füßen~~ an die Latte.
Ich war nie behandelt. Sie brachten noch eine Latte
(Bastonade) an deren Mitte ein Riemen befes-
tigt war. Sie ~~schlugen~~ legten den Riemen um
meine Füße an den Riemen und drehten die Latte
damit es fest klemmte. ~~Die Spur Narben~~ An meinen
Knöcheln ~~ist~~ sind heute noch die Narben der Wunden
geblieben, die der Riemen der Bastonade aufgerissen
hat. Diese Narben sind haben bleibende Flecken
hinterlassen). Sie rissen zwei Soldaten in Uniform,
einer stellte sich auf meine linke einer auf meine Rechte

Sie. Die Soldaten waren ganz gierig was sie zu tun hatten. Sie drehten ihren Rücken zu mir. Fassten den Stock der Bastonade von beiden Enden an und hoben meine Füße in die Höhe. Einer der Folterspezialisten stellte sich mit einem Gummiknüppel mir gegenüber. Hob den Knüppel hoch Schlug mit seiner ganzen Kraft auf meine Sohlen. Diese Folterspezialisten waren besonders ausgesucht, kräftige ausgesuchte Soldaten und kräftige Personen. Diese Folterungen wurden für diese Leute eine Art Sport. Es war sehr, daß sie dessen nicht müde wurden. Der junge, der angefangen hatte mich zu verprügeln schlug ohne Pause auf meine Sohlen. Die Knüppelschläge waren nicht auszuhalten. Für sie schienen diese Folter ganz gewöhnlich zu sein. Sie begnügten sich nicht mit dem Knüppelprügel und banden an meine Hände und Füße zwei Elektrodrähte. Ein anderer begann Strom stärker zu geben.

Nach einiger Zeit wurde der Erste müde. Ohne Pause gab er den Knüppel an den anderen weiter. Dieser hat begann die Sohlen mit dem Knüppel auf meine Sohlen zu schlagen. Er war auch ein starkes kräftiges Folterspezialist. Er hielt mit dem Gummiknüppel mit aus und schlug auf meine Sohlen.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

hatte gegeben? In der Entfernung von 30 m zwischen dem Gefangenen und dem Fahrzeug mußte er unter heftigen Knüppelschlägen ohne Pause mindestens 50–60 Schritt gehen. Ich erinnere daß mich der Oberleutnant erschossen hätte, wenn ich irgendwie mich gewehrt hätte. Dann hielt er gesagt, daß er erschossen hätte, wenn er fliehen wollte. Das alles passierte vor den Augen von 40–50 Gendarmen, den Dienstthuenden, den Zivilisten im Garten (sie können auch beaufsichtigte Gefangene gewesen sein) und den Passanten.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Nach einiger Zeit ermüdete auch er, ließ den Knüppel wieder auf den Fersen. Diesmal begann dieser ohne Pause zu schlagen. Die Folterspezialisten wechselten sich beim Foltern ab, indem sie sich ~~auswechselten~~ mehr oder weniger ablösten. Ich wurde ohne Pause ~~verprügelt~~ und bekam Schläge. Ich lag da und wünschte mich vor Schmerzen ~~Ende~~ ~~wäre~~ ~~war~~. Dann hörten sie mit Weile auf zu schlagen. ~~Sie~~ ~~tiefen~~ Stellten mich auf die Füße. Ich konnte nicht mehr auf meinen Füßen stehen. Einer von denen rief noch dazu: "Es sollen gut 50 da ~~ten~~ herkommen". Einem der beiden sagte er: "Schütte Wasser auf den Boden, ~~dem~~ ~~klein~~ ~~en~~" und wandte sich dem kleineren zu: "~~Setz~~" Du kannst gehen ~~bis~~ ..... soll kommen". An seiner Stelle kam ein sehr großer anderer Soldat. Er zeigte auf mich ~~zeigend~~ ~~deutend~~ und sagte: "Steige auf seine Schulter". Er stieg auf meine Schulter. Ich konnte nur noch mit ~~zwei~~ Zehe auf meinen Fuß am Stehen, ~~wenn~~ ~~sie~~ ~~mich~~ zwangen sie mich noch dazu mit einem Rennen von 80-90 kg auf meinem Schulter auf dem rauhen Boden herumzurennen. "Du mußt es zählen wieviel Runden Du im Zimmer machst" sagten sie. Ich lief und zählte die ~~meine~~ Runden. Als mich zu kamen sie herein und kontrollierten mich. Als ich ungefähr 800 Runden gelaufen hatte, kamen sie wieder herein. Sie ~~verb~~ banden meine Augen zu und ~~ließen~~ ließen mich

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Kahlenberg: Prozesse

Haftstrafe bis zu 15 Jahren wurde gefordert:

~~In dem Prozeß gegen Ahl And, Student der Juristischen Fakultät wurde vor dem Militärgericht~~

In dem Prozeß vor einem Militärgericht wurde für den Studenten der Juristischen Fakultät Ahl And, vom Militärstaatsanwalt Haftstrafe bis zu 15 Jahren gefordert.

~~Es wurde~~ Ahl And wird die Teilnahme ~~vorgeworfen~~, daß er seit 1968 an verschiedenen Aktionen in der Juristischen Fakultät ~~teilgenommen hat~~ seit 1968 vorgeworfen und festgestellt, daß er revolutionäre marxistisch-leninistische Bü. Der Militärstaatsanwalt fordert die Anwendung der ~~§~~ § 146/3, 173, 31 und 33 des türkischen StGB.

Mill. 22.1.73

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

aus dem Folterzimmer hinaustraten. Drehten mich um meine Achse herum. Dann zwangen sie mich in ~~einen~~ ~~Etwa~~ etwa einen Kammer / in dem / Raum / ~~das~~ gerade eine Person ~~als~~ Platz hatte, es war wie ein Sarg. An meinem Handgelenk fesselten sie mich mit Handschellen an einen Eisen in der Decke. Der Wächter der mich bewachte, schlug mich mit einem Gummiknüppel. ~~Die ganze Zeit~~ Während dessen, ~~als~~ ich hier verbrachte ~~war~~ drangen aus dem Folterzimmer (Pausenlos) Schreie und ~~Laute~~ Stöhnen wie "Ah Oh!". Dann kamen sie wieder, ~~waren~~ nahmen mir die Handschellen ~~ab~~ ab, hackten mich in meine Arme ein, liessen mich 3-4 Schritte gehen, drehten mich um meine Achse, wir gingen wieder 3-4 Schritte, dann stiessen sie mich in ein Zimmer, und banden meine Augen auf. Wir waren in dem Folterzimmer. Nachdem sie mich genaue auf den Boden gelegt und gefesselt hatten begannen sie wieder mit dem Gummiknüppel auf meine Sohlen zu schlagen. Dann hielt er ein. Löste das Elektrokabel von meiner Hand, "Bist du vorbereitet" fragte er. "Nein ich bin ledig, sagte ich. "Dann werden ich Dir von Deinem Schwanz Strom geben damit Du nie heiraten kannst. Binde das Kabel an seinem Schwanz.", sagte er. Sie befestigten das Kabel und begannen Strom zu leiten. Während sie auf meine Füße prügelten

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

gaben sie zugleich Faustschläge. Ich fing an zu schreien "Töte mich aber foltere mich nicht" ~~Ich bin darauf den Folter unterzogen worden.~~ Sie hatten Heftpflaster der Folterung gestergert, ihn sich auszunehmen ~~Folter~~ ~~löschten sie mit beim~~ ~~Folter zog~~ folterten sie abwechselnd und lösten sich ab. Ich wurde ohne Pause dieser Folter unterzogen. Zugleich gaben sie Faustschläge und schlugen auf meine Sohlen, bis Nachts 02.00 (3) dauerte (2) diese Folterung (1)

Sie brachten einen Gartenbank in das Zimmer. Fesselten mir mit Handschellen an diese Bank, stellten ein Wachposten zu mir, und sagten zu ihm: "Du musst aufpassen, dass er nicht schläft". Sie gaben auch kein Wasser. Vor Erschöpfung fiel ich auf den Boden. Der Wächter schlug mit dem Gummiknüppel an die Tür und sagte: "es wird nicht geschlafen".

4. März 1972

Um 13.00 Uhr kamen. Sie legten mich auf die selbe Weise auf den Boden fesselten meine Hände und Füße. "Befestige den Elektrokabel an seinen Schwanz" sagte er, sie machten es. Sie gaben gleichzeitig Strom und schlugen mit dem Knüppel auf meine Sohlen. Nach kurzer Zeit sagte er: "Jetzt werde ich Dir Knüppel in den After stopfen". Er rief nach draußen, dass sie Öl bringen sollten. Da kam ein

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Nach einiger Zeit ermüdete auch er, fiel den Knüppel wieder an den Boden. Dieses Mal begann dieser ohne Pause zu schlagen. Die Folterspezialisten machten sich beim Foltern aus, indem sie sich abwechselten, nicht ab. Ich wurde ohne Pause verprügelt und bekam Stromschläge. Ich lag da und wünschte mich vor Schmerzen. Dann hörten sie mit Weile auf zu schlagen. Sie stellten sich auf die Füße. Ich konnte nicht mehr auf meinen Füßen stehen. Einer von denen rief noch drohend: "Es sollen zwei Soldaten herkommen". Einem der beiden sagte er: "Gieße Wasser auf den Boden, dem Kleinen und wandte sich dem Kleinen zu: "Du kannst gehen [illegible] kommen". In seiner Stille kam ein sehr großer anderer Soldat. Auf mich zeigend befahl und sagte: "Steige auf seine Schulter". Er stieg auf meine Schulter. Ich konnte nur noch mit Mühe auf meinen Füßen stehen, nun zwangen sie mich noch dazu mit einem Rennen von 80-90 kg auf meinen Schultern auf dem nassen Boden herumzurennen. "Du mußt es zählen wieviel Runden du im Zimmer machst" sagten sie. Ich lief und zählte die Runden. Als mich zu Ende kamen sie herein und kontrollierten mich. Als ich ungefähr 800 Runden gelaufen hatte kamen sie wieder herein. Sie banden meine Augen zu und [illegible] mich

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Soldat mit einem Schlauch in der Hand und stellte es auf den Tisch. Der Folterspezialist begann mit dem Knüppel zu ~~stoßen~~ drücken um einzuschätzen. Er drückte ~~stoßartig~~ den Gummiknüppel und sie gaben gleichzeitig Schmerzschläge. Dann hob er langsam wieder mit dem Gummiknüppel auf meine Füße zu schlagen. Bis zum Abend dauerte diese Folter. Sie brachten mich aus dem Folterraum hinaus in den Hofraum der Zentralheizung. Mehmet Yüksel befand sich auch dort. Sie nahmen ihn mit und ließen mich mit Handschellen an einen Stuhl.

5. März 1972

In dieser Nacht hörte man auch Schreie. Um 2 Uhr nachts brachten sie mich in den Folterraum, dort zeigten sie mir eine Person die ausgezogen war und fragten mich: „Kennst Du ihn?“ Ich kannte ihn von sehr früher Zeit wenn ich sagte ich. ( ) (er erfuhr später, daß er Yavuz Gökmen hieß). Sie brachten mich aus dem Folterraum hinaus. Außerdem fragten sie mich sehr viele Namen.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

6 März 1972

Am Nachmittag haben sie mich vernommen und schriftlich festgehalten. Am Abend um 21° befanden sie meine Tagen und ~~ließen~~ mich in ein Fahrzeug einsteigen. In dem selben Fahrzeug befand sich auch die Frau. Selbstabe später erfahren, daß diese Frau Füsun Göksen war. Sie brachten uns sodann in das Polizeipräsidium. Sie ~~br~~ führen mich in dem Polizeipräsidium in den Keller und warfen ~~mich~~ in ein Zimmer. In diesem Zimmer ~~waren~~ hielten sich Anfangs 15-20 Personen. ~~Die~~ Alle diese waren gewöhnliche Angeklagte, alle wurden gefoltert.

6 März 1972 An dem ~~nächsten~~ darauffolgenden Tagen, als sie mich in das andere Zimmer verlegten sah ~~ich~~ ich Ahmet Yılmaz (dessen Namen ich später erfuhr) und noch später Yavuz Gökmen in diesem ~~Raum~~ Zimmer sprechen. Gleich darauf wurden wir nach Istanbul gebracht. In Selimiye (Militärkaserne in Istanbul. z.Z. Haftanstalt für polit. Gefangene) ~~blieben~~ blieben wir mit Mehmet Yüksel zusammen in dem Zimmer in dem auch Osman Cavit Yiğin und andere Personen ~~waren~~ waren. Am Nachmittag wurden wir ~~wieder~~ wieder ~~holten~~ wir Wasserhosen gebadet. Meine Füße waren bis oben hin blau angelaufen. In der Zeit, eben als ich Folterung bei MIT ~~wieder~~ wieder ~~hatte~~ hatte, als auch in dem Polizeipräsidium hatte ich kommen müssen. Alles was ~~zusammen~~ ich bekam, war bei MIT waren ins gesamt 4-5. Polizisten. In dem Polizeipräsidium

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(2) Strafe war vorbereitet

Lieber Rolf, wie geht es Dir?

22

Gab man uns nichts zu essen, wir hatten auch keine Möglichkeit mit eigenen Mitteln etwas kaufen zu können.

Am 3. August — Zu dieser Zeit befinde ich mich in dem Gefängnis von Sağmalcılar als Gefangener, in dem in Ankara geführten Prozess im Zusammenhang mit Zehir Onaran soll ich als Zeuge auftreten. Als ich zu Vernehmung in diese Hauptgericht Nr. 3 von Istanbul gebracht wurde ist folgender Vorfall passiert:

Am 3 Januar 1973 am Morgen wurde ich zum Aufsuchung des Bayrampaşa Gefängnis gebracht um von dort nach Selimiye Kaserne gebracht zu werden. Der Oberleutnant (Adjutant) (der von Selimiye kam) begrüßte mich mit einer nervösen Geste an: "Hat man Dich nicht benachrichtigt, warum kommst Du zu spät?" Ich sagte, man benachrichtigte mich, ich zog mich an und kam gleich. Nachdem er mich an einen Soldaten mit Handschellen gefesselt hatte, standen ein Unteroffizier, ein gefreiter mit Gummiknüppeln hinter mir, der Oberleutnant und noch vier hinten mit einer Waffe. Als wir von dem Gefängnistor aus in dieser Ordnung uns fortbewegten, befahl der Oberleutnant "Knüppele ihn, knüppele ihn!". Auf diesen Befehl hin begannen die zwei Soldaten, die mich und den Unteroffizier, der mich von hinten festhielt, mich von hinten zu verprügeln. Die Knüppelschläge trafen mich pausenlos auf meinem Rücken, meine Schulter und meine Beine. Inzwischen trat auch der Oberleutnant mit Füßen —

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ich wurde am 13. Februar bei einem Polizeiüberfall in unserer Wohnung: Emek Mah. 74. sok. 25/2 festgenommen. Das Haus war vollkommen umstellt. Alle, die gekommen waren, hatten (selah gelmek) Stahlwesten an, darunter auch viele Offiziere. Ich wurde in die 1. Abteilung (1. Şube) im Polizeipräsidium gebracht. Bis Mittag wurde ich in einem kleinen, zellenartigen Raum festgehalten. Später wurde ich verhört. Abends um 6 Uhr sind wir mit zwei Mitarbeitern des MİT (türkischer Geheimdienst) in Richtung Istanbul aufgebrochen. Ich war ~~die Einzige~~ im Wagen die Einzige, die verhaftet war. Auf dem Weg wurde ich kontinuirlich verhört. Sie sagten mir, daß, wenn ich nicht antworten würde, sie mich aussteigen lassen und dann erzählen würden, daß sie mich auf der Flucht erschossen hätten, da sie niemandem Rechenschaft schuldig wären. Ich sei jetzt Gefangene in ihren Händen. Sie sagten, daß ich alle Freunde, die zu uns kamen, geführt hätte und daß sie meinen Mann töten würden. Sie mißhandelten mich andauernd und drückten meine Schultern und meine Hände mit all ihrer Kräfte zusammen. Meine Hände hätten sich verhärtet und ich konnte sie nicht bewegen. Schlafen war mir nicht erlaubt; sie gaben mir immer wieder Fußtritte und schimpften mit den schlimmsten Wörtern (mit Ausdrücken, die man nicht in den Mund zu nehmen wagt.) So gefoltert wurde ich nach einer 8 stündigen Fahrt nach Istanbul gebracht.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Als wir uns Istanbul annäherten, sagten sie mir, daß ich die Umgebung nicht sehen solle; ~~und~~ legten mich auf den Boden des Autos und deckten mich mit etwas Dickes. Nach einer langen Fahrt ließen sie mich aussteigen. Sie hatten meine Augen zugebunden und machten sie auf, als wir in einem Zimmer im unteren Stockwerk waren. Die Fenster waren mit Zeitungspapier bedeckt und hatten außerdem auch dicke Vorhänge. Beim Weggehen sagten sie mir, daß es mir schlecht gehen würde, wenn ich versuchen sollte die Zeitungen zu zerreißen, um ~~draußen~~ hinaus zu gucken. Am nächsten Tag banden sie meine Augen wieder zu und brachten mich in ein Zimmer im oberen Stockwerk. Ich wurde, ohne, daß meine Augen losgebunden wurden, von einem Mann, der mit „Oberst" angeredet wurde, verhört. Er bedrohte mich und sagte, daß sie, wenn ich nicht reden würde, sowohl meinen Mann wie auch mich töten würden. Wohin ich ~~aber~~ auch immer geführt wurde, ... zur Verhörung, auf die Toilette, meine Augen wurden mit einer mit Watte ausgestopften Brille ~~bedeckt~~ zu gemacht. Nach einigen Tagen kamen zwei Männer und fragten mich aus. Sie meinten, daß ich mit Güte wahrscheinlich nicht reden würde, aber daß sie die Methode wußten, mich wie ein Vogel zum „Zwitschern" zu bringen und beschlossen sich zur Folterung. Meine Füße wurden mit einem speziellen Gerät von ihren Fesseln an etwas ~~Größeres aus~~ Großes aus Holz befestigt. Zwei Männer hielten die

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bastonnade (falaka) hoch und der eine schlug mit einem sehr dicken Stock zu und stellte immer wieder Fragen. Durch die Schläge waren meine Füße violett geworden und eingeschlafen. Sie banden mich los und zwangen mich, da ich nicht gehen konnte, mit Hilfe zweier Soldaten, zu laufen, damit die Gefühlslosigkeit der Füße verging und sie beim zweiten Male noch mehr weh taten. Sie legten mich wieder an die Bastonnade und die gleiche Prozedur wurde kontinuirlich wiederholt. Dann wurde ich auf einen Stuhl gesetzt, meine Hände, Füße und mein Körper wurden mit dicken Schnüren an den Stuhl festgebunden. Zuerst schlossen sie den elektrischen Strom an meinen Fingern; mein ganzer Körper zitterte wie Espenlaub und sie erhöhten die Spannung immer mehr. Dann wickelten sie die Drähte um meine Ohren und wiederholten das Gleiche, indem sie die Spannung wieder erhöhten. Mein Gehirn war eingeschlafen, mein Kopf wackelte ~~ohne zu stoppen~~ unaufhörlich und ich verlor meine Denkfähigkeit. Tagelang kam Blut aus meinen Ohren. Später wurde ich der Bastonnade unterzogen und dann, ohne darauf zu achten, wo die Schläge fielen, wurde ich von mehreren und vor Augen anderer, getreten und geohrfeigt. Durch die Schläge war mein Körper violett geworden und ~~tagelang~~ dies verging tagelang nicht. Sie redeten einander mit „mein Oberstleutnant", mein Hauptmann, mein Major an. Sie gaben uns sehr wenig zum Essen und

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sagten, daß sogar das für uns zuviel wäre; also wir aßen gerade soviel, um nicht zu sterben.
Nachts zu irgend einer Stunde, um 3, um 4 weckten sie mich auf, stellten Fragen, forderten mich auf bis zum nächsten Morgen nachzudenken und drohten mit dem Folterzimmer. Sie lassen mich andauernd die Stimmen der Gefolterten anhören, prügeln Freunde bis sie ohnmächtig werden, schütten kaltes Wasser auf ihre Köpfe und fangen von Neuem an. Immer wenn die Freunde „Ich weiß nicht Bruder" sagten, kriegten sie noch 50 Schläge dazu, weil sie dieses Wort gebraucht hatten.
Sie sagten, daß sie meinen Mann, meine Freunde töten würden und daß sie entschlossen waren die 15 Millionen von 30 Millionen Menschen in der Türkei auszurotten, ~~und~~, daß sie die Erlaubnis dazu hätten und keine Verantwortung tragen würden. Nach einigen Tagen wurden mir die Augen von Neuem zugebunden und ~~na~~ ich wurde zum oberen Stock geführt. Um mich Dinge wiederholen zu lassen, die ich weder gesehen hatte noch ~~gewußt~~ wußte, ~~verabfolgten~~ sie ~~wieder~~ die Bastonnade. Der oben schon erwähnte Vorgang wurde ~~wiederholte~~ ~~sich~~ in gleicher Weise wiederholt. Nach der Bastonnade haben sie mich auf einen Stuhl gesetzt, angebunden und mich von meinen Füßen und Händen an elektrischen Strom angeschlossen. Das wurde lange wiederholt und dazu sehr viel Prügel von mehreren.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Ich wurde wieder in das Zimmer unten gebracht. Am nächsten Tag waren meine Füße angeschwollen, violett angelaufen und ich konnte nicht gehen. Wenn ich auf die Toilette ging, hing ich mich bei zwei Soldaten ein; da meine Füße angeschwollen waren und ich nichts anziehen konnte, lief ich barfuß. Am nächsten Tag brachten sie einen Arzt. Er behandelte meine Füße und verband sie. Und das machten sie damit die Folterungen keine Spuren hinterließen. Wenn sie nicht folterten, ließen sie mich die Stimmen der gefolterten Freunde anhören. Nach einigen Tagen, nachdem ich dorthin gebracht worden war, legten sie meine Füße miteinander in Ketten unter Verschluß, indem sie nur soviel Abstand ließen, daß ich nur einen und zwar so, daß ich nur einen kleinen Schritt machen konnte. Wenn ich auf die Toilette ging oder schlief, hatte ich sie immer an. Sie beobachteten mich unaufhörlich durch das Guckloch der Tür und der Soldate, der die Wache hielt, provozierte mich andauernd mit Schimpfwörtern.

25 Tage verbrachte ich dort unter diesen Umständen. Endlich haben sie meine Augen wieder zugebunden, in ein Auto ~~rein~~ einsteigen lassen und auf die Polizeidirektion, an einen Ort, der sich „Müteferrika" nennt (Müteferrika: Dispositionsfonds der Behörde) in eine Zelle reingetan, die so stickig war, daß man kaum atmen konnte.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SELMA VEYİSOĞLU

(6

Die Polizisten machten den Deckel immer wieder auf, bedrohten und beschimpften mich mit Wörtern, die nicht in den Mund zu nehmen sind. Ich blieb dort eine Woche. Endlich wurde ich nach Selimiye hingebracht. Beim Verhör durch die Staatsanwaltschaft wurde ich gezwungen die Aussagen des MiT zu akzeptieren, da mir vorher gesagt worden war, daß wenn ich sie verändern würde, ich wieder zu MiT geschickt worden würde. ~~Ich wurde verhaftet und ins~~ Ein Haftbefehl wurde ausgestellt und ich wurde ... Gefängnis gebracht. Obwohl ich zur Zeit im Gefängnis bin, kann es jeden Augenblick geschehen, daß sie mich zu MiT holen. Ich habe Freunde, die nachdem sie verhaftet worden waren, aus dem Gefängnis zu MiT gehen mußten.

Unterschrift
Gefängnis Sağmalcılar
politischer Häftling
Angestellte bei den Luftstreitkräften
(Hava Kuvvetleri
Luftwaffe?)

(1949 geboren)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Seref Gürle

An die Militär-Staatsanwaltschaft
des Kriegsrecht kommandantur.
Ankara

Aktennummer 1971/90

Mit den Akten, deren Nummer oben angegeben ist, ist eine Voruntersuchung meiner Person wegen Verstoß gegen Paragraph 141/1 des türkischen Strafgesetzes unternommen worden.

Wie bekannt, wurden wir zu fünft im Kreis Erbaa in Provinz Tokat gefangengenommen und zu fünft in dem Keller des Kriegsrechtskommandantur in Ankara in separaten Kellerkammern eingesteckt. Hier wurden wir fünf Tage lang behalten.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Während dieser Zeit holten uns Beauftragter und brachten uns mit ~~geb~~ Augenbinden zu uns unbekannten Orten. Dort wurden wir zu unglaublichen Folterungen ~~herangezogen~~ unterzogen, ~~die dem~~

Die Absicht bei diesen Folterungen war, uns mit Ereignissen zu beschuldigen, mit denen wir nicht zu tun hatten, und ~~zu~~ die vorbereiteten Aussagen unterschreiben zu lassen.

Als Folge dieser Folterungen ist mein rechter Ellenbogen bewegungsunfähig. Zur Zeit ~~bin~~ werde ich in Ankara Orts Lazarett Orts Krankenhaus behandelt. Die Tatsache, daß mein rechter Ellenbogen keine Bewegungsfähigkeit mehr hat, ist in den KB [Krankheit] befundsberichten und in anderen

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Dokumenten in dem Krankenhaus vorhanden. unterbreite lege ich dar trage ich vor

↓ Ich ~~verlange~~ deswegen, damit verlange auf

unsere Aussagen, die der Vorun= suchung gegründet ~~so~~ ist, richtig bewertet werden können und damit man feststellen kann, ~~mit wo~~ in welchem ~~pt~~ psychologischen Zustand wir vor die Staatsanwaltschaft getreten sind, daß man die Dokumente im Ortslazarett heranzieht und ~~gegebenfalls~~ ~~d~~ einen Beschluß erreicht, ~~daß~~ gegebenfalls ein Sachverständigers bericht zu verlangen und daß bei dem Beschluß die ... man ~~dabei~~ in Betracht hält

13. 8. 1971
Gefangener in
Mamak
Militär Straf=
anstalt.

Seref Gürle

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ahmet Sarucan

(1

Am 24. März 1972 frühmorgens wachten wir mit einem Geräusch auf. Es wurden Steine ans Fenster geworfen. Gleich danach richteten Polizeibeamten mit Stahlwesten (selih geleh?) die Läufe ihrer automatischen Gewehre durch das Fenster hinein und verlangten, daß wir uns ergaben. Gleich, nachdem wir uns ergeben hatten, hat man angefangen mich und meine Freunde zu verprügeln. Mit Fußtritten, Faustschlägen und Hiebe mit dem Gewehrkolben wurden wir neben ein militärisches Auto gebracht, das neben dem Haus stand. In diesem Auto wurden wir, (mit?) an Handschellen angelegt, von Folterungsspezialisten, die von MIT (türkischer Geheimdienst) beauftragt worden waren, verprügelt bis sich die Gestalt unserer Gesichter verändert hatte. Während wir verprügelt wurden, fragten sie die Aufenthaltsorte unserer Freunde, die von den Kriegsrechtkommandanten (sıkıyönetim daraklardan) gesucht wurden.

Als wir Risse am Gesicht hatten und verbluteten, hörten sie auf, um „später weiter zu machen", wie sie sich ausdrücken. Von hier aus wurden wir zur Kriegshauptkommandantur (Harbiye Merkez Kuman danlığı) hingebracht. Wir wurden mit Fußtritten und Ohrfeigen empfangen. Mich hat man in eine Tuwalette eingesperrt; nach einigen Stunden rausgeholt und in eine Zelle eingesperrt. Meine Hände und meine Füße wurden von hinten mit einer Hanfschnur zusammengebunden und man legte mich auf ein Bett.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Gegen Mittag machten wir uns auf den Weg nach dem Polizeipräsidium (Emniyet Müdürlügü). Im Polizeipräsidium wurden wir natürlich auf die gleiche Weise empfangen. Mich haben sie in einen kleinen Ort, den sie „tabutluk" nannten, neingeschmissen (tabutluk: Raum, der nur so groß ist wie ein Sarg; Sargkammer.)
Auch wenn sie an Elektroschock gedacht haben, haben sie es nicht gemacht, da mein Gesicht geschwollen war, unter der Haut sich Blut angesammelt hatte und sogar mein Augenweiß gänzlich eine Tote Farbe angenommen hatte. Um verhört zu werden, wurde ich aber öfters weggebracht und jedes mal verprügelt und erschöpft ins „tabutluk" eingesperrt. Nachdem 26 Tage auf dieser Weise vergangen waren, wurde ich nach Selimiye (Militärkaserne, z.Z. Sitz des Militärkommandants und Gefängnis für pt politische Gefangene) gebracht. In Selimiye war ich in einer Zelle im Keller. In diesen Zellen werden die Streichhölzer naß vor Feuchtigkeit und brennen nicht. Wir haben heute noch Freunde, die in diesen Zellen festgehalten werden.

Ort der Festnahme: Okmeydani - Şişli / Istanbul — 6-1-1973

Ahmet Sarucan
Unterschrift

Beruf: Arbeiter

Arbeitsplatz: Staatliche Wasserwerke
Fabrik für Betonröhren Tuzla-Istanbul

Geburtsdatum: 1951

Name des Vaters: Mehmet

Provinz: Gemlik - ~~Bu~~Bursa

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI

MİNE HAKSAL

Am 2. September 1971 wurde ich in Istanbul festgenommen und zur 1. Abteilung der politischen Polizei gebracht. Dann haben mich zwei Männer unterm Arm gefaßt und nach unten, wo die Zellen sind, geholt. Dort hat man meine Augen zugebunden und mich mißhandelnd nauf gebracht. Damit ich nicht ~~verstand~~ herausfand, wohin ich gebracht wurde, sagten sie: Wir gehen durch einen Keller; beuge deinen Kopf, sonst stößt du dich. Sie aber standen. In das Zimmer, wo ich kurz vorhin war, war ich jetzt mit zugebundenen Augen gekommen. Man hat mich auf einen Stuhl gesetzt, meine Hände, Füße und meinen Körper ~~von der~~ an brusthöhe an den Stuhl festgebunden. Dann steckten sie an die letzte Zehe meines linken Fußes und an den kleinsten Finger meiner rechten Hand je einen Ring. Von den Stimmen her waren ~~es~~ viele da; die Stimmen zweier habe ich wiedererkannt.* Sie schalteten anj eine Zeit lang mit ~~groß~~ langen Abständen, dann mit langen und kurzen und dann nur mit kurzen. Sie schütteten Wasser auf meinen linken Fuß und auf meinen Hals. Ich kann mich nicht erinnern wie lange das ~~dau~~ gedauert hat. Als man mir Strom gab, fühlte ich, daß sich mein ganzer Körper verkrampfte. Ich glaubte zu platzen. (Birada ince elektrik var ayrıca, onu da anlıyamadım hepsini)
Am meisten schmerzte es mir am Hals.

(* Ich glaube, daß der eine Fahrettin Belli war, wie ich später seinen Namen erfahren habe.)

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Aytü şuili aldugu halde
olunan lar ne alacak ???

Wahrscheinlich war ich ohnmächtig geworden, denn ich kann mich nicht dran erinnern wie ich in ein anderes Zimmer gebracht worden bin. Ich konnte schwer atmen. Sie gaben mir Wasser. ~~Ein Haufen von Männern hatten das Zimmer gefüllt~~ Das Zimmer war voll mit einem Haufen von Männern; jeder fragte etwas und beleidigte mich. Ein mittelgroßer Mann um die 60 wußte wahrscheinlich nicht, daß man mir Elektroschock gemacht hatte; denn er öffnete die Tür gegenüber, zeigte einen Freund, ~~dem~~ man gerade ~~Strom gege~~ angesc der gerade an elektrischen Strom angeschlossen war und sagte Paß auf, sonst gehen wir mit dir auch so vor[4].

Später haben sie mich in eine Zelle reingetan. Das waren die physischen Folterungen, die bei mir durchgeführt worden sind. Psychische Folterungen, d.h. Beleidigungen, Ausdrücke ~~um meine~~ zur Freunde zur Erniedrigung meiner Freunde und Mahnungen erfolgten bis zu meinem Abgang. Unten waren es 15 Zellen. Die Zahl der Anwesenden war einmal 32 geworden. Von oben hörte man manchmal Schreie, dumpfe Stimmen ~~die~~ der an die Wand gestoßenen Köpfe, Geräusche von sich Herumwälzenden.

Ich habe den erschöpften Zustand meiner gefolterten Freunde gesehen. Der Gökdere, mit der ich in der selben Zelle bin, hätte man ~~Strom Elektroschock gemacht~~ längere Zeit Strom gegeben, obwohl sie schwanger war, später verlor sie das Kind. Die Gönül Ziteli hätte man drei Tage lang fast kontinuirlich ~~Strom~~ ge von verschiedenen Stellen; von ihren Lippen, von ihrem Gaumen, an Strom angeschlossen. Als ich sie ~~nach~~ eine Woche

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ŞENİZ ŞAOİ

Am 27.3.1972 wurde ich interniert. Am 28.4.72 wurde ich festgenommen. Während dieser Zeit wurde ich kontinuirlich gefoltert. Die Folterungen wurden sogar nach meiner Festnahme fortgesetzt.

Orte, an denen die Folterungen stattgefunden haben: (veya Folterungsorte:)

1) Militärpolizei in Ünye
2) Çamlık-Gebiet in Ünye
3) Mamuk Strafanstalt Nr. 5 in Ankara
4) MİT-Zentrum in Ankara (MİT: türkischer Geheimdienst)
5) ursprüngliches Rundfunkgebäude der Militärschule Mamuk in Ankara (Nach 12. März 1972 wurde es als Foltergebäude eingerichtet)

Folterungen, die durchgeführt wurden: (veya Folterungsarten:)

1) Ausreißen von Nägeln
2) Bastonnade
3) Salzwasser trinken lassen
4) Einführung einer Eisenstange in den After
5) Elektroschock
6) nächtliche Vorführung standrechtlicher Erschießung in Ünye Çamlık-Gebiet
7) Hunger

Personen, die die Folterungen durchführten:

A) Offiziere höheren Ranges in Ünye:
B) ~~Of~~ MİT-Offiziere

(Als ich zum Rundfunkgebäude der Militärschule Mamuk gebracht wurde, war ~~auch~~ ein militärischer Staatsanwalt auch da. Später habe ich ihn bei der Gerichtsverhandlung gesehen.)

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

ŞENİZ ŞADİ

Spuren, die die Folterungen hinterlassen haben:

A) Von jedem Fuß wurden mir je zwei Zehennägel ausgerissen; ihre Spuren sind zu sehen.

B) Wegen Einführung eines Ofeneisens in meinen After verblutete ich 45 Tage.

C) Zwei meiner Rippen waren gebrochen. Sie sind in 2,5 Monaten geheilt.

D) Meine beide Knöcheln waren bis zu den Knochen aufgerissen. Jetzt sind diese Spuren sehr klar zu sehen. Und sie werden auch ein ganzes Leben lang da bleiben.

E) Während der Folterungen kam mir 8 mal Blut aus dem Mund. Später wurde es weniger. Jetzt hat es aufgehört.

F) Die Alpträume der Folterungen dauern an.

Das, was in der Türkei gegen die politischen Gefangenen unternommen worden ist, wurde nicht einmal während der Inquisitionszeit unternommen.

Alle Angeklagten des Falles „Kizildere" sind meine Augenzeugen.

3-1-1973

Şeniz Şadi

politischer Häftling

Unterschrift

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

Ben Türkiye'nin yüksek idare mahkemesi olan Danıştay'in rapor= törüyum. Hakim statüsünde olduğum için hakkımda soruşturma yapılması Anayasa'ya ve Danıştay Kanununa ve de Sıkıyönetim Kanununa göre Danıştay'in yetkili organlarınca verilecek müsaadeye bağlıdır. Böyle olduğu halde kalmakta olduğum babamın evinden iki tomsonlu er bir yarbay ve bir sivil şahıs tarafından zorla alındım. Sivil şahıs beni kapıda bekleyen kır= mızı bir minibüse bindirdi ve yarbaya "Ben teslim alıyorum" dedikten sonra yolda gözlerimi bağladı. Kendisinin Milli İstihba= rat Teşkilatı görevlisi olduğunu söyleyerek ismini kapatmak suretiyle kimlik kartını gösterdi. Gözlerim bağlı olduğu halde bir binaya sokuldum. Küçük bir odada gözlerim açıldı. Bir

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

sandalyeye oturtuldum ve bir
elimi sandalyeye kelepçeleidler.
7-8 kişi başıma üşüştü ve
aralarında Sıkıyönetim Komutan-
lığınca aranan şahısların sakla-
diklarını öğrendiklerini, bunu
kendilerine anlatmam, şayet
anlatmazsam başka usullerle
anlattıracaklarını söylediler. Bir
iki saat devamlı söyle itiraf
et! Kurtulursun! diye ısrar
ettiler. Kendilerine önce, hakim-
lik teminatım olduğunu beni
sorguya çekmeğe haklarının
olmadığını söyledim. Gülerek
alay ettiler. "Bir kanun
Anayasa tanımayız, seni
öldürsek kimsenin haberi olmaz,
olsa ~~bile~~ da bizden hesap
soramaz" dediler. Tekrar
"söyle! ~~itiraf~~ itiraf et! diye
sorular sormağa başladılar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Benim evimde herhangi birinin saklandığından haberim olmadığını, ayrıca uzun süredir kocamdan ayrılmak için mahkemeye müracaat etmiş olduğum için babamın evinde kalmakta olduğumu, evimde kalmadığımı söyledim. "Peki, sen konuşmayacaksın, yürü bakalım" dediler. Başıma bir eski pantalon örtüp kolumdan tutarak merdiven indirip bodrumda bir odaya soktular. Bu odaya albayım diye hitab ettikleri kır saçlı bir adam geldi. Bana hakaret ederek kocamın nerede olduğunu sordu. Evimde olabileceğini ancak uzun süredir kendisini görmediğimi söyledim. "Şimdi bilirsin nerede olduğunu" dedi. Çizmelerimi çıkarmamı söyledi, çıkardım. Yere yatırdılar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ellerimi çarmıha gerer gibi açarak bir kalasa naylon iple sımsıkı bağladılar. Ayak bileklerimi de aşağı inerken başıma geçirdikleri pantalonla sımsıkı sarıp, kalın bir sopanın ortasına geçirilmiş bir urganla sıkıştırdılar. Ayaklarımın bağlı olduğu kalası iki kişi kaldırdı. Bir başkası da vurmağa başladı tabanlarıma. Sonra corabımı yırtıp ayak parmağıma bir tel bağladılar. Bir tel de elimin parmağına bağladılar ve vücudumdan elektrik akımı geçirdiler. Kısa fasılalarla 8-10 kere cereyan verdikten sonra çözdüler ve "söyle bakalım şimdi, kocan nerede" dediler. Tekrar bilmediğimi, çünkü kendisinden ayrı yaşadığımı söyledim. O halde nerede

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

olabilir bize arkadaşlarının adlarını söyle dediler. Bütün mesai arkadaşlarının adlarını yazdılar. "Bunlar içinde evini bildiğin var mı" diye sordular. Daha önce ailece görüştüğümüz birinin evini biliyordum. Gece saat 01 de beni gene aynı minibüse bindirdiler. Önce Ankara Merkez Komutanlığına gittiler oradan birkaç kamyon dolusu komandoyla hareket ettik. Kocamın mesai arkadaşının evini bastılar aradılar. Bu sürede ben minibüste başımda iki nöbetçi ile oturuyordum. Sonra o arkadaşından öğrendikleri bir başka arkadaşının evini aradılar. Gece saat 03'de tekrar geri döndüler. Beni eski getirdikleri odaya koyarak "Kocanı bulamazsak seni parçalayarak öldüreceğiz" diye tehditler savurarak gittiler. Odada sabaha kadar oturdum. Başıma bir sivil nöbetçi koydular. Bu

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

nöbetçi adının Arman Köklü olduğunu söyledi. Bir gözünde tik vardı. Kendisinin subay olduğunu, geçici görevle burada bulunduğunu söylüyordu. Ertesi sabah tekrar sorguya başladılar. Hep aynı şeyleri soruyorlar ve bilmediğimi söyledikçe hakaret ve tehdit ediyorlardı. Kocam gece evi basılan arkadaşlarından kendisinin arandığını duymuş ve Merkez Komutanlığına giderek neden arandığını sormuş. Öğleden sonra kocamı da bulunduğum binaya getirdiler. Beni kocamla karşılaştırdılar ve "bu kim tanıyor musun, söyle" diye sordular. Kocam olduğunu söyledim. "İşte o da elimizde" diye güldüler sonra beni tekrar odama götürdüler. Ona işkence yapmağa başladılar. Çığlıklarını ve haykırmalarını bulunduğum odadan duyuyordum.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Oraya geldiğimden beri bana hiçbir yiyecek vermemiş kişiler işkence seslerini ve haykırmaları dinlerken önüme yemek getirip "haydi ye" diye zorlamağa başladılar. Bir insana işkence edilirken yemek yiyemiyeceğimi söyledim. "Canım sen kocandan ayrılmıyor= muydun, işte o dayak ~~yiyor~~ yiyor, cereyan veriliyor seni şimdiye kadar ısmıştır, şimdi memnun olman lazım" diye alay ederek yemek yedirmeğe çalışıyorlardı.

Sonra tekrar bulunduğum odaya telleri getirdiler ve yine beni bağlayarak eline ayağıma telleri bağladılar. Elektrik akım, vermeğe başladılar. "Konuş söyle" diyorlardı. "Birşey bilmiyorum" deyince gülüyor= lardı. Adının sonradan Ümit Erdal olduğunu öğrendiğim

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

sarışın kıvırcık saçlı işkenceci bazı elektrik verirken "söyle Allaha inanıyormusun" diye soruyordu. Anayasanın laiklik esasını getirdiği ülkemizde soracak ve işkence yapacak güzel bir konu bulmuşlardı nihayet.

Daha sonra "Fayet konuş- mazsan annen ve dört buçuk yaşındaki çocuğunu getirip gözünün önünde, sana yaptığı- mız işkenceyi onlara yapa- cağız" dediler. Bunu ısrarla tekrarlıyorlardı. En sonunda tekrar telleri bağladılar ve yine elektrik akımı vermeğe başladılar. Kalaslara simsıkı bağlı olduğum halde, elektri- ğin şiddetinden yerden yere çarpılıyordum. Bağımın parça- lanmaması için simsıkı saçlarımdan tutuyorlardı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ ARAŞTIRMA VAKFI

En sonunda "daha devam edelim mi, yoksa annen ve çocuğunu mu getirelim" diye sordular. "Onları getirmeyin devam edin" dedim. O zaman beyaz saçlı göbekli "yarbayım" diye hitabettikleri adam "Dur, çocuğun anasıyla çocuğunu getirin" diye emir verdi. Çocuğuma ve anneme aynı işkenceleri yapacaklar korkusuyla yaşadım 5-6 saat. Neyse ~~ol~~ onları getirmediler. Daha sonra biz buna bir ifade imzalatalım da gönderelim burada yer kalmadı" dediler. Hakikaten dışarıdaki seslerden devamlı işkenceye yeni birilerinin getirildiğini anlıyordum. Bir keresinde odama gelen bir işkenceci yeni bir kız getirdiklerini, az sonra "vi yaklamasın." "işkeceğimi söyledi. Orada kaldığım

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

11 aydır sucumun ne olduğunu bilmeden mahkemeye çıkarılmayı bekliyorum.

1949 doğumlu Danıştay raportörü

Füsun Gökmen

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(1) (Teil) I

45.

Sabri Karaoğlu
Sağmacılar Cezaevi
Siyasi Tutukları - Bayrampaşa - Istanbul

~~Am Abend des 23 März, D~~

Am Donnerstag den 23. März am Abend um 8,30 wurde ich in Sağmacılar Demirkapı str. Nr. 12 in der Zahnklinik von den Polizisten gefangen genommen. Die Polizisten haben mich gleich durchsucht, beschimpften mich und schlugen mich dann Gewehrkolben, hier wurde ich ungefähr 20 Min. lang verprügelt.

Um 9 Uhr brachte man mich aus der Zahnklinik hinaus in einen Polizei-Lastwagen, auch in dem Lastwagen wurde ich von den Polizisten verprügelt.

Dann wurde ich aus dem Lastwagen hinaus in ein anderes Polizeifahrzeug gebracht und wurde verprügelt bis wir zum Polizeipräsidium kamen. ~~Verprügelt. Dort Abteilung~~. Um 10 Uhr brachte man mich in das Polizeipräsidium in die Abteilung des politischen Polizei und hielt mich in einem Zimmer 5 Minuten warten.

Von hier aus brachte man mich in das Zimmer des Abteilungsdirektors, gleich als ich ~~hinkam~~ in das Zimmer eintrat begannen sie

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

mit dem Beschimpfungen. Sie fragten mich einige Fragen, ich sagte, dass ich nichts wusste, noch später brachten sie eine mir unbekannte Person herein. Kennst Du Ihn, sagten sie, ich antwortete, dass ich ihn nicht kannte. Diese Person die sie mir zeigten, konnte kaum noch auf den Füßen stehen. Sie brachten ihn hinaus und fingen an auf mich einzuschlagen und sagten „wie, Du kennst ihn nicht!" legten mich auf den Boden, ein Polizist schlug mit einem Gummiknüppel dauernd auf meinem Kopf. In dem Zimmer des Direktors wurde ich ungefähr 20 Minuten lang geschlagen, ich blutete aus dem Mund und Nase als ich in ein anderes Zimmer gebracht wurde, dies waren ungefähr 20 Polizisten, erst fing es mit Beschimpfungen an, und dann wurde ich von der Bastonade unterzogen Bastonade gebunden, sie begannen mich zu schlagen, damit ich mich nicht bewegen konnte stellten sie einen Stuhl auf mich und ein Polizist setzte sich darauf. Ein anderer Polizist stopfte mir einen Schuhabsatz in den Mund, damit ich nicht schreien konnte.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Alle 20 Minuten wurde ich auf die Füße gestellt und mußte ~~im Wasser~~ in einer Wasserlache herumlaufen, in dieser Zeit stellten sich die Polizisten im Kreis herum, um bearbeiteten mich mit Faustschlägen um sich zu befriedigen. Als ich gegen Morgen in Folge dieser Torturen nicht mehr aufstehen konnte, wurde ich mit aufgeplatzten Füßen in eine Zelle eingesperrt, ich ~~wollte~~ verlangte Wasser, man hat mir nicht einmal Wasser gegeben.

Die Zelle war zwei einhalb ~~a~~ Meter lang und ein Meter breit. ~~E~~ Auf dem Boden war eine blutgeschälte Matratze, eine ~~schmu~~ dreckige ~~Zelle~~ Decke und an der ~~Zimm~~ Zellendecke war eine ~~der~~ schwache ~~to~~ Birne und als ständiges Bewohner der Zelle waren ~~au~~ auch Läuse. da In dieser Zelle war ~~nichts~~ keine Spur frisches von Luft. Diese Zelle ~~hatte~~ rote ~~eine blutende Atmosphäre~~ nach Folter und Blut. Die Polizisten kamen ständig und beschimpften mich, ~~und beleidigten.~~ Die ~~Zellen~~ Zellen nebenan waren auch voll und es drangen ~~Stöhnende~~ stöhnende, wimmernde Laute bis zu mir. In diesen Zellen konnte man ~~weder~~ Tag und Nacht nicht unterscheiden. Als wir in einem Zustand, daß wir fast nicht gehen konnten auf die Korridore ~~E~~ hinaustraten um auf die Toilette

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

gebracht zu werden, ~~[illegible]~~ die Polizisten ließen nie die Gelegenheit ~~auf Türe~~ ~~Beute~~ entgehen, uns mit Fäusten und Fußtritten zu bearbeiten.

Es waren Fremde von uns in einem solchen ~~so einen~~ Zustand, daß sie nicht auf die Toilette gehen konnten. Die Polizisten nahmen sie mit tausenderlei Beschimpfungen und trugen sie auf die Toilette. Die Fremde, die ich sah, als ich auf die Toilette ging konnten nicht mehr gehen. Der Fußboden in der Toilette hatte die Farbe der Blutflecken angenommen. Es verging keine Nacht in der man keine Schreie und Folterlaute hörte. Es gab Personen die Selbstmordversuch unternahmen. Man gab uns keine Zeitungen keine Bücher. Nach dem ich 20 Tage interniert worden war wurde ein Haftbefehl gegen mich ausgestellt ~~ich verhaftet~~ und ich wurde in das Gefängnis gebracht. Als ich in das Gefängnis kam fand ich Fremde vor, die immer noch nicht gehen konnten, sie hatten alle irgendwelche Beschwerden und Störungen behalten. Wir waren so weit, daß wir ~~uns~~ nicht einmal alte Freunde wiedererkennen konnten. Wir wurden in ~~das~~

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

8 Tage
Einzelzellen gesperrt. Nachdem ich verhaftet wurde und in das Gefängnis gebracht wurde, wurde ich wieder aus dem Gefängnis herausgeführt und mit verbundenen Augen an einen ~~des~~ unbekannten Ort gebracht. Ich wurde wieder verhört und gefoltert, auch hier wurde ich in eine Zelle eingesperrt und an Ketten gelegt. Die Zelle war feucht und mit Blutflecken, ~~die~~ der Schlafanzug den man ~~mir~~ mir anzog war auch blutig und auf dem Boden war eine Matratze und eine Steppdecke. In der einen ~~Die~~ ~~Zelle~~ Zelle der Zelle ~~war~~ und in dem Bett befanden sich ausgefallene Haare und an den Wänden dieser Scorpione herum. ~~Die der~~ Nachts hörte man Stimmen der Gefolterten.

Von hier wurde ich wieder in das Gefängnis zurückgebracht. Erst drei Monate nach unserer Verhaftung konnten wir mit unseren Familien sprechen. Seit dem wir verhaftet worden sind, d.h. seit 11 Monaten sind wir noch 80 ~~Pers~~ Personen in der Zelle.

Ort der Festnahme: Sağmalcılar
Beruf: Arbeiter
Geburtsdatum: 1950
Name des Vaters: Yusuf

6/1/1973 Sabri Karacaoğlan (Unterschrift)
Geburtsort: Trabzon

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI